

യുദ്ധിവേഹരി

കട്ടകയെത്തിൽ
ചവിയാൻമാസ്തിഷ്ഠ

നാഷനൽ ബുക്ക്സ്റ്റാർ

കുംജീവണ്ടി

ന്റുമകത്താ;
കുടകയെത്തിക്ക,
വോറിക്കാൻ, മാസ്തിക്ക്

ബാലൻ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ
തിരുവനന്തപുരം.

YUDA JEEVESWARY

By

Kattakkayathil

CHERIAN MAPPILAI

Published 1893

Printed at

Star Press, Tvm.

Publishers

Balan Publications, Trivandrum.

2nd Impression November 1962

Copies 1000

Balan General Series No. 21

മഹാകവി കട്ടകയരതീര് ചെറിയാൺമാപ്പിള്ളി

(ജീവചരിത്ര സംക്ഷേപം)

മാതൃ എം. കുഴീവേലി

മുന്നഥ്ര താസുക്കിലഭ്രത പ്രസിദ്ധവും മുഖ്യവും ആയ ഒരു കട്ടകബന്ധാണ് കട്ടകയം. മഹാകവി ചെറിയാൺമാപ്പിള്ളി അവർക്കുടെ സാഹിത്യികതി പ്രചുരാമ കൊണ്ട് ആയുന്നിക ഭാഷാസാഹിത്യ ഉണ്ട് ലത്തീൽ അതിപ്രാസൂമായിത്തോന്തിട്ടുള്ളില്ല. ഈ കട്ടകബന്ധം സൗലും ശില്പിംഗം മായ കാവല്യങ്ങളും പക്ഷലൂഹരിം കട്ടകബന്ധത്തിന്റെ ഒരു ശാഖാണാണ്. വൈദികഗ്രന്ഥങ്ങൾ മാത്രം സമുദായ നേതാക്കന്മാരും ആയി പ്രഖ്യാതമായ പല മഹത്ത്വക്കുള്ളം. ഈ കട്ടകബന്ധത്തിന്റെ ഘട്ടങ്ങൾ ചരിത്രത്തെ അലങ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കവിതാവാസനയം സാഹിത്യാഭിരുചിയം ഉണ്ടായിരുന്ന പല അംഗങ്ങളും പുരാതനമായ ഈ കട്ടകബന്ധത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഉള്ളിട്ട് ഏറ്റു് പരമേന്ദ്രായും അവർക്കു ശ്രീകൃഷ്ണം ഗ്രന്ഥാവലിയിൽ നിന്നും 5-ാമത്തെ സമ്മുകയായി പ്രകാശനം ചെയ്തിട്ടുള്ള ‘പട്ടപ്പാട്’ എന്ന കുതിക്ക കയ്യം കട്ടകബന്ധത്തിൽ സുക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതാണ് ചെറിയാൺമാപ്പിള്ളി അവർക്കുടെ വലിയക്കുറുപ്പ് ചിതാമഹം

നായികന്ന എല്ലുമാം മാപ്പിളിയവർക്കളുടെ തീരി
യാണ് പ്രസ്തുത പട്ടം² . അപുകാരിതങ്ങളായി
നഞ്ചീവീച്ച പോയിട്ടുണ്ട് പല തീരികളിൽ ഇതു കുടംബം
തനിശ്ച സഹാരേന്നുനും നിമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായി
കേട്ടേക്കഡിവിശ്വാസ്³ ഇപ്പോൾ പരമ്പരാഗതമായി
പരിപുണ്ടാണി പ്രധിച്ച വന്ന സാഹിത്യാഭിഷ്മിയു
ഡേയും കൈരളിസവയുടും പരിശോധനയാണ്
ചോറിയാൻമാപ്പിളിയവർക്കുള്ള അന്തരീക്ഷത്തിനും
അതു⁴ .

* “പാലാമുകിക്ക കേരളത്തിൽ വളരെ പ്രസ്തുത
യുണ്ട്” ഇവിടെത്തെ പ്രത്തി തന്ന സാധാരണക്കാ
രട കണ്ണം കുളിം കവജന്നതാണ്⁵ ഇവിടെത്തെ കേര
ളം സപർഖ്മകഃഭക്ഷണം വഹിച്ചുകൊണ്ടും കമുകുടം
പഴത്തെ ചവിഴ്ക്കുക്കെല്ല ചുമന്നകൊണ്ടും മാത്രാടി
ക്കാറാണിരിക്കുന്നു. ഇതു പ്രത്തിഭംഗിക്ക ദ്വാരം
സാമിത്രപരിഗ്രാമികളുണ്ടും സംഗ്രഹയമായും
ആവാസസ്ഥലവും ഇതു തന്നെയായിരുന്നു. പ്രസിദ്ധ
കൈരളിയ കവികളിൽ ഒരാളംയ അവുന്നുണ്ടും
മീനച്ചല്ലാറാണെന്നു തീരുത്തുള്ള കുടങ്ങുന്ന വളരെ
കാലം താമസിച്ചിട്ടുണ്ട്⁶ അന്തും പുന്നല തന്നെ

* കട്ടക്കാവലത്തിനും അംശൂരാന ദോഗത്തിലെ അംശുകൾ
പ്രാംഗത്തിൽ നിന്നും

കട്ടക്കാവലത്തിനും ദീരണ്ണുരാന ദോഗത്തിൽ അംശുകൾ
വഹിച്ചുകൊണ്ടും⁷ ഒരുക്കവി വള്ളംതാം പുലാജുപ്പറാി
ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—

കാറാങ്ക പ്രസിദ്ധ കവിയായ രാമചുരുത്തു വാച്ചുണ്ടെങ്കിലും ഇവിടെ നിന്നും അവരുടെ വിശ്വാസം കൊണ്ടും കാണാവുന്നതാണ് “നമ്പ്രാഞ്ചേരും വാച്ചും ദേശം കവിതാവാസനാ ഇവിടെന്തെ കാറാം കലന്തി കുണ്ട്” അതുകൊണ്ട് കടക്കാം ഇവിടെ ജനിച്ചതു കൈ സ്വാഭാവിക സംഭവം മാത്രമാണ്.

ചെറിയാൻമാപ്പിളിയവർക്കരിം പാശാ കടക്കാം കടംബാശതിൽ 1859 ഫെബ്രുവരി 24-ാം തീയതി മുഖാതനായി ബാലപ്പകാലപാതയും വില്പ്പാലപ്പാംസം നാട്ടം റാഡാരിൽനിന്നും നിർവ്വഹിച്ചു. അന്നത്തോ 14-ാം തീയതിവഴ്ഘ്യിൽ സംസ്കൃതപാഠം തുടങ്ങി. പണ്ട് രാജ്യാധിന്ദത്രുമണ്ഡായിരുന്ന മീനച്ചിൽ കത്താക്കരാതുടെ കടംബവത്തിൽ ചെട്ട തോവക്കാട്ട് ദാഖലാഡിനു കത്താവു് എന്നോ വിവ്രാതനായ സംസ്കൃതപാശ്ചാതനായിരുന്നു ചെറിയാൻമാപ്പിളിയവർക്കളുടെ ഗുരുസ്ഥാനം. അലകരിച്ചതു് രഘുവംശം, മാംലാം, ഗൈഷ്യം, മേഘാജ്ഞതു മതലായ സംസ്കൃത കാവ്യ ആഭ്യം അംഗീകാരപ്പാടും തുടങ്ങിയ വൈദിപ്രഗ്രാമങ്ങളും പ്രത്യേകതയിലും കത്താവവർക്കളിൽനിന്നും അഭ്യ സിച്ചു സമർമ്മായ രീതിയിൽ നിർവ്വഹിച്ചു മുന്നുനാലു്, കൊല്ലുകാലപാതയും അഭ്യസനക്കാണ്ടം മി. ചെറിയാൻമാപ്പിളി സാമീത്രപിംഡയക്കമായി വിശദമായ ജനാനം സന്ധാരിക്കുകയും സ്വതന്സിദ്ധമായ കവിതാവാത്രരിഞ്ഞെ പരിപോഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. കത്താവു് അവക്കർജ്ജുടെക്കുറ അഭ്യന്നായി തുടങ്ങി

വന സാഹിത്യപരിശീലനം അനുസ്പദമായി നടത്തിക്കാണ്ട് പോകന്നതിനും സ്വപ്നിതാധിക്രമം ഒറ്റം വിശ്വാസം പ്രതിബന്ധിച്ചായിരുന്നു. കൊല്ലവർഷം 1051-ാമാണ്ടിട്ടുണ്ട് പിതാവു മരിച്ചതു് അതോടു കൂടി ഗ്രഹഭ്രാഹണസംബന്ധമായ ചുമതലക്കേള്ളും സീമന്തപ്രതനായ ചെറിയാണ് മാപ്പീള കുറ്റുക്കേണ്ടതായി വന്നു. അങ്ങേക്കത്തിന്റെ ജീവിതചരിത്രം വിലുണ്ടായ ആക്ഷസ്ഥികമായ ഇം വ്യതിയാനം സരസപതിപ്പേഖിയ പരിത്രാജിക്കന്നതിനും പഞ്ചാംഗമാക്കിയില്ല. ചുമതലയേറിയ കൃത്പാന്തശാസ്ത്രപത്രയിലും എദ്ദേഹാല്ലാസത്തിനും മനോവികാസത്തിനും വേണ്ടി സമയം കീഴുന്നവാഴാക്കയും സാഹിത്ര്യാസ്ത്രം പഠിക്കുന്നവും ചെയ്തുപോന്നു.

പ്രാരംഭകവനങ്ങൾ

അപ്രകാശിതങ്ങളും പല കരാട്ടോക്കാദ്ദേശം മറ്റും ഇംഗ്ലീഷ് ചെരുപ്പുകാലത്തു് എഴുതിയിരുന്നതായി കേട്ടിട്ടണക്കില്ല. “അല്ലാഞ്ഞന്നാകമിവനും കവിവേഷമേന്തി കെല്ലാം സർക്കവികൾ തന്നിടയിൽക്കെടും” അപ്പുപ്പോഴായും ചില മഹാവിത്തിത്തമേരാണൊപ്പുകാശം തുടങ്ങിയതു് ‘നാലുണ്ണിഡീപിക’ പത്രത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്താട്ടുടിയാണു്

ഒന്നപ്രഥമൾ

1062-ാമാണ്ട് സമരംഭിച്ച ദീപികയിൽ ചെറിയാണ് മാപ്പീളംവർക്കൾ പതിവായി. ചെപ്പുകു

കൈകട പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതിവന്ന്. ഭാഷാപ്രശ്നയിൽ
സാമുദ്ദേശ പ്രാഥാധകന്മായിരുന്ന കണ്ണത്തിൽ
വരഹിന്ദുഖാപ്പിള (1065-മാണ്ഡ്) സമാരംഭിച്ച
‘കൊള്ളമിതം’ പത്രത്തിൽ പല ചട്ടങ്ങളും പാട്ടുകളും
ഒഴുവും പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതിയിട്ടണ്ട്. വരഹിന്ദുമാ
പ്പിളയുവർക്കും കോട്ടയത്രുന്നിന്നു് മലയാളത്തോടു
അതംഭിച്ച അംഗാലാത്ത കവികൾക്കും അതു
വാപരമാണീ വിഹരിക്കവാൻപിള നല്ല കണ റംഗവാ
ചട്ടമായി. ഈ അംഗങ്ങളും പ്രവേശിച്ച പ്രത്യേകം
യീ അംഗിനയം നടത്തിയ മഹാസ്ഥമാരായ മഹാകവി
കളുടെ ശ്രീത്തിൽ മീ. കട്ടക്കരയും ഉംഗപ്പട്ടിക്കന്നു.
കെവിൽ കണത്തുക്കിളിമുന്നോൻ, നടവത്രു് അച്ചുൻ
നന്ദിതിരി, കൊട്ടങ്ങല്ലും കണ്ണത്തിക്കട്ടുൻ തദ്ദുംഞൻ,
കെ. സീ. ഉംഗവച്ചിപ്പിള മതലായ കവിസ്ഥതമുന്നോൻ
കട്ടക്കരയത്തിന്നേൻ സമകാലീനമാരം അംഗുഹത്തിന്നേൻ
ബഹുമാനപ്പെട്ടുമായിരുന്നു. 1067-ൽ കോട്ടയ
ത്രാവമുക്കുടിയ കവി സമാജത്തിൽ” എഴു് കൊള്ളവ
മും പലിയകോയിത്തന്നും തിരുമന്ത്രിക്കോണ്ട് കട്ട
ക്കരയത്തിന്നേൻ കവിതാവ്യാപാരത്തിൽ സരുളിനായി
കൈ പ്രഞ്ചസാപത്രം നർക്കയുണ്ടായി. സഹഭയാ
ഗ്രനിക്കും കവിസാർവ്വഭേദമാക്കുന്ന വേഴ്ചയും
പ്രാഥാധനവും മീ കട്ടക്കരയത്തിന്നേൻ കവിതാവാ
സനായ അംഗുഹത്തിന്നേൻ തൃപ്രശ്നങ്ങൾക്കിടയിൽ
ശ്രീടിയും പ്രകാശിപ്പിച്ചുകാണ്ടിക്കന്നു.

കർണ്ണകവുംതും

കട്ടബാറം കയ്യോറതിൽ പിന്നെ ചാലായി
പ്രച്ഛ സ്വപ്രഹരതിൽ നിന്നു് നാലഞ്ചുശമങ്ങൾ കിഴക്കു്
അംഗത്തു് ററിമംഗലം എന്ന സ്ഥലത്തു് കര ഏകശൻ
സ്ഥലം വാങ്ങി അതു ദേഹംഖിക്കുന്നതിൽ വ്യാപ്ത
നായി. ഇംഗ്ലീഷ്യുകളും പതിവുപൊലെ കട്ടകയും മനോര
മയിൽ പ്രത്പക്ഷദ്വൈതികനാതുകാണ്ടു് കട്ടവിൽ
കണ്ണതുള്ളിമനോൻ മനോരമ വഴിയായി പദ്ധതിപ
ത്വതിൽ ഒരു പ്രസിദ്ധപ്രസ്തതി.

“നാനാപ്രദേശമണ്ണയന്ന മനോരമേ! നീ
മീനച്ചിലീയിട മരയുള്ള തമിപ്പതിശ്ല?

ചട്ടറാഡിന്ന നവഭ്രഷ്ടരം നിന്തകഴിതിൽ
കെട്ടിച്ച പണ്ടുവളരു വുകളാന്നവിപ്പാൻ
കട്ടകയുതതിലമരന്ന കവീന്ത്രനാമേ—
നാരജ്ഞനു നല്ല സുവാദമാ? ത്രുകവാണിയാണെ!

ഇതിന്ത്രാമായി കട്ടകയും താഴേക്കാണന്ന മരചട്ടി
പ്രസിദ്ധപ്രസ്തതി.

“ചാലായിൽനിന്നുമയിലമ്പുകിഴക്കാനോന്ന്
സ്പാലത്രയും സഹജരന്നാിവരോട്ടുടി
ബാലേ! വിലയുള്ളനിലമിത്തിരിവാങ്ങിയെപ്പാരാ—
ചാലബന്ധതിന്നനടവിലന്നമറിഞ്ഞിടണം.
ചാലബാക്കയും സമന്നിരുപ്പും ചതത്തിനല്ല—
ചെലാംബിന്നൽക്കുംപിയതിന്നുചയുക്കമാകാം

ചുവിസ്കര കമക, തതജ്ഞ, പിലാവ്, വാഴ
കോലും മാഹരിചേമനിവ നട്ടിട്ടുണ്ട്.”

അതയുനിക രീതിയിൽ സരിപ്പുള്ളി അംഗീരയ വിപ്പാദ്ധരാ
സത്തികാ വിജ്ഞാനാദ്യാഷണത്തികാ സംക്രമി
ഥ്രാതികന ഒര കാലത്തു ജനീകയും മുഖി ജീവിതരു
തതിയായി അവലുംബിക്കുയും അംഗീരപിന്ദപരിപ്പൂരം
തതിന്റെ അന്തർഘട്ടങ്ങൾക്ക് മുൻപിക്കാതെ ഒരു
തന്നീ കേരളീയരം ഉത്തമത്തിന്റെ നീഡും മായി ജീവി
തം നാഡിക്കയും ചെയ്തുവന്ന ഈ മഹാത്മാവിനും അന്ത
പ്രവൃം അനുലൃപ്പവും അനുതനിഷ്പന്ധികളുമായ സാഹി
തപ്രാപമാരങ്ങൾ കൈരളിയുടെ മനോജനകൾക്കും
ഇന്തി ചുത്തുവാൻ ഭാഗ്യം ലഭിച്ചതും സാഹിതപ്രാപാ
സന്നയുള്ളി സംക്രമിക്കപ്പെട്ടില്ലെന്നും വേദിക്കുന്ന ഭാഷാ
ഭീമാനികരംകേവക്കും പ്രവോദനവും ദയവും നന്ദി
കന്നാതിരു പത്രാഘുമാൻം. എക്കേണം ഇന്തപത്ര കൊല്ല
കാലം ഗ്രീമാൻ കടകയും മലയ്ക്കണ്ണത്തു കാർഷിക
വും താംകളിൽ നിരന്തരം വ്യാപ്തതന്നായി കഴിപ്പുകളി
ഈ കാചയല്ലട്ടത്തിൽ തന്നെയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ
പച തുതികളുടെയും പ്രഥമനംസാധിച്ചതും. ഇതു
അംഗീരത്തിന്റെ നിസ്തൃതമായ പരിഗ്രൂഹണില്ലത്തി
ന്റെയും നിസ്തൃതമായ കവനപ്രാടവത്തിന്റെയും
നിസ്തൃതമായ ഒരു നിഃബന്ധമാണെല്ലാ.

സപ്രകാവ ബെഡിപ്പും

ഒരുവഭക്തിയും, സദാചാര തല്പരതയും, ധർമ്മനി
ഷ്ടയും ഒരുംഗനിയായ കടകയുത്തിന്റെ ഉൾ കൂട്ടു

അയ സ്വഭാവ തുണങ്ങല്ലിൽ പ്രധാനമാണ്. മിതലാ
പ്രിയം, വിനാശസ്വനം. വിശാലപ്പേദാനമായ
അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവജനറമല്ലപ്പെത്തപ്പറ്റി
പ്രംസിക്കാതവരായി അദ്ദേഹത്തെ അറിയുന്ന അള്ള
കളിൽ അധികമായിരിക്കും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ
കൂടികളിലും പ്രകാശിച്ച കാണന്ന ലാളി
ത്രവും രചനാ സൈംപ്ലബറ്റും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു
രണ്ടാം സ്വഭാവം തന്നൊരുണ്ട്. സാഹിത്യപ്രവിഷ്ടയക
മായും അല്പാതയും പരിഗ്രമസന്നാശരായ അള്ളക്കുള്ള
പ്രാത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിൽ കടക്കുത്തിന്നണ്ടായി
അന്ന സംഭവാശം സീമാതീരത്താണ്. ഈ ലേഖ
കൾ പ്രമുഖ സാഹിത്യസന്താനമായ എവറ്റുഡരോ
മണം എന്ന കൂടി വായിപ്പിച്ച കേട്ടതിനു ദേഹം
അതീവസാരംബന്ധിക്കായി എംബോട് പ്രസ്താവിച്ച
പ്രാത്സാഹജനകമായ വാക്കുകൾ എൻ്റെ എളിയ
സാഹിത്യ പരിഗ്രമങ്ങൾക്ക് അകൂലപ്രമായ പ്രേരണയും
അംഗീകാരമായ പ്രാചീനവും നാടകന്നതിനു പത്രാഘ്നി
യിരുന്നു. ഇതുപോലെ അഭിപ്രായത്തിനായും പരി
ഞ്ചാധികാരിയും അദ്ദേഹത്തെ സമീപിച്ചിട്ടുള്ള ആവ
കവിക്കുള്ളും സാഹിത്യകാരമാരെയും അദ്ദേഹം
എഴുചുക്കുകമായി സഹായിക്കുയും പ്രാത്സാഹിപ്പി
ക്കുകയും ചെയ്യുക പതിബാധിക്കുന്നു.

ലാലുജീവിതവും ദിനചത്രകളും

പരിഗ്രമാശിലനായ ഒരു സാധാരണ കർശ
കൾ ലാലുജീവിതരീതിയും ദിനചത്രകളും മഹാ

കവി ആയുരന്തും അന്നവർത്തിശ്രീ വന്നതും. രാവിലെ ഉണ്ണൻ)ബടകന ഇംഗ്ലേഷ്യാത്മവും പ്രാത്മഭായും പതി വാഴി നടത്തി വന്നു. 50 വയസ്സുണ്ട് ദേഹം കരു വിത്രുമാം അന്നഭവിക്ഷവാൻ സൗക്ഷ്യം. ലഭിച്ചപ്പോറ്റും നിത്രവും രാവിലെ ദേവാലയത്തിൽ പോയി പൂജ കമ്മ്രക്കിളിൽ ചജകംിളിക്കു എന്നിളിളിതു നിർബ്ബന്ധ ദ്വർപ്പം. അന്നുംശ്രീപാന്തം. രോഗരാമയൈ അവലം ബിശ്രീ തീരെ അസ്പദാധിനായിത്തീരുവരെ ഇതു പതിവു് അങ്ങനെയാണി പരിപാലിശ്രീ. പള്ളിയിൽ നിന്നും തിരികെയ വന്ന ദേഹം കാട്ടുകടി കഴിത്തും തുച്ഛികാഞ്ച്ചുള്ളൊടയും മറ്റും മേൽനോട്ടം നിപ്പിക്കിശ്രീ ഉച്ചവരേഖയും സമയം ചെലവഴിശ്രീ. ഉച്ചക്ക്ഷണ തതിനു ശേഷമുള്ള അല്ലവിത്രമാം കഴിത്തു പുസ്തക ക്രമക്കോ ചതുമാസികക്കോ സംക്ഷുമിഷ്ടപ്പോഴേല്ലോ പാരാഡാണം. ചെയ്തുവന്നു. രാത്രികാലങ്ങളിൽ ജീവ ഒസ്സാത്തുക്കാഡേ ശേഷം സാഹിത്യത്വപാസനയും നിപ്പി കല്പാധി നിപ്പിക്കിശ്രീ പോന്നു.

ചുവന്നും വളരുമതിച്ചു

പല മഹാന്മാരണങ്ങളും കീത്തിയാവള്ളും പ്രസരി കണ്ണതും അവക്കെട മരണശേഷം മാത്രമാണേല്ലോ. എന്നാൽ ചെറിയാൻമാപ്പുണ്ടിയവർക്കും ഇക്കാണ്ടു തതിലും അസ്ഥിഭ്രംശായ സംഭാഗംം അന്നഭവിശ്രീ അന്നു ഒരു പൊതുക്കാഞ്ച്ചു സക്തൻം സമഭായനേതാവും എന്ന നിലകളിൽ അഭ്രഹം നൃയമായി അർഹിച്ചിരുന്ന അടിവസ്ത്രസ്ഥാനം സ്വന്നമായവും പൊതുജ

നാമപ്പഴം അദ്ദേഹത്തിനു് ജീവിതകാലത്തുനെ നശ്ചീ
ബഹുമാനിച്ചു. വാതരോഗബാധിതനായി വളരെ
കാലം മുറിക്കേണ്ടി വന്ന എല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ
ജീവിതസാധാരണം പ്രംാന്തരഖണ്ഡിയവും ധന്യവുമാ
യിരുന്നു. ബെറിയാൻമാപ്പീഈ അവർക്കും ക്രിസ്തീയസം
ഹിത്രൂത്തിനു് നൽകിയിട്ടുള്ള അനന്തരതാജീവിത
സന്ദേഹിച്ചു മാർപ്പാപ്പാ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഒരു
കീത്തിമുട്ട് അയച്ചുകൊടുത്തു് അദ്ദേഹത്തെ ബഹുമാനി
ക്കയുണ്ടായി. കേരളക്കേത്താലുക്കു കൊണ്ടുന്നുണ്ടിന്റെ
പാശാവള്ളിൽവച്ചു നടന്ന യോഗത്തിൽവെച്ചു കട്ട
കയത്തിനു് ഒരു സപർഖ്യൂചമയലും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്

അവസാനം

രോഗം പിടിചെട്ട് കിടക്കുവോരും ഒരുക്കൽ
മഹാകവി വള്ളിത്തോരും അദ്ദേഹത്തെ സന്ദർശിക്കയു
ണ്ടായി. ഈ സന്ദർശനത്തെപ്പറ്റി കട്ടകയത്തിന്റെ
ഔദ്യൂർജ്ജമഹായോഗത്തിൽ വെച്ചു് വള്ളിത്തോരും
ഇപ്പോൾ പ്രസ്താവിച്ചു. “മഹാകവി കട്ടകയത്തെ
പർശിച്ചപ്പോരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇത്രനീലവർഖ്യ
കാര്യ മുഖ്യത്തു നിന്നും പ്രവഹിച്ചു ശോഭ ഏതൊന്നു
വല്ലാത ഭേദപ്പീച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവധിവഞ്ചി
ക്കിൽത്തനെ കല്പിന്ത കളിയാട്ടന്നതായി തോന്നി.
വിദ്യ, വിനയത്തെ പ്രസവിക്കുന്നതായി അപ്പോരും
എന്നിങ്കിൽ തോന്നാതിക്കുന്നില്ല ഒരു നിർമ്മലഭക്തിയും
ചീനാങ്കവാഴുമാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖ്യത്തു കളി

അടിയിരുന്നതു്.” തോനം മുർഖന്ദപാബന്ധമെയ പ്രാ പിച്ച കാലത്തു് കേരളത്തിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നും പല സഭാധനങ്ങളാക്കുമ്പോൾ സാഹിത്യികത മാറ്റം മുഴുവൻ മഹാത്മാവിന്റെ ഒരുംസവിധത്തിലേക്കു തീർമ്മാനം ചെയ്തിട്ടാണ്” അട്ടപ്പറ്റം വൈദികപ്പെട്ടിയും നല്ല മുട്ടുകളും അനുംലംലുതാശങ്ങൾക്ക് മുമ്പുത ചൊത്താ നങ്ങളുടെ ഭക്ത്യാദരവകളും ബഹുമാനവും വഴിയായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവസ്ഥാനാലാലത്തു സംഘട്ടമായി. വാതരോഗത്തിന്റെ ക്ഷീട് വാർഖക്ഷപാരമജമായ രോഗങ്ങളും പ്രത്പക്ഷപ്രേക്ഷ തുടങ്ങിയതോടെ അദ്ദേഹം കാലയവനികയുള്ളിൽ മരഞ്ഞവാൻ തയ്യാറായി. 1112 മുമ്പുകൊണ്ട് 14-ാംതീയതി തോന്തരാളി രാത്രി മഹാകവി കട്ടക്കും യംഗ്രേരിനനായിത്തീൻ.

കേരളത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നും കവിയുടെ മരണത്തിൽ അംഗങ്ങോചനം പ്രകടിപ്പിച്ചു കൊണ്ടുള്ള സംസ്കാരം പരേതന്റെ ക്ഷണിഭ്യാസ ക്ഷമക്കു ലഭിച്ചു. തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു തീരു മനസ്സുകൊണ്ടു കുറഞ്ഞാച്ചുചുമാവു ഒരു അംഗങ്ങോചന സംശയം അയച്ചു വൈദികപ്പെട്ടിയുടെ ക്ഷമതയിൽ പങ്കുകൊണ്ടു.

ഒരുംഗതനായ മഹാകവിയുടെ മുതിരീരം അനീതരസാധാരണവും അനൃതചുമ്പ്യവും ആയ ചടങ്ങുകളും അതേലാഡാധാഡംബരങ്ങളും നാനാജാതി മതസ്ഥരായ അംഗക്കാരിരം ജനങ്ങളുടെ സംസ്ഥില്ലപ്പു

തതിൽ പാലു വലിയപള്ളിയാട്ടത്തുത്തുള്ള ചെറിയ പള്ളിയിൽ സംസ്കരിക്കപ്പെട്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വകടിരത്തിൽ ഒരു ദംശബ്ദിം റലാക്ഷ്യം പുതി ഫീച്ചിട്ടണം”

അംഗീരസംഗമം.

കേരളത്തിന്റെ പലഭാഗങ്ങളിലും അംഗീരസേവ ചൗ ഡോഗസേരി കൂടി മഹാകവിയുടെ ചരമത്തിൽ സകടം പ്രദർശിപ്പിച്ചു. ദിവംഗതനായ മഹാകവി യുടെ ഒന്നക്കണക്കായിതന്നെ കേത്തുാദാങ്ങലെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിനും ഇള്ളേഹാത്തിന്റെ ചരമംസ്യലും ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന്റെശാഖയിട്ടുള്ള അപരിധിമാരുമായ നംജ്ഞത്തിൽ അംഗംബം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനും ടോത്തെന്റെ കട്ടംബാംഗം സ്പാളേംട്ടുള്ള അംഗംബാചനം തേവേ പ്രപ്രത്യുത്തനതിനും, മഹാകവിയുടെ അപദാനങ്ങളെ പ്രകാരത്തിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി 1112 മകരം 18-ാം തീയതി ഒരു അംഗീരസമഹാദേശാംഗം പാലുയിൽ വച്ചു” നടത്തപ്പെട്ട്. സാമൈത്രപക്കലൻ ടി. കെ. കുഞ്ഞുമനവനവർക്കളിൽ മഹാകവി വള്ളത്തോടു അബന്ധകളുമാണ്” ഇത്തസ്ഥാനിപ്പിള്ളിയും യോഹാങ്ങളിൽ അതിലുകൾം വഹിച്ചുതും. സാമൈത്രസബി ടി. സി. കലപ്പാണിയമ്മയും ചണ്ണിതമഹാകവി വടക്കംതുടർന്നാജരാജവർമ്മയും ഇഴ യോഹത്തിൽ പ്രസംഗിച്ചു. കൂടാതെ കേരളത്തിലെ കേളിക്കേട്ട സാമൈത്രകോവിദമാരിൽ പലതും ഇഴ യോഹത്തിൽ സ. ബന്ധി

ചുരുക്കം. ഇതു കെ സാഹിത്യപരിസ്ഥിതിയുമുള്ളനും തന്നെ
അാധിക്രമം എന്ന പറയാം.

പാല്പാനാശാധാർണ്ണനായും അവർക്കും മഹിക്കവി
ഡാട് ചരക്കാനുത്തരം പ്രസിദ്ധമുള്ളത്തീയ ഒരു കവി
താഴക്കവം കൂടുതൽ ഉഖരിച്ചുകൊണ്ട് “ഈ ജീവഹരിതു
സംക്ഷേപം ഉപസംഗമരിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

“നീണാരംഗാംഗിക്രൂതി ലോകരാജ്യം ആക്ഷിഭാരംഗത്” ഇ—
വിജോരവം,
ചേണാനെന്നത്തിവിയത്തു, ലേൻ ദ്വാരായുമെ! മാഴുകനു
തെന്തിനുനീറി
കാണാംവിജ്ഞിവദിച്ചുപാണ്കത്തിൽ ചൊഴിച്ചീടുനു—
താങ്ങുമേലില്—
പ്രാണാന്മാദകതാരകംപരിചെച്ചം കടക്കായം’ നീതുയം..

കൂട്ടക്കയറ്റത്തിന്റെ കൃതികൾ

മഹാകവി കൂട്ടക്കയറ്റത്തിന്റെ കൃതികളിൽ ഏററാവും പ്രസിദ്ധിയും പ്രചാരവും സിഖിച്ചിട്ടിട്ടില്ലെന്ന് ‘ഗ്രീഡേത്രവിജയ’ത്തിനാണോന്നിക്കൊബ്ദം പ്രതിപാദനാരിതിയില്ല. കവിതാഭംഗയില്ല. പ്രധാനങ്ങളായ പല ഗുനമങ്ങളും അദ്ദേഹം രഹിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇവയിൽ പലതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിസർദ്ദൈഘ്യങ്ങളും അഹിസ്തുടികളും തുടർന്നുവരുമായ കവനചാടവത്തിന് ഉത്തരവാരുക്കുകയുണ്ട്. ഗ്രീഡേത്രവിജയത്തിലെന്നതു പോലെ കവിയടക്ക വർദ്ധനാപാടവവും ലളിതപാട മുഖ്യാര സൂഷമയും, സൂര്യക്ഷേത്രമായ ചാണ്ഡിത്രവും പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന അനേകം ഭാരങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇതരക്രതികളിലും കണ്ണാവുന്നതാണ്.

ഇതരക്രതികളിലുപോറി വിമർശനപരമായ ഒരു അസ്പദനാട്ടിനോ നിത്രപണത്തിനോ ഇവിടെ കാഞ്ചവെച്ചുനില്ല. സാമീത്ര വ്യവസായം വിനൃച്ഛ വേഴ്കളിലെ മാനസോല്പാസകരമായ വിനോദമാണി മാത്രം. സപീകരിച്ചിക്കുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളാട മുദ്രാത്തിലും പ്രചരണത്തിലും മീ. കൂട്ടക്കയം അതു ഗ്രൂപ് പതിപ്പിക്കുന്നില്ല. തന്നെയുമല്ല, സഹജമായ വിനയാതിരേകത്താൽ അല്ലംകൃതനായ കൂട്ടക്കയം ലേംബേക്കിലും കവിയൻഃപ്രാത്മിയായിരുന്നും അതിനാൽ അദ്ദേഹം എഴുതിയിട്ടിട്ടില്ല പല കൃതികളും. അപ്രകാശിതങ്ങളായി ഇരുപ്പാണും സ്ഥിതി

ചെബുള്ളണ്ണം” പ്രസിദ്ധമപുട്ടതിയിട്ടുള്ള പല ഗവഹാക്കൾ കാലജാതർഡലപ്രംകാണ്ണം” ഇപ്പോൾ ലഘുപ്രധാന അഭ്യാസി തീന്തിട്ടമണ്ണം” അതിനാൽ അഭ്യന്തരിയാന്തരി പ്രധാനമായ ചില കൃതിക്ക്രഷ്ണപുറമി ശ്രദ്ധ നീക്കുമാണ്” ഒരു സാമൂഹികജീവാം ലജ്ജിക്കവാൻ ഉന്നത്തെങ്ങവയ്ക്കും വിവരങ്ങൾക്കും ചുവരെ ചേർക്കുന്നു.

1 ശ്രീരാമതുവിജയം

“ശ്രീരാമതുവിജയം മഹാകാവ്യപ്രതിലാണം” മഹാകാവ്യം സർവ്വ സിദ്ധികളും അവയുടെ സമഗ്രമായ ആപാതതിലും ചരിമാണത്തിലും പ്രതിഭാസിക്കുന്നതും അത്രുന്നം ദീർഘഭാണം” അതിലെ ഒരൊസ്ത്രീവും സജ്ജതീയ പരിത്യാസങ്ങൾപ്രാസം കാണുന്നുകുത്തിലും സംഗ്രഹായി ഒടാടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസന്നവും മധുരവും താണം അട്ടാറത്തിന്നും കാവ്യപ്രഞ്ചലവി. നീഡിക്കും ശ്രദ്ധമായ സമാർപ്പണവോധം കാണുന്ന കൃതിയിലും അപ്പുന്നം പ്രതിഫലിക്കുന്നു. റഹസ്യവൈകല്യപ്രാണം ലേണ്ടപോലും കില്ല. ഭാഷ സാഹിത്യത്തിന്നും റാംപ്രതസന്ധാരം അഭ്യാസിക്കുന്ന കണ്ണായി പ്രസ്തുത കാവ്യത്താത്തത പരിഗണിക്കാം. പഴയ നീയമത്തിലെ ഇതിരുത്തം സംക്ഷിപ്തമായും ചുതിയ നീയമത്തിലേതും സവിസ്തുരമായും പ്രതിപാദിക്കുന്നു. ലോകാല്പത്തി തുടങ്ങി കാണ്ണലും വെന്നുണ്ടാവുന്ന ഏന്ന രോമൻ ചക്രവർത്തി കുണ്ഠമതം

സ്വീകരിക്കുന്നതുവരെയുള്ള കമക്കം ഒച്ചിത്പൂർക്കിട്ട്
യോടുടർന്ന അന്തർവൈപ്പിച്ചിട്ടണ്ട് 1100-ാം
മാണം പ്രസ്തുത മഹാകാവ്യം പ്രസിദ്ധീകരി
ഥത്.

ഉള്ളടക്ക കേ. സാ. ചരിത്രം

Vol. V. Page 784

2. യുദ്ധവശ്വരി

ചെറിയാൻമാപ്പീഡി അവർക്കം എസ്സുക്കരുപ
തതിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതിയ അത്പ്രാതത കുതി യുദ്ധി
വേശ്വരി എന്ന നാടകമാക്കു. ഇത് 1065-ാംാണ്ട്
കോട്ടയത്രവെച്ചു നടന്ന കവിതാമത്സരപ്പരിക്കയ്ക്കു
ഡവണി എഴുത്തവാൻ അരംകികയും ചിന്നിട പുത്രിക
രികയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നോരിന്ന് ചരിത്ര
മാണ് ഇതിലെ ഇതിലുത്തം. ഇതിൽ 5 അക്ഷരങ്ങൾ.
141 ദ്രോക്കങ്ങളും അടങ്കിയിരിക്കുന്നു

3. വില്ലാംവെട്ടം

1069-ൽ മലയാളമനോരമപ്പുറിൽ അഥുടിച്ചു
പ്രസിദ്ധംചെയ്ത ഒരു നാടകത്തിയാണിത്. “പണ്ടം
കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതായി പറയപ്പെട്ടു ഒരു
നാലുണ്ണിരാജക്കുംബമാണ് വില്ലാംവെട്ടം.” ഇവതെന്നു
തലസ്ഥാനം ഉഭയഭേദങ്ഗരായിരുന്നു. ഇടക്കാലത്രു് ഇതു
രാജക്കുംബവുത്തിൽ നടന്നതായ ഒരു സംഭവമാണ്.
ഈ നാടകത്തിലെ ക്ഷമാവസ്തു. രാജഭ്രാഹ്മിയും അധികാരി
കാരപ്രമത്തനം അതു ഒരു സേനാനായകൾ മന്ത്രി

സ്ഥാനം കരുമാക്കണമെന്നുള്ള ദിക്കലേണ്ണം മുപ്പത്തീ
നായി സ്വാമിക്കത്തും രാജ്യപ്രസ്താവിയമായ മന്ത്രിയെ
രാജ്യത്തുകുറഞ്ഞു "വഹിഷ്ഠം കരിക്കോതീരു", രാജാ
വിജയ തെറരിശ്രീപ്രതിപ്രകാശം. കർപ്പന ചുറച്ചു
ചുവിക്കുന്നു. എന്നാൽ മന്മാവാനായ മന്ത്രി കർപ്പന
പ്രകാരം രാജ്യത്തിനു ചുറ്റു ചൊക്കാതെ രാജാ
വിജൻ ക്ഷേപണവക്കും തിരികെ പ്രിയ മിത്രവമായ
ക്കു മാന്ധപ്പരബന്നു സംഭാധത്താട്ടുടെ രാജ്യ
തതിക്കത്തെന ഒളിപ്പുതാമസിക്കയും, മഴിപ്പും പംഡി
ച്ചുനും രാജാവിനെ ധരിപ്പിക്കയും ചെയ്യുന്ന ഭദ്രാഹി
യായ സേനാനായകൾ യുവരാജാവിനെ വിഷം
ക്കൊട്ടതു കൊല്ലാൻ ഗ്രഹിക്കയും സന്ദത്തിവരാൻ തനി
ക്കുത്തെന ഭമ്മരണം നേരിട്ടുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിനെന്ന്
ഒപ്പം വാസ്തവഗമിതി ഗ്രഹിച്ച രാജാവും അത്യു
ക്കമായി പദ്ധതിപാടിക്കുന്നു. ഒട്ടവിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ
രാജ്യസേവകനും സഹാധത്താട്ടുടി ശ്രദ്ധയുടെ
രാജ്യം ഭരിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഇതാണും 'വില്ലാദി
വെട്ടം' നാടകത്തിലെ കമ്മറ്റെട ചുങ്കക്കും.

4 സംഗാവിവാഹം.

1077-ൽ കൊല്ലും വിദ്യുതിവർല്ലിനി അച്ചുക്കു
ടത്തിൽ അടിച്ച പ്രസിദ്ധം ചെയ്ത ഒരു നാടകമാണും
അം. പാലായിൽ അക്കാലത്തും 'മനോവിനോദിനി'
എന്നൊരു നടനസ്ത്രാധികനും ഇം സഭയുടെ
പ്രഭേദപ്രകാരേപക്ഷപ്രകാരം എഴുതിയതാണും ഇം

നാടകം, വേദചന്ദ്രകം പഴയനിയമത്തിലെ തോബി യാസിൻറു ചരിത്രത്തെ അദ്ധ്യാത്മകമിയാണ്” ഇതു രചിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഈതിൽ അസ്ത്രീപ്പാമരഗാഹരണപ്പള്ളം അനേകം പദ്ധതികൾ ഉംപെടുത്തണം.

കലാവതി

ഇതും സാറാവിവാഹം എഴുതിയ കാലാലക്ഷ്യത്തോട് സമീപിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്” ഇന്ത്യീഷ്യ ഒംഷാ നാജിജ്ഞത്തായിരുന്ന കട്ടകയും സൗഖ്യസിദ്ധാം ദേഹയും വായിച്ചുകൊട്ടു അഭ്യർത്ഥിയും കൈ പദ്ധതിയുടെ ശത്രുയും വായിച്ചുകൊട്ടു അഭ്യർത്ഥി. സംസ്കൃത രിതിയന്നസരിച്ചു് അഖായനം ചെയ്തിട്ടുള്ള കൈ നാടികയാണീതു്

“നായകനും നായികയും, നായകൻറു കൈ പരിചാരകനും, നായികയുടെ കൈ സവായും ഇങ്ങനെ നാലുകട്ടാപാത്രങ്ങൾ മാത്രമെ ഈ നാടകികയിൽ ഉള്ളൂ. അധികം വലുതല്ലൂത്ത നാലു അങ്കങ്ങളും, റബ്രൂട്ട് മൊഴിച്ചുകൂട്ടാടു 23 ദ്രോകങ്ങളും കൈ നാന വും ഇതിൽ ഉംപെടുത്തണം. ഈ” അംഗിനയിക്കുന്നതിനും വളരെ എഴുപ്പുവും കത്രകവുമണ്ണും. കലാവതിയെന്നു കൂടി നായികയുടെ പേരാണു് നായകൻറു പേരും കലാ നാമൻ എന്നമാണു് കലീനത, സന്ദേശത്തു്, സംഗമത്തു്, പ്രംശം മില്ലായവകളും അന്നത്രപരായ നായികാനായകമാർ പരസ്യം അന്നരക്തരായിത്തീരുന്നു. നായകൻ തന്റെ അംഗിലാഖം കൈ കത്രതുലാം നായികയെ

യുദ്ധിക്കുന്നു. നായിക തന്റെ കാരുകൾന്റെ വീഽപ്പറ
പ്രാസത്തിന്" തന്റെ നേരിടാതിരിക്കവാൻ വേണ്ടി
തന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് മരംപ്രവർത്തിക്കാണ്ട്" നായികൾന്റെ
എഴുത്തിൽ ചായുന്ന അതുകൊത്തെ താഴ്വാലികമായി
നിങ്ങൾക്കുണ്ട്. തന്മീതിൽ നീരാഡാവിവിഹനായ
നായികൾ, വനത്തിൽ ചോയി ജീവത്സ്വാദം ചെയ്യുകയും
യുമെന്നു" ഒരു കരുതുകൂലം കലാവതിയെ അഭിയീച്ഛി" എ
അതുണ്ടാത്തിൽ എത്തീ ഒരു താപാശബ്ദന്റെ വേദി
തതിലെ താല്പര്യം ഗ്രഹിച്ചു" വ്യസനാക്രാന്തയായി
അതുകൊത്തുചെയ്യുവാൻ ഉറച്ചശാഖാണ്ട്" കലാവതിയും
വന്നതും പ്രാപിക്കുന്നു. താപസ വൈദ്യാരിയായ
കലാനാട്ടം ചുങ്കൾവിഷയാരിയായ കലാവതിയും
തമിൽ അദ്ദേഹികമായി വനത്തിൽവെച്ചു കണ്ടുകൂട്ടു
ക്കാം, ചരസ്സുമണ്ണായ സംഭാഷണങ്ങളിൽ നിന്നും
സത്പാവന്നു ഗ്രഹിക്കവാൻ ഇടയാക്കാം, അന്നത്രം
ചൂർപ്പാധികം അന്നത്രാദബലരായി തിരികെ നാട്ടി
ലെത്തി വിവാഹബന്ധത്തിലേർപ്പുചൂടാം ചെയ്യുന്നു.
ഇതാണു" കടമഞ്ഞെട ചുങ്കം."

ബി. സഹസ്രാംജനഹിന്ദുതകം

1067-ാമാണ്ട്" തിരുവനന്തപുരത്തു വെച്ചു നടന്ന
ഓഫീസപാശിനി സഭാധ്യാരത്തിന്റെ നീർദ്ദേശാന്ത
സംശാം ചൊരിയാൻമാപ്പീശ അവർക്കും ഉണ്ടാക്കിയി
ട്ടും ഒരു കൂതിയാണു" അതുനാമരണചിന്താശത്കം

പ്രസ്തുത സഭയുടെ നിഃയാദാനംസാരം പല കവികളും കാവ്യങ്ങൾ എഴുതി അയയ്ക്കുയും കേരളവമ്മവലിയ കോയിത്തന്ത്രാർഥം, കൊച്ചുങ്ങല്ലും കൊച്ചുള്ളിത്തന്ത്രം മുതലായ പല കവിസംഗ്രഹങ്ങൾക്കായം ഉംഗൈപ്പട്ട ഒരു പരിശോധകസമിതി അവയിൽ അഞ്ചു കൂതികൾ പ്രസിദ്ധീകരണാർഹങ്ങളെന്നും “തീരമാനിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇവയിൽ ഒന്നാമത്തെ സ്ഥാനത്തിൽ” അർഹമായിത്തീന്ന് കെ. സി. കേഡവപ്പിള്ളി അവർക്കളുടെ അസന്നമരണ ചിന്താരംതക്കാണും “രണ്ടാമത്തെ സ്ഥാനം കൊട്ടാരത്തിൽ റഷ്യൻ ദിവസം ചിന്താരംതെക്കുറഞ്ഞും മുന്നും കുറവും പത്രമാണും പണികൾ അവർക്കളുടെ തുതിയും അണം ലഭ്യമായതും. ഈ ‘അസന്നമരണ ചിന്താരക്ക്’ങ്ങളിൽ കട്ടക്കയ്ക്കുന്നതുമാത്രം ഒരു സംഖ്യയും പ്രസിദ്ധൈപ്പട്ടത്തിയിട്ടില്ല.

7. ഉംഗാത്തംമാഹരിതം

ഈതു 1082-ൽ തൃപ്പിവിച്ചപറുകൾ ഭാരത വിലാസം അച്ചുകൂടത്തിൽ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധം ചെയ്തിട്ടില്ല താങ്ങം സെൻവതോമസ്സുണ്ടാക്കിയാണ് ചരിത്രം 300 മണിപ്പ് വാങ്ങുന്നോക്കങ്ങളിൽ ഇതിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

8. വന്നീതംകണ്ണ്

1090-മാണ്ഡിടയ്ക്കു പ്രസിദ്ധമേപ്പട്ടത്തിൽ ഇട ത്രി അംഗുഡി സാഹിത്രകാരനായ ചാല്ലുറിന്റെ കണ്ണറക്കവറി കമകളിൽ ഒരു സതീരത്താത്തിന്റെ ക്ഷേമ' എന്ന കമച്ചട തർജ്ജമയെ സമാഗ്രയിച്ച് 'എഴുതിയിട്ടിള്ളതാണ്'.

9. ലൈഖൻസിഡയ്

പാലായിൽ 1070-മാണ്ഡിടയ്ക്കു സ്ഥാപിതമായി തന്ന ഒരു കമകളിയോഗക്കാരൻ അപേക്ഷാസ്ഥാനരണ്ടാം വിശ്വിതമായിട്ടിള്ളതാണ് 'ലൈഖൻസിഡയ്' അട്ടക്ഷേമ ഏ. ഡി. എട്ടൊ റേതകത്തിൽ പ്രതാപദാ ലിഡായി മ്രാൻസുരാജ് അഭിച്ഛുക്കാനു 'കാറഡിമാൻ' ചക്രവർത്തിയുടെ വരിത്രേത തണ്ണുംബിച്ച നിന്മിച്ചിട്ടിള്ളതാണ്" ഇതു" യുറോപ്പിലെ കുറീസ്ത്യു മഹാസ്കരിയായി പ്രാണാഭിച്ഛുക്കാനു കാറഡിമാനു ചക്രവർത്തി തുക്കി കണ്ണോട് പോശടി അനേകയുലങ്ങളിൽ ആയിരു" അഭ്യാസി നേടിയിട്ടിള്ള ഒരു സാമ്പത്താധികനു ഇപ്പോൾ ത്തിന്റെ വിശ്വാസം കൈലെഡാം പ്രധാന കാരണം ദോഷങ്ങൾ, റിച്ചാർഡ്, ലച്ചിവർ മതലായ പറ്റണ്ണ സേനാനായും മാത്രം സാമർപ്പ വിശ്വാസിംഖനം. തുക്കിപകുവർത്തിയുടെ ചുതാൻ ഫോബ്രൂസ്സും കാറഡിമാന്റെ ദേശനാനീക്ഷയിൽ ഒരുവന്നായ ലൈഖൻസിഡയും തമിൽ നടന്നതായി കാറഡിമാൻ വരിത്രേതിൽ വിവ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଯ କି ପ୍ରଦ୍ଵୟମାଣୁମାଣୁଁ ଲବ୍ଦିବେଳ ବିଜ
ଯତତିଲେ ପ୍ରତୀପାପ୍ରବିଷ୍ୟାନ୍.

10. ତୀରଳାଗନ୍ଧିଷ୍ଠାନ୍ ପାତ୍ରଂ

ହୁଅ ମାକଣ୍ଡିଲଜରୀ ଯୁଦ୍ଧତତିଲେଫ୍ଟରୀକ୍ରିଷ୍ଣ
କି ପଣ୍ଡିତଙ୍କାବ୍ରତମାଣୁଁ. ଆପ୍ରଦ୍ଵୟମାଣୁମାଣୁଁ
ପଣ୍ଡିତଙ୍କାବ୍ରତମାଣୁଁରେ ମାନସାନନ୍ଦମାଣୁଁରେ ହୁଅ
ଯୁଦ୍ଧଂ.

യുദ്ധിവേശര്ത്തി

പ്രസ്താവന

നംബി

ഖരക്കുന്നാക്കേക്കം നല്ലമരമഹി—

കാരമ്പ്രേഷി വരവയല്ലോ—

വൈരക്കുന്നംത്താരിൽ ദൗണമെംട മി—

ട്ടം ജനങ്ങൾക്കു വാതിൽ

തുരക്കുന്നാനുവെത്താട പറമച്ചി—

ഓപ്പംപ്പുഡിയായി ത്രവമല്ലോ—

മിരിക്കുന്നോരീൽൻ ദയവേംട സദാ

നീങ്ങല്ലെത്താങ്ങിടട്ട.

നാമ്പിഡ ശവസംഗതിൽ ഗൃത്യാരംഭം പ്രവേശിക്കുന്ന
സൗത്രധാരം

| പ്രഭവിട നേരു നനാക്കീട്

സക്തുമമിഹ ത്രടിഡിയാൽ ത്രുഖി—

പ്രതികളം കുതികരക്കു മോദമേറും

ഞക്കളിരിലുചിപ്പതിനിബാനീം

തക്കതിയായ മഹ വിഭ്ര കാട്ടിടേണം..

ഈസ്രൂക്കതപ്പുകാരം അംപസിച്ചിട്ടിള്ള എൻ്റെ
അഭിനയവിഭ്രാംകൾ മുഴ മഹാജനങ്ങളേ സഭന്താപി
സ്ഥിച്ച തൊൻ കുതുതപ്പനായിത്തീരുന്നെന്നും | ചെവി
ദയാത്തിട്ടും എന്തു ചരയുണ്ടു് “മുഴ സജ്ജനങ്ങളേ

എല്ലാവരയും റ.സിപ്പിക്കത്തക്കവണ്ണമിൽ അടിനാശം സാമർപ്പം ആക്കണ്ടോ?" എന്നോ? ആശാന്നി അംഗം വന്നും പറയുന്നതു്? ഇനിക്കോടു വളരെല്ലാമത്മം ഇല്ലെങ്കിലും,

അനധികാരിക്കുന്ന കൂട്ടിലാണ് ചിതാവൻ വന്നും പനിക്കിലുമധികം നാഡുപ്പത്രയാം കീഴ്ത്തിനേട്ടും വിനയനിയകളുമീ സത്തരെല്ലാം മദ്ദീയാം- ദിനയമത്ര നിമിത്തം പ്രീതരായും തീങ്കമേറ്റും, എന്ന നല്ല ദെഹത്തിനാണ് [അല്ലോച്ചിച്ചിട്ടു്] ഒ, ഒരുിം ഇങ്ങനെന സമയം പോക്കിയാൽ പോരല്ലോ. ഇനി രേഖം നോക്കാം. [അണിയറയിലേക്കു നോക്കിട്ടു്] അതേം, ഇനി എക്കിലും ഇങ്ങനും വരാറായില്ലോ? നടപ്പി പ്രവേശിക്കും.

നടപ്പി

ആശും, ഇതാ തോൻ വന്നുകഴിഞ്ഞു. ഇവിടേതു നിങ്ങാഗപ്പാരം സകലത്തിനും തയാറമാണു്

സുത്രധാരൻ [പുണ്ണിരിയിട്ടംകാണ്ടു്]

കൊള്ളിബിബുംഭംഗിവാക്കാക്കയുമിഹ സുഭംഗ!

നോക്കേടോ സംവപ്പയെന്നപ്പ

കൊള്ളിബുനോരിരിക്കുന്നതു മല മകളിൽ

കേസരിക്കട്ടിക്കയം പോൻ

എഴുണ്ടാണു. താമസിക്കാതോരു രസമിയലും

നാടകം നാമിവക്കീ—

നാളിൽ സന്ദേശമേറ്റു, വളരെവത്തിനു ന—

നായും നടപ്പിച്ചിടവേണും

സംജ്ഞനപ്രയോഗി സമ്പാദിക്ഷണത്തിനേക്കാൾ ഫ്രാഡ് മാക്സി മരബാന്നമീലുണ്ടുാ. അക്കയാൽ അതിനായിട്ടുണ്ട് നാം ഉത്സാഹിക്കണമെന്തു?

നട. 1

വേണ്ടില്ല. അങ്ങനെന്നതനെന്ന അവവെട്ട് എന്നാണ് നാടകം എന്നതനാണ് “തീർച്ചയാക്കിയതു്”?

സുത്രധാരൻ [അലോചിച്ചിട്ടു്]

കൂടുക്കയറ്റത്തിൽ ചെററിയാണ്മാപ്പീരു ഉണ്ണാക്കിയ താഴു “യുദ്ധജീവ്യശ്രദ്ധി” എന്ന നവീന നാടകം തന്നെ അവവെട്ട്.

നട. 1 [അലോചനയേ നടപ്പിക്കുന്നു.]

സുത്രധാരൻ.

അല്ല, വെതി എന്താണ്നാണും ഉത്തരം പറയാതെ നില്ക്കുന്നതു്? ഈ നാടകം വെതിക്കു മൊയിച്ചില്ലെന്നോ?

നട. 1.

എനില്ല, എക്കിലും എന്നർ അടിപ്രായം ഞാൻ പറയാം.

കേടക്കാനാരാഖാലകതാരിൻ—

കാടകന്ന കവിവീരങ്ഗത്രക്ഷം

നാടകജാളിതീകീത്തിനെയാടോഞ്ഞി—

നാടകത്തു വിലസുനിതസംവ്പം.

പക്ഷേ ഇതു് അപ്രകാശം സഹിതയ ഒപ്പയാസ്ത്രാജകരമാക്കുമോ എന്ന സംശയമെന്തു്.

സുത്രധാര.

നന്നല്ലീ നീൻറെ പക്ഷം കരന്നീര നൃ നീ—
വല്ലഭന്നന പോലീ
ജ്ഞാനാലും പ്രീതി തെട്ടന്നതമയി ഹരിണം—
കോദയേ ലോകമേവം.
യന്നു! താൻ ചൊന്നാരീ നാടകമതിന്തിച്ചു...
ആരുമില്ലെങ്കിലും നാം
നന്ദിക്കേണം നഹാനാരവില്ലതമിതിനെ—
സ്ഥൂമതിക്കേണവല്ലോ.

നട1.

എന്നാൽ അത്യുന്നേൻ ഇഷ്ടം പോലെ.

സുത്രധാര.

ഹതു ശ്രീ കേരള,
വിള്ളതികളില്ലെങ്കില്ലണ്ണേവം
സൗത്തികളാമതു നിമിത്തമേറുവം
വക്തിരിവൊത്രു പെക്കമാറിടേണമെ—
നകതളിരിക്കു കാതിടേണമേവങം.

നട2.

ശ്രദ്ധപ്പെടു തന്നെ.

[പോലീ]

അണിയുന്നീം
അണിയും മാനസതാരതിലി ഭി—
വാവലിയോക്കരെയാത്രുക്കീടാൻ
വയ്ക്കു ഭസ്തുമംം മുതിയീ ഒഹാ—
രാത്രി മുവാനുമായിഫ്രാദം

പൊയ്യില്ലാത്രു ഒവിക്കമേന്നീക്കീ—
 ദലു കനോരാദാവിന്നെന്നേനു
 ചെയ്യുന്ന ഇജനമാരുടു ചെംബല്ല്—
 ടന്ത നാം ചുപ്പിതു ലഡ്യൻ്റും മേ
 കവിച്ചനോന്തു നരാവല്ലിക്കരിയ
 മംഗലാശശഭ്രാഷ്ട്രി ദ്രുതം
 വന്നു പടയ്ക്കിണ്ണയിട്ടുന്ന തിരഞ്ഞു—
 എഴും ക്ഷേമപ്പയ! ദയാനീഡ്യ!
 തോൻ പെട്ടു കൊടക്കിയ പാടഞ്ഞേഖവമൊ—
 അച്ചുപ്പടക്കൻ പാമദാവ! മാ—
 മന്ത്രപാടകാത്മമല! രക്ഷചെയ്യുകളുണ്ടും—
 നിരന്തര! ചാംപര!

സൗത്രധാരൻ.

ഒരു വലിയ ഭിംബപ്രലാപം കേരംക്കണ്ണവാല്ലു.
 ഇതുതന്ത്രാധിരീക്ഷം?
 അണ്ണിയറയിൽ
 സപാമനിനീ, അതുപ്രസിക്കണാം! അതുപ്രസി
 ക്കണാം!

സൗത്രധാരൻ [പിന്നൊറം ചെവിയോന്തിട്ട്]
 ഇതാ ആ ദീനസ്പരം പിന്നൊരും കേരംക്കണ്ണ.
 ഇതിനേ കാരണമെന്തു്? [അതുപ്രാഹിച്ചിട്ട്] കല്ലും,
 തോൻ വല്ലാതെ ഭേദിച്ചു പോയി. ഇപ്പോഴേ സംഗതി
 മനസ്സിലായുള്ളതു്. ഏറ്റേൻ്തുരിന്നറയും മറരം വേഷം
 കൈട്ടി രംഗത്തിലേക്കു വരുന്ന നമ്മുടെ തേരിനീചത്?
 മുതൽ പേരുടെ ധാക്കകളുണ്ടു്. ഇതു കേരംക്കണ്ണതു്.

— മുന്നി ശ്രേഷ്ഠം കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനു തൊന്തം
അങ്ങോടു ചെലുണ്ട്. [പോതി]

മന്നാം അങ്ങം.

അനന്തരം എന്നേയും രണ്ട് ദാസികളും പ്രവൃത്തിക്കണ്ണ.

മന്നാം ദാസി.

സ്വാമിനീ, അതുപരസിക്കണം! അതുപരസിക്കണം!

എന്നേക്ക്.

അയ്യാ, എന്നേ ബാലപ്പത്തികയും തുടങ്ങി
ലാളിത്തു ചരിച്ചാലിത്തു വന്ന 100 മഹാന്മാരാവൻ ചാക്ക
മുട്ടതും തലയിൽ വെള്ളിരും വാഴിയിട്ടും നന്ദമലപ്പ്
തതിൽ നീനു വിലച്ചിക്കുന്നോരും തൊന്തരങ്ങൾനു അതുപ
രസിക്കണും! എങ്കണ സഹിക്കണും! ഹാ കംജി!

അഗ്രഹായോരു മമാഗ്രജൻ ഭവന-

നീൽ പതിച്ചുാരിളവള്ളി പോ-

ലുഗ്രയായ അജയായ തള്ളൻ ഭയ-

നീയമായ മെഴീഡയുംതീയും

വിഗ്രഹം വിറയലോടു കൂടിയുമ-

തീവ കണ്ണിളക്കിടന്നിതം

വ്യഗ്രയായ മര മാനസം സലില-

രാസിയിൽ ചെറിയ പര്മ്പരായും.

രണ്ടാം ഭാസി.

അല്ലെങ്കിലും സപാമിനി, ഈ വിധം വ്യസനിച്ചതു എക്കാണ്ടു എന്നു സാഖ്യം അദ്ദേഹത്തിൽനിന്ന് ഭിവത്തി സ്ഥാപിക്കുന്ന കാരണം മുന്നൊന്നാറിന്നും അതിനു നീറ്റു തതിയണാക്കുവാൻ ഉള്ളസാഹിക്കയാണോ രേഖാപ്രത്യ.

എന്നേൻ.

ശ്രീക്കുറം മുഖ്യമായ ഭിവിക്ഷനാതിനു എന്നെന്ന കാലം തക്കതായ കാരണം ഉണ്ടായിരിക്കും, സംശയമില്ല. അതും സാമാന്തരികമായിക്കണ്ണാക്കിയും മുഴുവിധം മുങ്ങോട്ടു പുരാപ്രൂട്ടകയില്ലായിരുന്നു.

മനം തന്നെ തുടർച്ചയിൽനിന്നും ശ്രീകുറം മാരകൾക്കുന്നുതുറാറും

നന്ദപാവതം ഗ്രഹിപ്പിച്ചതു ലവമച്ചി ചീ-
ന്തിച്ചിടാതാൽ തീർപ്പാണ്

നന്നായിരുന്ന ഉഷയത്തുണ്ടായെന്നും മിതമോ—
തേക്കിയോരാ മഹാതമാ—

വിന്നുഗ്രഹക്കുപ്പുമേകം വിധമധിപതി മരി—
ജൈപ്പാജോടാവരിച്ചുാ?

നൂം ഭാസി.

അയ്യും, തിരക്കുന്നുകൊണ്ടു മഹരാജാവിനേക്കു നിശ്ചിയം മുഖ്യമായ സംശയിക്കുന്നതെന്നും? അദ്ദേഹം കരിക്കലും കൂനല്ലുന്നാക്കയില്ല.

എന്നേൻ.

എൻറെ വിശ്വാസവും അങ്ങേന്ന തന്നെ ആയിരുന്നു. എന്നാൽ ജൈപ്പാജും അദ്ദേഹത്തിനെ ചെയ്യുന്ന സഹാ-

യന്ത്രതകരിച്ചു” അദ്ദേഹം അഭിനന്ദനക്കാരെ ഇഷ്ടനാനം മുതൽ അതു കുറെയു കരണ്ടു തൃട്ടുവിയിരിക്കുണ്ട്.

രണ്ടാം ഭാസി.

അതെന്നോ വലിയതായ ഒരു കാവിയാൽ അജീബനാണ് സംഭവിച്ചു എന്ന മാത്രമേ വിചാരിപ്പാൻ പാടില്ല. ഇന്നീ അഭ്യർധനയിൽനിന്നും സംരത്തി മഹാരാജാവും എപ്പോൾ കാക്കമോ അപ്പോൾ തക്കതായ സമ്മാനം കല്പിച്ചു കൊടുക്കാണും ചെയ്യും.

കണ്ണാം ഭാസി.

അഞ്ചേരിയാണ്” അടിയന്നറയും വിശപാസം. അമ്ഭവാ മഹാരാജാവും ഉപകാരമൊന്നും ചെയ്തിരില്ലെങ്കിലും മുമാ ഉപദ്വിക്കയില്ലെന്നുള്ളതു തീർച്ചയും യാണ്.

എന്നേക്ക്

എന്നാൽ മന്ത്രിമാമാനു ജൈപ്പണോട് ഇഷ്ടപ്പെട്ട തേരുന്നീ വല്ലതും തൊന്തരവാച്ചിച്ചിരിക്കുമോ?

കണ്ണാം ഭാസി

അവകാശം കൂത്തിലെ തായതോ എന്ന വിചാരിക്കുണ്ടിയിരിക്കുണ്ട് മന്ത്രിപ്രവർത്തനിൽ നിന്നും” ശാഖ. നേ വരവാനെന്തിപ്പുമണ്ട്

രണ്ടാം ഭാസി

ഈ മന്ത്രിയെപ്പുാലെ ഇതു തന്റവണ്ണായിട്ടും തൊന്നു ഒരു മരംപൂനെന്നും കാണുന്നില്ല. ഇദ്ദേഹം നേരിലും പിൻമാറുന്ന ശ്രീത്തിലല്ല തന്നും

എന്നേക്ക്

എൻറ ജോഷുവ ഹൗ ഭഖ്മഗ്രൂപ്പി കരിനമാം
വസ്തും ഉച്ചവിച്ചായിരിക്കും. കുദ്ദം! ഇതാ,

ഡാറ്റാത്മാവായ മൽപ്പുട്ടുജീവനെട അജത്തൻ—

കുലകമണ്ണാശു പാലവ്—

ചുണ്ടാഭന്നാവളും എത്തടക്കതുഖമിഡം—

നീം കലമന്നാതുള്ളു—

എന്നോ ചെയ്യുന്ന നക്കം നബിയിലാമരഹം

ചടങ്ങം തന്നിലും പോ—

ലണ്ണാത്മാവാമമാത്രപുന്ന നയഗ്രാനനീയിയാം

നാമനീയം ചെന്ന ചേർന്ന.

കനാം ഭാസി

ഇവിടനു കല്പിച്ചതും എത്തും റേഡായിരി അന്നു. ഇം ഭഖ്മഗ്രൂപ്പി എൻതല്ലാം അപകടങ്ങൾ വരുത്തിവയ്ക്കുമോ എന്നോ കണ്ണക്കീലെ അറിഞ്ഞ
ഈട.

രണ്ണാം ഭാസി

ചൊന്തതമ്പും തിരുമേനീയോട്ടുള്ള സംസ്ഥ്യം
കൊണ്ട കൂടെയും ഇം മന്ത്രിക്കും അല്ലും പോലും ഭാവ
ഒഴും വന്നിട്ടില്ലാത്തതു വളരെ രോധപ്പം തന്നെ.

എന്നേക്ക്

ഇതിനെക്കറിച്ചും അത്രുടെപ്പുടാനൊന്നുമില്ല.
എൻതന്നാൽ,

സൈംഗളാരാട്ട് ദേന്ന് വത്സരാത്രം

ഭംഗ്രാ വസിച്ചിട്ടിലും

ക്ഷുണ്ഠതന്നെ നികുഷ്ടയാം പ്രത്തി ന-
നാവില്ല തെല്ലുക്കിലും

കഞ്ചം ചാൽക്കെലിൽ കൂടിച്ചിട്ടിടക്കിലും
കാക്കൻ ഏഴ്ത്തീട്ടുമാരു

പെട്ടിക്കണ്ണത്താങ്ങമിച്ചു വച്ചിടക്കിലും
ചൊന്നാക്കുമോ താഴുകം?

സംശയിരിയിൽ

തിങ്കുന്ന വൈരമീ നിന്മജ്ജനനിംഗ്രാം വീ-
ദേപച്ഛികരിക്കാരൈയത്തിൽ

ചൊക്കുന്നി വംശവിച്ഛേദനമതിനതിയാ-
യിട വക്കിച്ചുവിച്ചും

മങ്ങുന്നാതാവ തല്ലാത്തം വിധമയുന്നാ

മാമ കം മാനസാബ്ദംജം

മുങ്കുന്നാതകമാമംബുധിയതിലവിലേ-

ഒ! സപ്പംഡോ! ഒഹാദേബു!

ചാപത്താച്ചയ്യുംലീഖനനിരക്കതിനോ-
ടച്ചിലുക്കുത്തമാം നിന്ന-

കോപത്താലിപ്പകാരം പരമനയനിയേ!

ഒദ്ദുവമേ! സർവ്വനാട്ട!

അത പത്തില്ലാസ വംശത്തിൽ നിങ്ങുമു-

ണ്ണായിഡാനീം നിതാന്തം

താപത്താടോത്തിരിക്കുന്നിതു തവ ദയയെ-
പൂണിനൊയും പിന്നൊയും ഞാൻ

എന്നു ചെവിയോത്തുംകൊണ്ട്]

ഈതാ അഃദ്രഹത്തിന്റെ വിലാപം പിന്നുയും
കുടിക്കുന്നവാല്ലോ എന്നു ചേരുകയും ദിവാധിക്കുത്താൻ
നാമിച്ചുപോകിംതുണ്ടെല്ല തോന്തരം. മറാ കുഴ്ചാം,

ചീത്തു ഒളിപ്പുസന്നമടക്കം—

നുംതതാരിനാല്ലിനി മമ ദൈയന്ത്രം

നാതും പത്തും വിനയത തെട്ട്—

നാത്തും കാരാലബിഷ്ടലത പോലെ.

| മുക്കംഖിക്കണം.

നനാം ഭാസി

സപാമിനി, ശത്രുപസിക്കണോ! അതുപസിക്കണോ!
ശ്രാതാവിനെക്കണ്ട വിവരം ഹോഡിച്ചുറിയുന്നതിനായി
ട്ടപ്പനേ അയച്ചിട്ടിണ്ടല്ലോ. അങ്ങും,

ക്ഷുണ്ണുടിയോടൊത്തു ലസിച്ചിടന്നി—

സ്രിണ്യക്കുളിൽ കല്പകക്കുളംനവണ്ണം

ക്ഷുണ്ണീരംബിക്കുന്നതു കണ്ണ തങ്ങൾ—

കർക്കുണ്ണാജന്നേതു! വരമരിട്ടു.

രണ്ണാം ഭാസി

അല്ലയോ സപാമിനി,

മംഗം പറഞ്ഞിട്ടുകയല്ലെന്ന തവെവണ്ണപ്പും

നാംഭിച്ചുമസൂത്രതമാക്കിയ ക്ഷുണ്ണരണ്ടിം

സുംഭിക്ക കൊണ്ടു ആജ തങ്ങങ്കുളിയേറുമേറും

ജാംബിച്ചിട്ടുന്നതിലന്ന ലന്തലൻക്കണക്കേ.

എന്നു

നീങ്ങരം ഹതയെല്ലാം അലയും മറയും കൂടുന്നതെ
തീവ്?

നീം ദാശി

തിരുമേനിയല്ലാതെ തെങ്ങരംകണ്ണാരമാരാണോ? ഇവി
ടന്നോ? ഇങ്ങനെ ദിവിക്രാന്തം തെങ്ങളുടെങ്ങീളും
നാതു? എങ്ങനെയാണോ?

അനന്തരം ഒരു തേരുന്ന് ഒരു വലുവുംകൊണ്ട് പ്രവർച്ചിക്കുന്നു.

എന്നു | ഭത്രപ്രഞ്ചാട് |

അദ്ദേഹം കൂടു വലുക്കുള്ള വാങ്ങിച്ചില്ലയോ?

ഭത്രപ്രഞ്ചം

അവിട്ടും ഇതീരേൽ നോക്കിപ്പോലുമില്ല.

എന്നു

പിന്ന എന്തു പറത്തു?

ഭത്രപ്രഞ്ചം

അടിഈനോടായിച്ചടാനുംതന്നെ പറത്തില്ല.

അദ്ദേഹം ധാരാറിയാതെ ക്രൂഷ്ണാരാധാലുപ്പിച്ചും
കൊണ്ടു പിന്നയും പിന്നയും മേലോടു കൈകുള്ള
ഉയർത്തി, “ദൈവമേ, നാഞ്ചിൻറെ ജനത്തിനും അതുപ്ര
സ്വാളു ക്ഷമിക്കണമെ, ദയയോടു കടാക്ഷിക്കണമെ,
രക്ഷിക്കണമെ” എന്നും മററം വളരെ ദീനസ്പരിതതിൽ
അപക്ഷിച്ചിച്ചുംകൊണ്ടു അവിടെതന്നെ നീല്യയാണോ.

എന്നു

നീ ഒരിക്കൽക്കൂടി അദ്ദേഹത്തിനും അടക്കാൾ
വെന്നോ? കൂടു വലുക്കുള്ളയരിച്ചുംകൊണ്ടു ഇവിടെക്കു

വും മെന്നു തൊൻ അപേക്ഷിക്കുന്നതായും പരിത്വദ
നാശത്തിക്കായി വേഗം ടേംലെ ചെയ്യുകാളിക്കുമെന്നു
ചൊണ്ടതും ആശിരിക്കുന്നതായും അഭിരീക്ഷണം.

ഭത്രൻ

ക്ലൂന്റപാലു.

| പോയി

എന്നും

അല്ലങ്ങാ ഭാസിക്കാളും, ക്രാതാവിന്നുറ മനഃചീയ
കാതികലംലാണ്, സംശയമില്ല, അംഗു, ഇന്തന്ത്ര
കൊണ്ടായിരിക്കാം? ഇള്ളേമമെന്ന ലാളിത്ര വഴി
ത്തീയ വിധജ്ഞാജ്ഞാക്കംബാറം എൻ്റു മനസ്സു തക
ക്കും. അവിടുത്ത വംശവ്യാം നിമിത്തം ഖാല്പ്പ
തതിൽ മാതാപിതാക്കമാരെ വേർപ്പെട്ട ഭിംബം തൊൻ
അരിക്കുണ്ടായിട്ടില്ല. എൻ്റു ഒപ്പവമേ, ദയവേദ്ധം
കൂടീയ നിന്നുറ കടക്കം തജ്ജാളം മേൽ ഉണ്ടാ
ക്കുണ്ടോ.

| ഒഴിഞ്ഞ നോക്കിയും കൊണ്ട്

അഞ്ചാണായത കാതി ചുണ്ടിടം

അങ്ങാഖാരിനായെ! തപദീയമാം

ചരണാഖ്യം ജമതന്നായേ ചരം

ഓരണം മേ സഹി ചാരിലീപ്പര!

ഒന്നാം ഭാസി | ഇൻപൂത്ത നോക്കിട്ടു

അട്ടപ്പം ഇങ്ങോട്ട വരുന്നുണ്ടെനു തോന്നുണ്ടു.

സംശയിക്കാണീക്ക.

പരിഞ്ഞതാരീ ഭിംബംല്ലാം നിവിലുന്നനായെ!

ഒപ്പവമേ! മേ സഹിപ്പാ—

അക്കാദിക്കാരിയും നഹി തവ ഏവാ—
 ല്ലോറിട്ടും വല്ലഭത്പും
 കാത്രോരോന്നിനിരക്കുന്നടിയന്ത്രണവാം
 ദക്ഷിയോത്രേറാവും നീൻ—
 കാക്കത്താരല്ലാതെ കണ്ണില്ലോങ്കും റംഗമിനി—
 കീളജയത്തിക്കലായും.
 വേദത്തെത്തതീത്തജസ്യും നീരവധി മഹിമാ—
 വൈദത്തൊരാളിവ്യുമാം സ—
 പ്രേമത്തേയും കൊച്ചത്താപരവോട് പരിപാ—
 ലിക്കമില്ലാസരല്ലാം
 സാദത്താക്കാത്തിരിക്കുന്നതു ദയവാട് കേ—
 ടിഇജനാറുണിയിൽ സ—
 മോദത്തേതേതടിഡേണം ചെരുതതിനിനിനിയും
 താമസം ചെയ്യിടോല്ലു.

എന്നേർ

കേട്ടിട്ടു

സംറി. അദ്ദേഹം വരുന്നണ്ട്. വിലാപം നീരത്തിട്ടില്ല.
 ഒന്നംദേവാധിയും ഭത്യും പ്രവേശിക്കുന്ന

എന്നേർ

[അഃ ചാം ചെയ്യിട്ടു

ഇവിടനും ഇം വിധം വ്രഷനിക്കുന്നതെന്തു
 കൊണ്ട്? വല്ലവകും ഇവിടത്തെ ഉച്ചദ്വിക്കരേയാ അവ
 മാനിക്കരേയാ വല്ലതും ഉണ്ടായോ? ഇം പാവപ്പെട്ട
 സഹാദരി ചോദിച്ചതിനും ഉത്തരമൊന്നും ചറയാത്ത
 തെന്തും? ഇതാ,

കൊണ്ടാടിഡേണേ ഇണമാന്ന് തവാസ്യമബ്ജം

തണ്ണോട് വിട്ടു ചെയിലത്തു കിടന്ന പോലുയു്

കണ്ണിട്ട് പാവകമുഖേ മെഴുകെന്ന പോലീ—
നാശങ്ക നിമിത്തമുതകന്ന മഹാന്തരംഗം.

ഭാവത്തിന്തു കാരണം ഇന്നൊത്തൻ കല്പിക്കണം
മോർദ്ദേഖായി.

തൊന്തരതു ചരിയേണ്ണു ഇതാ മുള എന്നാക്കു,
കിൽ ക്രിലംസു കരുതിൽ കൊട്ടക്കണ്ണ.
എന്നും വസ്ത്വാ വാദിക്കണ്ണ.

“അടച്ചത കംഡം പതിചുന്നതാം ദിന്ന
തട്ടതു യുദ്ധാന്പയമസ്തുമാക്കണം
എടുത്തവക്കുചുള്ളാങ വിത്തമൊക്കയും
കൊട്ടതയച്ചീടുമാഡ്പുരിക്കുടൻ”

മഹാരാജാവും തന്റെ നാട്ടിലെല്ലാം നിവസി
ക്കുന്ന യുദ്ധങ്ങൾ ഇപ്പുകാരം നിറുഹിക്കണമെന്നു.
നിയുക്തിചുതും ഏതുകാണ്ടും? ഇതു നിഷ്ഠരമായ
വിധി കല്പിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം ഈ അന്തരം
എന്തൊരു ദ്രോഹം പ്രവർത്തിച്ചു?

മോർദ്ദേഖായി.

പ്രിയസഹാദരീ, ഈ കഴംഗനിയച്ചം മഹാരാജാവു
മനഃപൂർണ്ണം എർപ്പുടത്തിയെത്തന്ന തൊന്നുന്നില്ല.
പക്ഷേ ദർശിപ്പിക്കാനായ ആ ദിഷ്ടമന്ത്രി മാവാന്തരം ഉണ്ടാ
യതായിരിക്കണം. കല്പിവായി വല്ല കൂത്രിമവും ബോധി
പ്പിച്ചും മഹാരാജാവിനെയും സമർപ്പിച്ചു എന്നും
വരാം.

എന്നേക്ക് [സാലോച്ചിച്ചിട്ട്]
 ധീരനതാമിവന്നാത്തവനായി—
 നാംപിരു മൊതിരച്ചുഡ്യുമീംസ്
 വാശണഹസ്തഭല ദൈ അപാലി
 പ്രു സാപ നീഡിട മൊദ്ദോട്ടകി.

ഈ സ്ഥിതിക്കു് എത്ര വിശ്വാസത്തിലും ഈവരു
 സാജാനവാദം കൂടിയെത്തീരെ എന്നിലും എക്കിലും ഇപ്പു
 കാരം ഈ സാധുക്കണ്ണൽ ഉച്ചാദ്വാക്കന്നതിനുള്ള കാരണം
 എന്നതായിരിക്കും?

മോർദ്ദോവായി [സാലോച്ചിച്ചിട്ട്]
 അറിഞ്ഞതീടാവല്ലീ വിധമുട്ടനും—
 കീടി ചാൻ തക്കവള്ളും
 വിശ്വാസം മന്ത്ര കീഴജനനതിരഞ്ഞാട്ടം—
 സ്വാവതിനുള്ള ആലം
 കരച്ചാ ദർശിക്കുന്നും പക്കയസം—
 ബന്ധമായുള്ള ലിംഗം—
 യിരിക്കാമീ യുദ്ധാന്തരാഖതു നീരി—
 തതം മട്ടിക്കുന്ന വച്ചും?
 ആദിവാ, ഈ കിട്ടുന്നതുകൂട്.

എന്നേക്ക്

അരതതന്ത്രാണം ഈവിട്ടുത്തെ അട്ടക്കൽ വിശ്വേഷ
 തതിനുള്ള കാരണം?

മോർദ്ദോവായി

വാമാനന്ദകാണം ദിവാർ എല്ലാവരും സാജ്ജാംഗ
 മായി നമസ്ത്രിക്കാവണ്ണല്ലോ. തോൻ അങ്ങനെ ചെയ്യും

റിലു. അന്ന ന മരു കകാണം സന്നന്ന ചീലർ എന്നോട്
മോഡിച്ച തീരം, വൈവത്തിരം. അതായന ചെയ്യുന്ന
മട്ടിൽ മട്ട കാതിയുള്ള വണ്ണങ്ങം മുമ്പിപ്പായനായ മന
ഷ്യരു ചെയ്യുന്നതു റേഡിയല്ലെന്നും, ഏറ്റവും കിലോം
അഞ്ചിത്വം ചെയ്യുന്നതല്ലെന്നും ഉത്തരം പറഞ്ഞരീതിശ്ശേണ്ടും.
അതും മുഴ അഹമംകാവിച്ചെട ചെവിയിൽ എത്രതുപെട്ടി
ക്കണായിരിക്കാം. ഇതല്ലോരു മനറായ കാരണാദിം
ഉണ്ടെന്നു എന്നാണനിലു.

എന്നേക്ക്

മന്ത്രിക്കു വിദേശാധികാരിവാൻ ഇതുതന്നു കാരണം
വേണ്ടുന്നിരിക്കുന്നു. അതു മാത്രമല്ല അധികാർഡിക്കു
അംഗീകാരിയുള്ളതും

മേംഡേവായി

അതിനെന്നു മാത്രം കൊല്ലിച്ചുകൂട്ടു പോരോ?

എന്നേക്ക് [അല്ലോ അരലോ ചീച്ചിട്ട്]
സാത്രവസാത്രമുത്തകഭരണലമാർ
തീരുത്തു നംബിപ്പിക്കുന്നിത്തന്നേഷം
ചീതത്താരിക്കുന്നില്ലുടമതല്ലാം
മീതുരുത്തേരാതെന്നതു പോലു,

എന്നുള്ളതിനേ വേദാക്തം പോലെ കരതിക്കാണാ
യിരിക്കാം ഇയാളുടെ പുറപ്പാട് എന്നായാലും മുഴ
വിധം ഇങ്ങനെയുള്ള വർക്കചുക്കിക്കാണാൽ സാധ
ക്കുടെ കാഞ്ഞം കഴക്കില്ലാകമല്ലോ ഇതു നഞ്ഞെട സപജ
നങ്ങൾക്കല്ലോം അറിവു കീട്ടിശ്ശേണ്ടായിരിക്കും,
ഈ ലു?

മോർദ്ദേഖായി

പട്ടണവീമി തോറം പറയട്ടി**ത്രു** പ്രസിദ്ധമൈപ്പെട്ട തത്തിയതിനെ അറിയാത്തവർ ഉണ്ടായിരിക്കുമോ? സപജനങ്ങളുടെ ഏലും മഹാങ്ങളിലും അല്ലാം മറയുമെ കേരിക്കാനെ**ത്രു**.

എന്നേർ [ചീഠിയുപാസമിട്ട്]

അയ്യും, ഇന്നീ **എന്താണ്** ഇതിനൊരു നിറുത്തി? മോർദ്ദേഖായി

നീ രാജാവിക്കൽ അറിയി**ത്രു** ഇം നിയമത്തെ അസ്ഥിരമൈപ്പെട്ടതാം നോക്കും. അല്ലാതെ വേരാരു നിറുത്തിയും കാണുന്നീലു.

എന്നേർ

അയ്യും, അതെങ്ങനെ സാധിക്കും? അന്വാദം കൂടാതെ അതും രാജസന്നാധിയിൽ പ്രവേശിക്കയോ വല്ലതും. അറിയിക്കയോ ചെയ്തുട്ടുട എന്നും, ഒരുല്ലാതെ പ്രവേശിക്കുന്നതായിക്കുന്നാൽ മരണാശിക്കയുള്ള ചംഗറി ഭവിക്ഷമെന്നും. ഉഴു നിയമം ഇവിടെത്തേഴം കാണില്ല ഒരു തല്ലു? ഇം സ്ഥിതിക്കും എന്നാൽ ഇതു നിറുത്തി ക്കയൈപ്പെടുമെന്ന വിചാരിക്കാൻ പാട്ടണേണും?

മോർദ്ദേഖായി

ഒവണ്ണിലു. ചക്രവർത്തിനിയാകയാൽ നിനക്കും അപായത്തിനിട ഉണ്ടാകയില്ലെന്നും വിഹാരം, അല്ലു? ഇതതു സംഭവാകമെന്നും ഇന്നീക്കു തോന്നുന്നീലു. എന്നാൽ,

മാലാക്ക നീക്കി സപജനത്തയെല്ലാം
ചലിക്കവാൻ ശ്രദ്ധിത ദേവനെയം
കോണം മുടാ തന്മ നീനക്കിരുളിൽ
ലാഡു! വിചാരിച്ചിട്ടുക്കുപ്പാഴിം നീ.

സപജനങ്ങളിടെ കട്ട എങ്ങനെന്നും അവണ്ടി
എന്നീടു് അപായം കന്മം സംഭവിക്കാതിനുന്നാൽ
മാത്രം മതി, എന്നളള നീന്താ ഇക്ക്രതകൾ ദൈവക്കോ
പത്രതീരം കാംഞാമായിട്ടുള്ളതെന്തു. സർവ്വരക്താധാര
ദേവ നീലപുഹായരായ ഖുണ്ട ആനങ്ങളിടെ മേൽ കയണം
തൊന്തി അവരെ രക്ഷിക്കും, നീനെന്നും നീന്താ
സന്തതിക്കുള്ളും. നാഡിപ്പിക്കും ചെയ്യാൻ റക്ത
നാണം

എന്നേർ [തൊണ്ട പതറിക്കാണ്ട്]

ഈ സംഹാദരിയോടു് ഇങ്ങനെ കല്പിക്കുന്നതു്
വളരെ സകടമാണു്. ഇവിടനു് എങ്ങനെ കല്പിക്കു
ന്നവോ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിനു തൊൻ സന്നദ്ധയായി
രിക്കുന്നു.

മോർദ്ദേഖാധി

അങ്ങനെ ആയിരുന്നാൽ ഇന്തി കഴിയുന്ന വേദ
തത്തിൽ മഹാരാജാവിന്താ അടക്കൽ ചെന്നു് സപജന
അദ്ദിക്കായി അഭ്യം അപേക്ഷിക്കുന്നുണ്ട് വേണ്ടതു്.
ദൈവത്തുപയാൽ രാജാവു് അന്തരുഹിക്കും.

എന്നേർ

അങ്ങനെ തന്നു. തൊൻ ഇവിടത്തെ കല്പനയെ
അവാഹാത്മകിലു് ലഭ്യിക്കയില്ല,

തെല്ലുമാണ്യതാരതിൽ ഒരു—
 തോന്നിടാതെ അധിന്യന്നായ്
 ചൊല്ലേഴും നദിപാലനേന്ന വ—
 ഡിക്കവാൻ വിഡി ചെയ്യീലോ
 അല്ലെല്ലവുമെന്നിയേ സപ്പജ—
 നങ്ങളേ പ്രതി ഞാഥന്
 കൊല്ലവേണ്ട കഴുത്തു കാട്ടവ—
 നില്ല ചാതുലമെത്തുമേ.

[ശബ്ദം അഭ്യർത്ഥിച്ചിട്ടും]

നമ്മുടെ അംഗീതപ്രസാദങ്ങൾ ദൈവം ദേഹിക്കണ
 കൊണ്ടായിരിക്കാം ഇഷ്വരിയം അനന്തമം നേരിട്ടുവാൻ
 ഇടയായതു് അതുകൂടാൽ ദൈവക്കോപം നീങ്ങളുന്ന
 തീരം, മഹാരാജാംബവ്[ം] അന്നറൂഹമിക്കന്നതിന്മായി
 ഏല്ലാവാങ്ങം മുന്ന ദിവസം ഉപവസിച്ചു് ദൈവ
 തെതാടു് അപേക്ഷിച്ചും കൊള്ളിംം.

മോർദ്ദേഖായി

ദൈവാന്തരിക്കുല്പം വരുത്തുന്നവയായ ഉപവാസം ദി
 കരം പ്രദത്പ്രകം ദേശവയാത്ര. എന്നെന്നാൽ,
 ബോധിച്ചും ദൈവകാഞ്ചണപ്രമാണപ്പേരു
 സാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നമിന്നാം ഉത്തോത്താൽ
 ബോധിച്ചിട്ടും ഭിംബകല്ലുലമെല്ലാം
 രോധിച്ചിട്ടുന്നാതു തീരം കണക്കേ.

അതുകൂടാൽ അതിനൊക്കെയും ഞാർ ദ്രോഗി
 ത്വയത്തിൽ റൈംകെട്ടാം.

എന്നേക്ക്.

അംഗങ്ങൾ അതുവരെ.

[ക്ലോഡിവൈറ്റി പ്രോഫസി]

പ്രിയഭാസിക്കുട്ടി,

സ്വപ്നക്കമലാറിലമന്തരിക്കായക്കിൽ

വിജയമരത്താത്തമഞ്ചനാത്തരാഡി നീ എന്നും?

പ്രജക്കുട്ടിത്വാദി ഇതുണ്ടായാൽ

ഭാവഉമെന്തിനു ചംതമ്പിവന്നു പീബനു?

യുദ്ധരല്ലോ നൃക്കിക്കുന്ന പക്ഷം തൊന്തം അവരോ
ടക്കി മരിക്കുണ്ട് ഉത്തമം. രാജത്തിയാകാതിരുന്ന
എക്കിൽ അതിനു സന്ദേഹമാറ്റുയിരുന്നവല്ലോ.
അതുകൂടുതു വിചാരിച്ചാൽ അവബാദമില്ലെങ്കിലും
വേണ്ടില്ല രാജസന്നാധിയിലേക്കു ചോഡി അപേക്ഷി
ക്കുതന്നുയാണ് വേണ്ടതു.

കനാം ഭാസി.

സ്വാമിനീ, മഹാശാഖിവിരുന്നു നീതി കംപിനത
രയല്ലോ? അവബാദമാറ്റുതെ ചെന്നാൽ നീയുയയമാ
യിട്ടും അവിട്ടുനു കോപിക്കം, എന്നാണ്. അടിയന്ത
തൊന്തന്നുതു.

രണ്ടാം ഭാസി.

അതിനൊടും തന്നെ സംശയമില്ല. തിരുമന
സ്ഥാപിലെ പ്രമാഘവിഷയേ റീക്കുമ്പിച്ചു കളിത്തുതു
“ഒരു സരണക്കട്ട്” കൊണ്ടാണെന്നുള്ളതും കെട്ടി
ടീഡിലും?

എംസ്റ്റ്.

അതിനും സാമ്പ്രദായിക്കിട്ടു. എങ്കിൽ കോണ്ടാണും ഇതായ ജനസമുദായത്തിന്റെ രക്ഷാവിഷയത്തിലേ? അക്കയാൽ ചേരവം ഗ്രഹം കൊണ്ടുതരഞ്ഞുവെന്നുണ്ട്. ഉണ്ടാക്കയില്ലെന്നുണ്ട് എന്നീ വിശ്വാസം.

കന്നം ദാസി.

ഈക്കുന്ന ബലവത്തായ ഒരു ദെയൽത്തിനു വകയില്ലെന്നീലു [അലും അഭ്യർഥിച്ചിട്ടും] കഴിം, ഒരു ജനസമുദായത്തെ അവാവും ഈക്കുന്ന നഠിപ്പിക്കാൻ മുഴുവൻ മന്ത്രി ദെയൽപ്പെട്ടു.

എംസ്റ്റ്.

അതു അതിന്റെയുമല്ല,

വലവാക്കംനൃസന്താപ—

മെലതിന്ത്രപരിപ്രേവനം

വിലാഷത്തിനു പോലേറ്റും

ഫലിതപ്രദമാണു പോതു.

രണ്ടാം ദാസി.

തീരുമന്ത്രക്കാണ്ടു മന്ത്രിയെ വകത്തി ‘യുദ്ധമാർ എംസ്റ്റ് സപശനങ്ങളാകയാൽ അവരെ ഉച്ചറവിക്കേണ്ടതു’ എന്ന കല്പിക്കണതായാൽ മാത്രം അദ്ദേഹം മുഴുവന്നപ്പായനിയമത്തെ അസ്ഥിരപ്പിച്ചതുമന്നാണു. എന്നിക്കേ തോന്നുന്നതു.

കൗം ഭാസി.

അംഗ്രേഷത്തിന്റെ സമീതിക്കു തിരുമന്നപ്പുണ്ടെല്ല
കല്പനയേയും നിന്മപ്പുരമാക്കാണാണ് അങ്ങും. ഭാസിമാ
ങ്ങെ സ്വപഞ്ചവദം ഖുജാനന്നയാണെല്ലം,

കട്ടപ്പും യാംഗന വിനാ ദമം ദഹി—

ചുടിം കമ്പം ചോലയമാറ്റപ്പെന്നതുമേ
മന്ത്രക്കതിയാൽ ദഹമതാപ്പുപത്തിനാ—
മുടാൻ ജുറം ചോലതിയാമവനാദമാ,
എന്നലേ മഹാം കല്പചുടിക്കണ്ണതു?

എന്നേൻ.

അതു റൈഡാണ് ഭാസിമാരോട് നല്ല വാക്കു പറ
തത്തരുക്കാണ്ട് ഒരു സാഖ്യവും ഉണ്ടാക്കില്ല.

വലരോട് മുണ്ടേഷം നല്ല പോലോതിയാലും

പ്രചാരമായ കട്ടകാളം സംഖേച്ചീട്ടുകില്ല

നല്ലാമഴമൊരു ദാനം ദർശനത്തിന്റെ കണ്ണു
പല തവണയുറുക്കുപ്പാടിയാലെന്തു സാഖ്യം?

എന്ന മാത്രമല്ല, അതു ജേപ്പുജുന്നു അഭിപ്രായ
തതിനു വിഭാഗമായിട്ടിരുമാണ്. അതുകൊണ്ട്
എന്തായാലും വേണ്ടില്ല, മഹാരാജാവിന്നു സന്നിധി
യിൽ പോയി അഭയം അപോക്ഷിക്കു തന്നെ. എന്നാൽ
അതിനു മുൻപേ ഇത്തോരുക്കടാക്കമണ്ണാകവാനായി
തന്നും സ്വപ്നനാശജീവനും ഉച്ചവസിക്കേണ്ട
താണ് [സംഖ്യം ഏതെല്ലാ പിച്ചും മക്കപ്പോടു നോക്കിയിട്ട്]
സർവ്വരക്കത്തായ ദേവമേ! നിന്നു ഈ ഭാസിയേയും
സകല ജനങ്ങളേയും, എല്ലാ അപത്രകളിൽ നിന്നും

ഇം കുരണ്ടിക്കുയിൽ നിന്നും, ദയവോട്ടിട്ടി രക്ഷിച്ചു കുണ്ടാമെ. ഈതാ തൊൻ സഹനാഗ്രയായി ഏററാവും വച്ചു നിക്കുന്നു.

വെറുറുന്നിൽ ദശപുണ്ഡിയും നീ
പോറായ്ക്കും തവ ഭാസിയതാകും
പാററക്കണ്ണതു പതിച്ചു നംകിഴം
തെരുറുന്നീ റൂപങ്കോപത്തിലാനേരു
മാ, എന്നെന്ന ജോദ്യമേ!

ക്രാന്തേതരനോരു റൂവരഹരിതൻ—
സന്നിധിയതിൽ
ദാഃതാംടാതേതണ്ണപ്പിടയതു കണ—
ക്കെരുത്തുമള്ളിവിൽ
വകതീഡേണും നീ മഹാരവി തദ്വി—
യാദയമതിൽ
പെരുതാർദ്ദതപും നിസ്തുലഹസനിയേ!
നായക! ജവാൽ.

നോം ഭാസി

സപാമിനീ, അവിട്ടനും ഇന്നാനും ഭക്ഷണം കഴിക്കുണ്ണായില്ലാല്ലോ. അസാശാസ്ത്രമായ ക്ഷീണം നേരിട്ടിരിക്കുന്നതും അതുകൊണ്ട് ശ്രീരാമാണും തൊന്ത്രം. നേരവും ഉദ്ധൂഢമായി.

ഈതു ഇദ്ദേഹം,
വാടീട്ടനാരചപത്രാൽ സുനിര പരിത്വാ—
പാഞ്ച തവാ സപ്പം കണക്കേ

കൂടിട്ടനാലുപരതാം നീഴലതിലയി തെ
ഭിവമുള്ള കണക്കേ
തേടിട്ടനാംബു നാള്ക്കാലവികളുടനീറിട്ട്-
നീംപരോള്ളിം കണക്കേ
നോടിട്ടനാക്കന്നുറം കരീന്ത വെത ദ-
ഹ്യോപ്രശ്നമി മാഞ്ചൻ കണക്കേ.
അതുകൊണ്ട് ഇനിയെങ്കിലും പോയി വല്ലരു.
കൈപ്പണം കഴിക്കണം.

എന്നുർ

നോൺ ഉച്ചവസിക്കയാണെന്നു മന്നു ചരഞ്ഞില്ലോ?
നീങ്ങൾ പോയി ക്ഷേണം കഴിയ്തു വരവിന്.

നോം ഭാസി

ഇവിട്ടും ഉച്ചവസിക്കയും അടിയങ്ങൾ ക്ഷേണം
കഴിക്കയും ചെയ്യേയെന്നോ? അതോരു നാളിം ഉണ്ടാക്ക
നീതല്ല. ഇവിട്ടും ഉച്ചവസിക്കുന്നപക്ഷം അടിയ
ങ്ങളും അങ്ങനെ തന്നെയാണ്. നീതുയിച്ചിരിക്കു
ന്നതും.

എന്നുർ

കൊള്ളിം, അതു തന്നെയാണ്. ഇനിക്കു
സരേതാണ്ടം.

രണ്ടാം ഭാസി.

എന്നാൽ ഇനി അന്തിമപുരത്തിക്കലോകം പോവുക
യോലു?

എന്നുർ

അങ്ങനെ തന്നെ.

[എല്ലാവകം പോയി]

രണ്ടാം അംഗം

പുസ്തകം

കൈ ശിഖാശി പ്രദവനിക്കനാം

സീപായി

പരാത്രായം കണക്കു ഭർജ്ജടം ചരം നീ—
നെക്കിലൈ

അരിത്രിയിഖചില്ല കില്ല തീനു തെള്ളമീല്ലേം
കാലുംനാരമഞ്ചില്ലും മുമാ നീലത്തി—
രിക്കവാൻ
തരം വരില്ലലത്തുചരഞ്ഞാട്ടക്കമെന്തരിച്ചിട്ടം.

അത്, എന്തു ബാധപ്പും! റാവിലേ ഒന്നും കഴി
ക്കാനു മാജിൽ കൊട്ടക്കുന്നതിനും ഇവിടെ വന്നു നീല
യായി. ചിന്ന അതുപട്ടി എങ്ങമാനനോട്ടുട്ടി കൊട്ടാ
നത്തിൽ പോയി. അവിടെ നീനും മഹാരാജന്തിയുടെ
മാളികയിലേക്കു പോയി. അവിടെ ഒരുപാട് താമ
സിച്ച. അപ്പോൾ കുക്കയും ഇംഗ്ലീഷിലും വായിൽ
കയ്യു, പൊത്തിക്കൊണ്ട് വെറും നീലതന്നെ. ചിന്ന
ഇങ്ങനോട് മടങ്കുകയായി ഇടവഴിക്കുവച്ച്. എജമാ
നെന്നു പ്രാണങ്ങളും തന്നു, ഇച്ചും അകത്തിരി
ക്കുന്ന, അംഗീകാരത്തെ കൂട്ടിക്കൊണ്ട് എജമാനും ഇവിടെ
വരുന്നതിനു മുമ്പു, എന്തണമെന്നു കല്പിച്ചുടിച്ചു.
ഇംഗ്ലീഷുവന്നോടുമുകു കാട്ട്. ദേവസഹായം കൊണ്ട്
ചെന്നുപുണ്ടേ അംഗീകാരത്തിരിച്ചതിനാൽ, കല്പി
നുപോലെ ഇവിടെ വന്നുവേണ്ട്. അതുകൊണ്ട് റക്കാരം

കേരംകാതെ കഴിവെന്തു എക്കിലും വീട്ടിൽ പോകാനെന്നും കുറഞ്ഞില്ല. ഇന്തി അർഥാത്താത്രിയായാൽ കീഴ്മായിരിക്കുമോ എന്തോ? അതും നിങ്ങളിൽക്കൂടാം. കാൻഡാനിയിയായ മഹാകാശത്തി തിരുക്കന്ദ്രൂക്കംണ്ടി സംസ്കാര കയ്യപീശു തരിയിക്കുയാൽ തലത്തിരിയാതെ നിൽക്കാം. ഇവിടെ ആക്കാംവായാണോ നൊക്കണംപല്ലാ (ചേവവിയേംതീട്ട്*) . എങ്കിലും ഒക്കായും ഇപ്പോൾ വന്ന അട്ടോറ്റവുംകൂടി ഓരോ സല്ലാപണം അനുഭവിച്ചു. ഇന്തിപ്പോൾ പീശുകാനെതു എഴുപ്പും അപ്പോൾ ഏതുംപോയി ഒന്നിരിക്കുന്നു.

[പോയി |

അന്നുണ്ടും വാനുണ്ടും ആഞ്ചും
ബേസിനും സ്കൂളിൽനും കൂദാശക്കുന്നു.

ബന്ധുമാരുടെ

ഇതെന്നുംജാനും!

കയ്യപീശുമാത്രാമല്ലാം മഹിമകളുംവന്!—

വല്ലഭൻ തന്നിരിക്കി—

നിപ്പാരിക്കു ഗ്രീലനാകം തവ സമനോദ്ദേശവന്ന
പോലുമില്ലോത്തു കണ്ണാൽ

ഉരുള്ളവിൽ പേടി ഏതെന്നുകലതമിവിട—

തെന്നുമീക്കിച്ചിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ടാണ്

പോതുപാദാംഭോക്കേരോ വീണാദൈമത്രുടന—

ത്മിച്ചു വന്നിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അതുമല്ല

കൈ വിയമ്പാക വാക്കും താങ്കളിനോതി—
യെന്നാൽ

നവരന്തരതു തന്നേ കാൽമാണഞ്ച ഏവില്ലോ—
നീരവധിയതിനാണോക്കു പരമനാലുചില്ലു—

ശ്രദ്ധാങ്കവന്നുമീരു തെററാണഞ്ച ഏവാല്ലേട്ടുകയില്ല.

ഇത്താതം പ്രതാപത്രഥാട തുടിയിരിക്കുന്ന ഇവിടു
തേക്കേ, എല്ലാ ദിവസങ്ങളും വിശിഷ്ടതരങ്ങളുണ്ടുണ്ടോ എന്ന് വിശ്വാസം. ഇപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷ് ദിവസ
ത്തിനു മാത്രം ഒരു മാഹാത്മ്യം ഇവിടുന്നോ ആര്യപ്ര
കീർത്തി പറഞ്ഞതുമോ എല്ലാക്കാണഞ്ചും ഇന്നിക്കു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല.

സേരുന്നോ.

ആയതമാ, ഇദ്ദേഹം ഇവിടുത്തപ്പററിപ്പിരിക്കുന്നതു
തിൽ ഒരു വിസ്ത്രീം പോലും അതിരുദ്ധയോക്കി ആയി
രിക്കുന്നില്ല. ദിവസേന എത്രയാ മഹാമാർക്ക് ഇവി
ടിനേതക്കണ്ണട കാൽപ്പം കേരംപ്പിക്കുന്നതിനായി ഇം പടി
കയെ കാര്ത്തനിനു വരുന്നു. ഇവിടുതേക്കരിച്ചുള്ള
ഡയം നിമിത്തം ഗ്രീമാമാരായുള്ള വർ തുടിയും
എന്നാട് വളരെ വളരെ ഭാസപ്പാഡാവം കാണിക്കാരണടക്കം.
ഇവിടുതേക്കരിത്തി വിചാരിച്ചും ഒരു രാജാവിനു
പോലും ഇത്തും ഇപ്പുന്നാണോ ഇന്നിക്കു തോന്നുന്നതും.
ഇതാ,

ജനതാഖയരംഗമതിൽ
എന്നതയെഴും തപക്കസമജതയായ നടി
അംഗപമയാം മുതേതാടോ—
തത്താം സപ്ത്രൂദമാടി ഉക്കവനു.

ആകാരം എല്ലാതീവസ്തുക്കളിൽ. നമ്മൾ സൗഖ്യം
അദ്ദേഹത്വം തന്നെ സംശയമില്ല.

ഹാഥാണ്

ഈ താങ്കളും ധന്യാർത്ഥിമാർ തന്നെ എൻ്റെ ദിശയിലും
അയം നീക്കിത്താം. ഇന്ത്യൻ മറ്റാർക്കും സീബിച്ചിട്ടില്ലോ
തത്തായ മഹിമാവും കാജല്ലും. “തജല്ലും. ഭാരിപ്പി
ച്ചിണി” അതിനാൽ,

നാരവിലാങ്ങമെന്നുകണ്ടിട്ടേന്നാൽ എന്നും
മഹതിനൊട്ട് കൂടിപ്പാറിൽ വീണായും കൂപ്പും
മഹതിനൊട്ട് കൂടിത്തത്തക്കത്തജ്ജസാ കൂ—
ററികിലണ്ണയമ്പോരി പ്രസ്തുപ്പോലെല്ലാം.
അതുമല്ല.

കൈത്തണ്ണനാട്ടിവനോരു മറ്റഡാസമോ—
നത്താരക്ഷരം പ്രിയദര്യിതേ! കമ്പിക്കിലോ
വരിപ്പുമാം പ്രമാംവന്ന തോയും—
സ്വപ്നതിനാൽ മയിലിന ഫോൽ ഭേദിച്ചിട്ടും.

മഹജനങ്ങൾക്കും ഇത്തേരാളികളിൽ ഭയക്കുതിവി
അപാസങ്ങൾ എന്നുകണ്ണാറിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതു ഒരീ തന്നേ.
ഈ വകുളാലും, പരമാനന്ദങ്ങളായ ഇതുവിഷയങ്ങൾ
ക്കും കണ്ണാണും, നമ്മൾ എന്നും സൗഖ്യങ്ങൾ തന്നും
അണ്ണും എന്നാൽ ഈ ദിവസം അവയുടെ നടപാതയും
കമായിത്തീർന്ന എന്നാണും. തൊൻ ചരഞ്ഞത്തിനേക്കു
ക്കുറഞ്ഞും.

സേരിസ്.

അതെന്തുകൊണ്ടാവോന്നു് അറിവെന്തായും കൊള്ളിയും മെമ്പണ്ണു്.

ഹാമാൻ.

തൊൻ്റു അതു ടായാൻ ഭാവിച്ചുപ്പോഴേക്കും നീങ്ങും ഇതരവിഷയങ്ങളെ വലിച്ചിട്ടു് തുടർത്തു കൂട്ടു തെരഞ്ഞില്ലോ.
സേരിസ്.

അടക്കട്ട. ഇന്തി പറഞ്ഞെന്താണു്. എങ്കിലും നാവായിരുന്നു മൊന്നും ചുറ്റപ്പെട്ടവിക്കുന്നില്ലോ.

ഹാമാൻ.

വിശ്വേഷിച്ചുന്നമല്ല ഇന്നലെ മഹാരാജൻി രാജസന്നാധിപതിയിൽ വന്നു ഒരു വികസന തയാറാക്കിട്ടു സെഡനും അതിലേക്കു മറ്റൊരു തുടി മഹാരാജാവും വെഴുന്നുള്ളുമെന്നും. അപേക്ഷിച്ചിട്ടിരുന്നതു ദോശം തൊൻറു മഹാരാജാവിനോടു തുടി രാജത്തിയുടെ സൗഖ്യത്തിൽ ദോഷിക്കുന്നു.

സേരിസ്

അല്ലോ, മഹാരാജാവിനുള്ള തുടോശം രാജത്തീകരണ ഇവിടെത്തുപോരിൽ ഇതു വാസ്തവപ്രമാണോ?

സ്വേച്ഛാതന്നു

ഉണ്ടോ? അതങ്ങനെ വരുന്നതുമാണോ?

ഇപ്പോൾതൊക്കെഫുദാ

സ്വീജ്ഞാനിയുന്നൊരാമഹിസ്തി ന-

ടിക്കാതിക്കുന്നിട്ടുമോ?

ഇപ്പും തന്റെ പ്രിയനേതിലാണതില്ലടക്ക്

പത്രാക്കമുണ്ടാം പറം

സീഷ്ടപ്പും ആട്ടക് ധന്തുമാണെന്നിൽ നായ—

ഈതാ എന്നമാ മംനാനീ.

ഭവ്യകളായ സുക്കളക്ക് പ്രഭുത്വി നേരേ മരിച്ചു
ആയിരിക്കം. എങ്കണ്ണെന്നെന്നാൽ,

തേരാവിനാംസ്ഥമാജിള വകുളിലതിരീ—

സ്ഥാത വിദ്യാശ്വനമന്മാം

ചീത്രം ജോഷം ശിപ്പമുണ്ടാം പ്രിയനഹിതമന്താ—
അളള വററിക്കലല്ലാം

വിത്തം കാന്തൻ ഗഹിക്കാതപരണ വെരുതേ
നൽകമിപ്പുണ്ണാണാപം

നേതേരേരെ ആക്കിതെല്ലാമധ്യമയിലാളവാ—
ക്കൊ ചിഹ്നങ്ങളും തേരേ.

[ബോധിപ്പിക്കുന്ന നേരേ ഒന്നാക്കീട്]

സേരാസമേ, സേരാസമ എന്താണോ മെഴുനമായി
രിക്കുന്നതു?

സേരാസ°

നീങ്ങളുടെ നീതിവാക്കും കേട്ടിട്ടു തന്നെ. അല്ലാ
തെ കണ്ണമല്ല.

ഹാമാൻ

ഇപ്പേഡം പറഞ്ഞത്തു വാസ്തവമാണോ തേരാക്കുന്ന
അട ഹിതാശവത്തനും സുകർമ്മകൾ ദ്രുഷ്ടാവും തീരം
സ്ഥാരം ദ്രുഷ്ടാവും ആണോ. രജഞ്ചീ തീരമന്നല്ലിലോ

ഇപ്പും നോക്കിയല്ലാതെ യാതൊന്നും അനുഭവിക്കുമ്പോൾ. സുരിജനങ്ങളായിരുന്നാൽ ഇങ്ങനെ തന്നെ ഇരിക്കണം. അവിടെതു റോലഗ്രനും എന്തു വിശ്വാസമായിരിക്കുന്നു. സെററ്റംഗ്രാഫും ഇത്തരംപാലവ് അതുപോലെ എന്നും കാണാനില്ല.

കാലത്താലസ്കൂചിക്കും തന്നവിനു തന്നവു—

ലിംഗത ലാവണ്യപ്രശ്നങ്ങൾ—

നാലും ഒരീലും ചീഴ്ചുരീച്ചകിലവും ചഷക്കും—

ബന്ധന വിവ്രാതമദ്ദേശം

ഈ വോക്കം തന്നിലിന്നുള്ളതു തങ്ങാംകളാൽ

പൂജ്യപ്രധാന രാജത്തിലുംകൂടാം

കോലത്തിനൊന്നാത്തു റോലും മിന്നമീനുംമന്തംചും

വന്നതാണുത്തുടർത്തം ഒന്ന്

ഓ.ബററസ്

അല്ല, അതുപോലും പറഞ്ഞതു വന്ന സംഗതി വിട്ടു
രാജത്തിനെയും വർഷ്യാംകണ്ണിക്കുംപോലെ

ഹരിഹരൻ

ചൊല്ലാംനും സുരിജനരതു—

കരില്ലപ്പു കാജം നന്നാരാല്ലാതും

നല്ലോരായുംഉം ഭാരംഡീ—

കരിളിയും ചാട്ടി ഭ്രാന്തനുംരാം.

അ സ്ഥിതിക്കും ഇതിൽ അതിനേയിപ്പാനീലി. അതുടെ ഇരിക്കുട്ടം. മുൻപെ പറഞ്ഞതുനിന്നും ദേഹം പറയാം. മഹാരാജത്തി തീരുമനസ്സുംകാണ്ണും മഹംരാജാ

വിനെ സല്ലാരിച്ചുതു പോലെ എന്നൊയും സല്ലാരിക്കേയും എങ്ങോട്ടു കാമീച്ചു തന്നെ ഇത്തത്തി ചതുർവ്വിയ സാധനങ്ങളോടുകൂടി സരസ്വതി ക്ഷേണം കഴീപ്പിക്കേയും ചെയ്യും. അതുഡില്ല,

പിന്നീട്ടുതു ദിവസത്തിലും കാരം
വന്നീട് വേണുമിവിക്കണ്ണന്തുനായും
എന്നാട്ടു മഹിംഷിതന്നുപീയനാകമീം തന്നു
തങ്ങാട്ടുപീ വിധമീംനന്നാൽ ഫേഡമേന്നു.

സേരിസ്°

ഈ വിട്ടുന്നു° മഹാരാജാവിന്റെ അത്പുന്നം ഇപ്പുൻ, പ്രധാനമന്ത്രി, വലിയ പ്രഭു ഇങ്ങനെന്നെല്ലാമിരി ക്ഷേണ സ്ഥിതിക്കും ഇതിലെത്തു അത്യുദ്ധപ്പടാനില്ല.

ഹാമാൻ

എത്രയല്ലാം പ്രാധാന്യപ്രശ്നങ്ങായാലും മഹാരാജാക്കി നാമേ സല്ലാരിക്കണ്ണമന്നു വലുതുമണ്ണോ? ഇതു ഒവതിയുടെ അവധിമതിയാണു° [എല്ലാഹിതനോടാ യിട്ടു°] ഒരു സവേ അങ്ങോക്കും എല്ലു കതാനുണ്ടു?

സ്കൂലിക്കൽ [ക്രാഹം ചീഡിട്ടു°]

ഞാൻം ഈവിട്ടാത്ത അടക്കിപ്പായത്തിൽ തന്നെ ചേരുന്നു. സേരിസുമെങ്കും മഹാരാജാക്കിയുടെ ഇംഗ്ലീഷു ഇതു അധികം വർണ്ണിച്ചതിലുള്ള വിരസതനിമിത്തം ഇങ്ങനെ പാതേതതാണെന്നേ വിചാരിപ്പാൻ പാടുള്ളൂ. ഇതു വരുത്താത്തതുമാണു°.

പഠ്ഞാമതിലീർഷ്യ നാരിമാക്ക്-
ണ്ടക്കത്രമായതു നിങ്ങ്മാശാന്തിം
അങ്കതിയമിതി ചൊല്ലിട്ടെന്ന സുന്ദി—
സ്വന്തരതിനെച്ചിലവരംദരീകയീലു.
ഹാംകൾ വിഷാദത്തെ നടച്ചു” അധ്യാത്മാനായി
[ഇരിക്കണം.]

ബോധിക്കുന്നു.

അംഗ്രേഖ പ്രിയതമാ, തൊൻ ഒരു ദൈർഘ്യം
കായിപ്പുറത്തതിനെ ഇതു വലിയ കാൽമാക്കിക്കൊ
ണ്ണാൽ വിഷമമാണ്”

ഹാമാൻ

അതു പോകട്ടു, അതെന്നും തോൻ അതു സാരം
മാക്കിട്ടിലു.

ബോധിക്കുന്നു.

പിണ്ണ എന്തിനാണ് വ്യസനകിക്കണ്ടു?

ഹാമാൻ

കനമിലു, സാരമെന്നുമിലു.

ബോധിക്കുന്നു.

എക്കിലും ഉള്ളിതു പറയു, കേരകക്കു. വിടൻ
താമരപ്പു പോലെയിരിക്കുന്ന അവിട്ടത്തു മുത്തിൽ
ചെട്ടുനു വളരു ഭാവപ്പുകൾവും ഉണ്ടായിരിക്കുന്ന
വല്ലു. ഈതെന്തുകൊണ്ടു?

ഹാമാൻ

അങ്ങും തൊന്തരം പറയുന്നു? ഈതാ,

ഒക്കുലും നീ മേ മനസ്സും മരം മരി-
സൈംഗ്രാതതം കസ! തീക്കുംണാസന്താപവാളംകും
കുട്ടിം വീണാളം വീണാളമീദ്ദോളുറക്കു-
ദ്ദുട്ടിട്ടാനുണ്ടാനു ചെയ്യുന്നിതീ ഞാൻ?

[ചീരൊയും കനാറ്റിരിക്കുന്നു]

ഹാസരസ്

പ്രാണനാമനായങ്ങളിലും, ശവിടനാലുകൾം
ഭിവിക്കുന്നതിനുള്ള കാരണം എന്നതായാലും എന്നോട്
പറയണം. ഈ താ,

എല്ല കൊണ്ടുവിധിയം താപമുഖത്താരിലും-
ഹന്ത തേ സംഭവിച്ചുനു പേത്തിക്കുണം.
ചിന്ത ചെയ്തിട്ടിച്ചേരും ഭിവാനിയാൽ
വെന്തിട്ടേനാറവും മാമകം മാനസം.

ഹാമാൻ

അല്ലയോ പ്രിയതമേ, മോർദ്ദേഖായി നിന്മിത്തമുല്ലാതെ ഇനിക്കിപ്പോറം ഒരു വ്യുസനവും ഉണ്ടായിക്കില്ല. ഈ ദ്രോഹം അസൂയയെക്കരിഞ്ഞ പറഞ്ഞേഴ്ചോറം അക്കായ്മോത്തും ഇനിക്കും കണ്ണിതമുണ്ടായതാണും.

സേരിസ്

ഈ നീസ്സുരമായ കാന്തം ഇനിയും ഇവിടേതേക്കും
ഭിവാവഹമന്നോ പറയുന്നതു്? ഇതെല്ലു കുട്ടിമാണു്!
ഈരിക്കേട്ടു. ഇതല്ലാതെ ഭിവത്തിനു മറ്റു കാരണം
മൊന്നം ഇല്ലാലും.

ഹാമാൻ

ഈല്ല. ഈതു മാത്രമേ ഉള്ളത്.

സേരാസ°

ഇന്നീക്ക° ഇതു മാത്രമേ കേരംകേണ്ടതുള്ളൂ.

ഹാമാൻ

അല്ലോ, ഈ സാരമില്ലനോ? ഇവർന്തര ധിക്കു
രം എന്നീക്കു ഭസ്തുവം തന്നെയാണ°.

ബ്ലൈഹീതൻ

അതുലപ്പാവനായി മാനധനാഗ്രാഡ്യപ്പനായിരി
ക്കുന്ന അവിടെക്കു° ഈ ഭസ്തുവമായിത്തന്നെ ഇരിക്കു
സംബന്ധമില്ല.

കേരക്കുമരായുള്ളവരും ദിവാനെ—

ഒരുക്കതരം വീണാ വണങ്ങിട്ടേന്നോരും
ഈക്കാരമൊത്തീ വിട്ടവിഡിഷിയാകും
വകൻ വണങ്ങാത്തത്തീവ തോച്ചപ്പും

സേരാസ°

അതു ശരിതനെ. എന്നാൽ അവര്ക്കു ധിക്കാരി
ക്കുന്ന പരിഹാരമായിട്ടും അവനെന്നും അവര്ക്കു സകല
വംശപരമ്യം ഒരുമിച്ചു നിറുമുകിക്കുന്നതീനും ഈ
മഹാജ്ഞപ്പത്തിലുംദൂരുടു താരിക്കപ്പെടുത്തു നാജ്ഞക്കു
ളില്ലും വിളില്ലും പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതീട്ടില്ലയോ? അതു,
മഹാജ്ഞാവിനെന്നും സമതിപ്പിച്ചുകൊണ്ടല്ലോ?

ഹാമാൻ

ഈ ജാതിയുടെ പോഷകങ്ങളും മഹാജ്ഞാവിനെ
യും വേണ്ടതുപോലെ ധരിപ്പിച്ചും അവിട്ടാത്ത അണ്ണ
വാദവും വാങ്ങിട്ടുണ്ട്.

ദൈഹിതന്മ

പിന്ന എന്തിനാണ് ഇവിടന്ന വ്യാസനിക്കും
തോ? താഴസിയാത മുഖ ശാതി ഭ്രംബകത്തിൽ മുല്ല
നായിത്തീങ്കില്ല?

“ ഹരമാന്മ

അതിന് മുന്നിയും കറച്ചുവിവന അർജ്ജുവി കഴി
അഥമല്ലോ. ഇവന്നും നീറാഭാവവും കണ്ണക്കണ്ണും അം
തും. ദിവസം കഴിച്ചുകൂട്ടുന്ന കാര്യം. പ്രധാനംതന്നെ
യാണ്”

ബോസ്

മോർദ്ദേഖായി ഇത്തീട് എങ്ങാണോ. ഇവിടേന്തെ
ബഹുമാനിക്കാതെ മുറിക്കയുണ്ടായോ?

ഹരമാന്മ

എൻ്റെ പ്രിയതമേ, ഭവതി എന്തിനെന്തു ചരയു
ന്തു? അവൻ ഒരിക്കലെക്കില്ലോ എന്ന ബഹുമാനിക്കായു
ണ്ണായിട്ടുണ്ണോ? മുന്നാഞ്ഞതു സംഗതി തന്നെ കേരിക്കു.
മഹാരാജ്ഞിയുടെ സർക്കാരം കൈക്കൊണ്ടതിന്റെ
ശേഷം തൊൻ തിശ്ശുഫൂതഘോഷാർ കൊട്ടാരവാത്തി
പൂർണ്ണ വച്ചും അ ദിവ്യാനാ കാണക്കയുണ്ണായി. അഫൂറിം,
മത്തേതിന്ത്തിന്റെ നേരേ കൊടിക്കായും

ഹരിപ്പം-

ബേതു മ ക്രിസ്തവന്നു
നേതും നന്നായും ത്രാസുരനടക്കാ മാം
കുറഭാവേന നോക്കി

പാത്തട്ടിൽ ഒഴുിയാക്കിപ്പുന്നൊരു മല ചോ-
ലീയവൻ പോതവോളി.

കരുതും ക്രൂയാസിയെത്തന്നുടെ കരളിലുട-
കിച്ചുപിക്കാതിരാൻ.

ഉടനെ അവൻറെ റങ്ങ് എൻറെ കട്ടാരംകുണ്ട് പീഡി
ക്കുന്നേ എന്ന വിചാരിച്ചു് എന്ന് രണ്ടു നാലടി പുറ
കോട്ട വച്ചില്ലെന്നില്ല. എക്കിലും കൊട്ടാരത്തിൽവച്ചു്
അതു വേശഭന്ന വിചാരിച്ചു് അടങ്കിപ്പോണ. അതു
സംഗതി വിചാരിച്ചിട്ടു് ഇപ്പോഴിലും എൻറെ ദേഹം
വിരക്കുന്നു.

സേരിസ്

അതു ക്ഷണംത്തിൽ അവൻറെ കമ്പ കഴിക്കയായി
അന്നു ഉത്തമം.

സ്ന്യേഹിതൻ

മരണാത്തിന്റെ വായില്ലായിട്ടും അവന്നൊരു കൂസു
പില്ലാത്തതു് അത്തിനും തന്നെ.

മാമാൻ

അതാണ് ഇന്തിക്കം അതുവും. തോന്തന്നതു്.
മഹാ ചക്രവർത്തിയുടെ കണ്ണിലണ്ണിയും പ്രധാനമ
ആയിരും സകല ജനവദ്ധനമായിരിക്കുന്ന ക്രൈ മഹാ
പുത്രപുന്നാണ്. തനിക്കു റാത്രിവായിത്തീന്തിരിക്കുന്ന
തന്നു് അവൻ ഒക്കുന്നില്ലല്ലോ.

സേരിസ്

ഈവൻറെ ചുറ്പും വെരുതേ ഹാകാനായിട്ടു
തന്നെയാണ്. ദിഷ്ടമാരുടെ സന്തുംബാധം അടങ്കുന്ന
അതാണല്ലോ.

മന്ത്രത്തെത്തിരെന്ന റണ്യസ്ഥലമതില്പതിയു—

ക്ഷേത്ര ദാംഡിയുമോക്കും—

തെത്തില്ലാനാംബു ചാനം തുടങ്ങുവിലും—

കര്മ്മാസന്താധനാത്താൽ

ചത്തിട്ടം വണ്ണു പോലുത്തുമജനമതിനു—

ചുപ്പറഞ്ഞുപ്പെപ്പുട്ടത്തി

ശ്രീതൃഷ്ണാരാത്തി തേടിക്കൊട്ടവിൽ വിവഞ്ഞാ—
യന്തരിക്കുന്ന ഭിഷ്ണൻ.

അജലുക്കിൽ ഇവിട്ടാശ്ര വദിക്കാതിരിക്കുന്നതു
ശാരിയാലുന്ന പലങ്ങം ഇവനോട് പരഞ്ഞിട്ടും അതു
നിറ്റ്യാരമായി വിചാരിക്കുമോ?

ഹാമാൻ

ഈക്കദാനയുള്ള ദർശഭാിക്കേണ്ട ഗ്രന്ഥങ്ങൾ
പറയാൻ ചൂശപ്പെടുന്നതു തന്നെ വിഡ്യാശിത്രപ്ര-
മാണം.

സാരമാണ്യാത സാമം നീ—

സ്ഥാരനോടുചെയ്യുതും

ആരാം വാനരൻകയ്യിൽ

ഹാരമേകുന്നതും സമം.

സ്ന്യുഹിതൻ

കണ്ണം! ഇവൻ നിമിത്തം ഏതുഡോ ഇനങ്ങൾക്കും
ശാശം സംഭവിപ്പാൻ പോകുണ്ട്.

ഹാമാൻ

അതു കണ്ണാൻ വിചാരിക്കേണ്ടതല്ലോ?

ദേഹിതൻ

രീതനെ. എകിലും നിർദ്ദോഷമാരായ മുഴുവൻ അങ്ങോളെ അവബാലവും. സുരീകരിച്ചുപോലും വിട്ടക്കൂട്ടാതെ കൊല്ലിക്കേന്നാതിൽവച്ച് ഇവിടേക്കും അല്ലോട്ടുവിശ്വാസിക്കിടയില്ലയോ എന്നു തൊന്തു സംശയിക്കുന്നു.

ഹാമംൻ

ചെറു! അങ്ങനെ സംശയിക്കണം. അതാരിക്കലും ഇല്ല. ഇതു കേരംകൾ,

ചാരിനേരെ നലം വളരുത്തവതിനായും

ചോതന നീറംകു ചരം

മാതതപം കലതന്നാരവും ജനികരം

നഷ്ടരൂപചനില്ലയോ?

വെരും ടുണ്ട് കളിഞ്ഞിതിക്കണ്ണുമെമ—

പ്രിമത നന്നാലുയെ—

നാകും ചുഡ്യപ്പരപ്പതില്ല മഴയെ—

പുറിക്കുരെച്ചുകുിലും.

അതുമല്ല,

ചെറും ചാവുലമെന്നിയേയിടവിതാ—

നം തിങ്ങി നിന്നീടുമാ—

കാററിന്തുട്ടമിള ക്കിയിടവക്കേ—

സൗരൂലുക്കരിച്ചു ക്കുതെനു

എറും നമക്കുളി രഞ്ഞതിട്ടമിടി—

തതി മത്തപ്പരെക്കാല്പുിലും

കാറും കീഞ്ഞുന ചുബ്രാഡായതിനും—

തീടുന്തില്ലാതുമേ.

അതുകൊണ്ട് ഈ സംഗതിയിൽ അതുകൂം എന്നെന്ന
കരം പറക്കയില്ല, നിയോയം തന്നെ. എന്നു മാത്രവും,
ഈ യൂദ്ധപ്രസ്താവിഷയം നടപടി മതലായതും ന്വായ
പ്രമാണവും മറ്റും ഇതുജാതിക്കരംകളുടെ നിന്ന് നിന്നും
വളരെ വ്യക്ത്യാസമ്പൂർഖമാണിക്കുന്നതിനാൽ ഇവരുടെ
ബാധത്തെക്കാറില്ലു് അതുകൂം സഹഭ്യാപകവും ഉണ്ടാക്ക
യില്ല.

സ്കൂൾഹിതൻം (ബാരബരിനാട്)

എന്നു സേരിസമു കന്നും പറയാതെ മഴക്കമാണ്യി
രിക്കുന്നതു്? എന്നേതു വിചാരിക്കയാണെന്നും തോണ്ടുണ്ടു്.

മാമാൻ (ബാരബരിനോട്)

എന്താണു് വിചാരിക്കുന്നതു്? കേരളക്കട്ടേ, പറയു.
സേരിസു്

മോർദ്ദേശവാദി അദ്ദും തന്നെ ഇവിടത്തെല്ലാംപു
മാക്കാതെയിരുന്നു. രഥാമത്രേതത്തിൽ ഇരു തരിയല്ലെല്ല
ഞു ചലകും പറഞ്ഞത്തിനെത്തുള്ളിക്കുള്ളെന്തു. പിന്നെ
മുന്നാമത്ര തന്നുണ്ടും ആതിയേയും നിർമ്മാലപ്പെട്ടു
ഭരതന്നുതിനെ നിയമമണ്ണായിട്ടും ഒട്ടം കൂട്ടാക്കുന്നില്ല.
ഇതെല്ലാംകൂടി വിചാരിച്ചു നോക്കീടു് ഇവനു് അതേരോ
തക്കതായ ഒരു പിന്തുണായിണ്ണുന്നു് എന്നീക്കു തോ
ണ്ടുണ്ടു്?

മാമാൻ

ഇതല്ല സ്കൂൾഹിപലപ്പെമുന്നു പറയുന്നതു്? [സ്കൂൾ
ഹിതനോട്] എന്താ സ്കൂൾഹിതാ! നീക്കുദാക്കുള്ളു തോ
ണ്ടുണ്ടു്.

സ്ത്രീക്കിതൻ

ഒരു സമ്മാന യുക്തിയുക്തമായ വചനം കേട്ട
പ്രൂഹി എന്ന് മനസ്സിലും അല്ലാമാരു ചാവുല്പ്പും
ഉണ്ടാക്കിരിക്കുന്നു.

ഹാമാൻ

നല്ല തീക്ഷ്യയായി. മഹാരാജാവിൽ. രാജതീക്ഷ്ണം
എന്നുകഴിയ്ക്കും അപാരമായ വാശല്പ്പവും ബഹുമാന
വും ഉണ്ടുന്ന നീങ്ങൾക്കും സമർത്ഥന്ത്വവും? തുമിപ്പാറ
നായ ഇഷ്ട മോർദ്ദവായി നീമിത്തം അതിനെ കരുത
വന്ന പോകയില്ലെന്നുള്ളതും. തീർത്ഥയാണ്. മറവള്ളി
വൻ എല്ലാം എന്ന അനുഗ്രഹിത്വിന്ഹാണ് കഴിയ്ക്കുക്കു
ന്നതും. ഇങ്ങനെന്നുണ്ടെങ്കെ ഇവന്ന സഹായിപ്പാൻ പുറ
പ്രേരിപ്പിച്ചതാരാണ്? അടമം വലുവന്നും ഉണ്ടായിരുന്നു
അവന്നുള്ളതിനും എല്ലാം സംശയിച്ചാണ്?

സേരിസ്

എന്നാൽ ഇവന്ന ഇന്നതെന്ന കൊല്ലിക്കയെല്ലാ
നല്ലതും?

ഹാമാൻ

കാഡമാ, അതും പ്രധാനമില്ല. പക്ഷേ ഇതിനുന്നു
നേരം മതിയാവുകയില്ലപ്പോ. ഇതാ നോക്കു, സന്ധ്യാ
യില്ലോ?

അസ്ത്രാദ്ദേശ ചെന്നാണെന്തും തരണി സരസിജ-
ഗ്രേണിതൻ ശോഭ തേരെതും
മുത്തത്പ്രത്മം കരഞ്ഞും മധുചന്ദ്രിയതീ-
നാവലല്ലും വിരിഞ്ഞും.

ആത്മം കോകം ചിരിത്തു് ദിവി അച്ചി
ചിതറി—

തതാരസംത്രമം നിരിത്തതു്
ചിത്രം ദിവാം തെള്ളിത്തു് ദിംബി ദിംബി
തീമിരി—

അട്ടമെത്തികഴിഞ്ഞു.

അതിനാൽ ഈ രാത്രിക്കൂട്ടികഴിഞ്ഞതംബട്ട.

നാജുപ്പലകാലേ നവനീഥാലുലന്നാത്രു!

ബാലേ നിഹനിപ്പിക്കുവന്ന ഭർജ്ജന—

അം തൊൻ

പാലപ്പുതിനാക്കാഡിവന്നനാനാറിയണം

മേലാലിതി മഞ്ഞിനു തുടന്നിടങ്ങതാകം

എക്കിലും കഴുവും ഇന്നതെന്ന നാട്ടിരുക്കാം. [കരേ
ഉറക്കെ] ആരവിം!

[ഒരു നിവാസി പ്രഖ്യാക്ഷണ]

സീച്ചംയി

എജമാനന വദനം.

മാഥാൻ

നീ ഇഫ്പാറം തന്നെ പോയി, ഭർജ്ജനായ മോർക്കേ
മായിയെ നാശം രാവിലെ തുകാരിക്കാലുന്നതിൽ
നീയുയിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ അതിലേക്കായി ഒരു കഴു
വുമരം ഇന്നു തന്നെ നഗരമല്ലപ്പത്തിൽ നാട്ടിക്കുണ്ടു്
മെന്നു തൊൻ പറഞ്ഞതായി നഗരവിച്ചാരിപ്പുകാര
നായ മെർദ്ദവാനായോടു് പറയണം.

രീപായി

ഉത്തരവു പോലെ

സേറസ°

പട്ടണത്തിൽ എവിടെ നിന്നാലും പ്രത്യേകിം ഇവിടെ ഇങ്ങനൊലും നല്ലപോലെ കാണാൻ തക്കവള്ളിം കഴിവിൽ ധാരാളം ചൊക്കമെണ്ണായിരിക്കണമെന്നാൽ തുടി അധികാരിയാണ് പ്രത്യേകം പറയണം.

രീപായി

അങ്ങിനെ തന്നെ.

[പായി]

സ്റ്റേഫിതൻ

എന്നാൽ ഇപ്പോൾ തൊന്തം അങ്ങോട്ടിരാജാട്ട.

ഹാഥാൻ

മോർദ്ദേഖായിരെ തുക്കിക്കൊള്ളുന്നതിൽ മഹാരാജാവിനോട്° ഒരു പ്രത്യേകം രാജാവാണും വാസ്തവികമന്നതിനായി തൊന്തം നാലേ അതിരാവിലേ കൊട്ടാരത്തിലേക്കു പോകും. മട്ടാഡി വരവേംബേക്കും നിങ്ങളും ഇവിടെ എത്തിയിരിക്കണം.

സ്റ്റേഫിതൻ

അങ്ങിനെ തന്നെ.

[പായി]

ഹാഥാൻ

എന്നാൽ നമ്മുടേ° ക്ഷേണംശാലയിലേക്കും പോവുകയല്ലോ?

സേറസ°

അവിടെത്തു ഇപ്പോൾ.

[എല്ലാവകം പായി]

മുന്നം താഴും

| സ്ഥാപദയ്യും കാജുവ പ്രാവത്തിക്കന്മാർ |

രാജു

അംഗമാ കൂട്ടാം! ഇന്നു ഇതു ചാതിയായിട്ടും ഉറങ്ങം
വരുന്നാണില്ലാലു. അതിനാൽ മനസ്സിൽും അംഗമാണ്
അഡ്വമില്ലാതെ ഇരാക്കുന്നു. ഇതുവും കണ്ണടിക്കുന്നു?

ഉറങ്ങിടാവേൽത്തന്നീടെ റീഫ്രഞ്ചമേറും
കാഞ്ചിട്ടനാംനുമത്തുമായും
ചൊരക്കു വരും വൃസനാം ഭവിക്കു-
നാറിഞ്ഞിടാവലുതിന്തുള്ള മുലം

ഈ ഇട്ടുവാരു എന്താണോ വേണ്ടതു്?

[ശബ്ദം ഏരഖ്യാവിച്ചിട്ടു്]

കാഴ്ക്ക ഇംബാഗാം റഹിപ്പുതിനും കീഴിം—
നാളു ഒരിശ്ശും വിശ്വേഷമൊക്കെയും
നാളാനുമായും കേരംപുതു തന്നു നല്പതി—
നാളു എന്നോ വൃസനാം സഹിക്കുവാൻ.

അതുകാണു് അതു വരുത്തി വായിച്ചു കേരംക്കു
തന്നു. എന്നാൽ മനസ്സിൽും ഉറേഷം ഉണ്ടായേക്കാം.

[കരെ ഉറക്കെ]

ആരവിടെ!

[ഒരു രാധാക്കാരൻ പ്രാവത്തിക്കന്മാർ]

രാധാക്കാരൻ

അിങ്ങേനീ സർവ്വാല്ലിർഷേണ വത്തിക്കെടു.

രാജു

അല്ല, നീയിന്നു വീട്ടിലേക്ക് പോയില്ല?

രാധാക്കാരൻ

ഈല്ല. അടിയൻ മണ്ണപത്തിൽ തന്നെ നിലം
വച്ചത്തിക്കിടന്നേ ഉള്ളി.

രാജു

നീക്കാക്കുകെ വെട്ടിപ്പായിട്ട് ഉറങ്ങിയായിരി
കഴം. ഒരാൾ ഇന്തം അരങ്ങേഷം ഉറങ്ങിട്ടില്ല. എന്നെ
ഇതുവരെ ഉറകം വന്നില്ല.

രാധാക്കാരൻ

ഉലപ്പെട്ടു ചാത്തു. നീരാട്ടകളിയും ക്രമതെററാ
റില്ലപ്പോ. പിന്നെ ഇതിനുള്ള കാരണം എന്തായിരി
ക്കുമോ?

രാജു

എന്നോ അറിഞ്ഞുള്ളട. അടുട്ട. രാത്രി ഇപ്പോൾ
എന്തായിരിക്കും?

രാധാക്കാരൻ

അൻഡലുരുത്തിയായിട്ടിട്ടണ്ട്. ഈതാ,

നേരതല്ലാത്തിച്ചിട്ടകിലത്ത് റരിയം-

വിലു കാല്പ്പം ഭവിക്ഷം

നേരതേതക്കായിമുലം നഷ്ടിനികളുവരം

തെട്ടുമന്നോത്ത് മിത്രൻ

ചാരമാർ മുലമായ് തന്നുടെ വരവറിയി-

ക്കുന്നവറോടിതെന്നും—

തതാരിൽ തോന്തം പ്രകാരം മഹ്റവി തൃപ്പതേ

കോഴിക്കര ശ്രീകൃഷ്ണ.

ഈതു ചാതിരാക്കോഴിയാണ്

രാജു

ഡോയായിരിക്കാം. എന്നാൽ ഈനീംഗ്യിച്ചിരി ക്ഷേമ പാതിരാത്രി എങ്ങനെ കഴിച്ച് മുട്ടേണ്ടു? ഈനീംഗ്യിച്ചിരി അദ്ദേഹം സൗഖ്യമില്ല.

രാധാസകാരൻ

എന്നാൽ സാടിയൻ പോയി വൈദ്യുതി വിളിച്ചുപോകാണ്ടു വിടവകാശിം.

രാജു

അതൊന്നും വേണമെന്നാണില്ല. ഒക്സിനാസ്റ്റിച്ചില്ല തിരു. വായിച്ചു കേട്ടാൽ മനസ്സിന് അല്ലോ അതിപാസ മണാവുകയില്ലെങ്കാം എന്ന സംശയിക്കുന്നു. അതിനാൽ അ ചുവുകൾ ഇങ്ങനൊട്ടിത്തുകൊണ്ടു വരിക തന്നെ

രാധാസകാരൻ

കല്ലുന്നോലെ ചെയ്യാം. |പോയി|

രാജു

ആവ! ഇതും ഉറക്കമീഇ ത്രഞ്ചുംകേൾക്കും എന്തുക്കുണ്ടായിരിക്കും! മനഃപ്രക്രിയയും ഉണ്ടാണെന്നക്കാരം അ വസ്ത്രമായിട്ടുള്ളതാണും ഉറക്കും, സംശയമില്ല.

[രാധാസകാരൻ പുസ്തകവുംകൊണ്ടു പ്രവേഗിക്കുന്നു]

രാജു

അട്ടു, വായിക്കു

രാധാസകാരൻ പുസ്തകം തുറന്ന നോക്കും.

രാജു

അതു? എത്ര ഭാഗമാണു?

രാധസക്കാരൻ

തിങ്ങമുണ്ട് അതേലോഷമായിപ്പോഴിച്ച് വിനെന്നീ
അൽ വിവരം സവിറ്റും എഴുതിയിരിക്കുന്ന താര
മാണി.

രാജു

ഹരി, ഹരി, കാക്കന്നുണ്ട്*

അടക്കിമത്തമതിാനാളുതു സദ്ഗൃ നാനാ-
വിഭവസമന്വയിത്താരമാസമിനും
അഴി ബരഥവിലക്കുമേകിയേററം
ആര്യതരമായാൽ പുത്രത്തിയാക്കി ചീതം

[രാധസക്കാരൻ പിന്നൊല്ലും എപ്പുകർണ്ണിന്നേറ
കടവാസ്യ ദാരിക്കാ]

രാജു

അവിടുമാ?

രാധസക്കാരൻ

ഈരു* തിങ്ങമന്നുണ്ടുകാണട് അടക്കാമാജനട മദ്ഗ
തതിക്കൽ നക്ഷത്രങ്ങളിട നാശപ്പ ചുർഖന്ധുവയ്ക്കാനന
ഒപാരല ഏഴുന്നൂളി ഇന്നും കൊണ്ട്* സർവ്വാഭ്യാസ
ദ്രോഗിതയായി അ സദ്ഗുണിലേക്കു വരുവാൻ വിളി
അംഗറ അതിനു വിസ്തുതിച്ച് അ മഹാശാജതിയെ
കല്പിച്ച റീക്കിച്ചു ഭാരമാണ്*

രാജു

ഈനീക്കു* അ അധികപ്പെടുത്താരുതാതിയുടെ
ക്രമ കേരം കണ്ണം. ഭഞ്ഞ! ഭഞ്ഞ! അവന്തി റീക്കിച്ചുതു
നാലു കണക്കായി.

അയമ്മിച്ചയാമാസ്യരോജാക്കിയോട്—
വിധം നാം മനസ്സിൽ ദയാദലംമെന്നേപ്പ്
വിധിച്ചുപ്പന് ഭൂഖം ധവൻ വൊത്തവത്രല്ലാം
വധു പഞ്ചക്രം കേള്ക്കൻ ചെല്ലുടിടം മെന്ത്.

അതു ഭാരവും പൊക്കട്ട്.

ശാഖാസ്താരം പീനോസം കടവാശഭു തിഖണം.

രാജാ

അവിടുതക്കമ്പെന്നുണ്ടാണോ?

രാജസ്താരൻ

ഈ വിട പിന്നീടു മഹിഷിയായി ഒരു ഉത്തര
സ്ഥിരത തുരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനു ഫേഡവും വിചാരി
പ്രകാരങ്ങ ചുമതലപ്പെട്ടതിയതും മറവമാണോ

രാജാ

ഫേഡവു കാഞ്ഞാകാഞ്ഞു ഒന്നായിരുള്ള ഒരു നല്ലവ
സാംഗം പീനോ.

രാജസക്ഷാരൻ

അനന്തരം എന്നേക്കുള്ള മഹാശാഖയിലെ തുരഞ്ഞെടു
ചുത്ത ഭാരമാണോ.

രാജാ

എന്നേരിനെയോ? എന്നും പ്രാണപ്രിയ! പരമ
ശ്രാവണാലിനിയായ ഇം സ്വരം ശിഖരം നാമം തന്നു
ഖനിക്കു കർണ്ണപിള്ളുംബാധിരിക്കുന്നു.

[ശമ്പം ശുശ്രാവിച്ചിട്ട്]

കേൾവിതലത്തിലിവള്ളുട സമാനയായി—
കാണന്നതില്ലോക്കവള്ളാത്തതികൊണ്ട് പോലും
എന്നാക്കി മന്ത്രിയെതന്ത്രങ്ങൾജന്നത്തിന്—
മാണിക്യുമന്ന പറക്കിൽ ദരിയാളിരിക്കും.

അപ്രഹ്രം നിസ്ത്വാരശാഖാല്ലൂ റീവ്രഹ്രംമല്ലു അഡം
നമാധിച്ചിഷ്ടതു്? ഹാ, ഇവഴ്ചെ സൗന്ദര്യില്ലോ എന്തു
അതിംയനീയമായിരിക്കും?

ഇപ്രായക്കാരതാകം തങ്ങാികളിലംവി
നിത്രമായു്കണ്ട് പോലും
ദർദ്ദും ഭയ്യാംപ്രമന്നരജ്ഞാന വകയുമിവരം—
കിലു തെല്പത്രയല്ല
സത്യചുജാ കീഴു്വണക്കം വിനയമത്രമാം
സത്രമിതപ്രാഥിയാകം
നാലുറും സത്രഗണ്യമലും നിരവധി വിളിയം—
ഭനിതിലന്നപ്രതനാിൽ.

രാധാപകാരൻ

പിന്ന പഴക്കിയറ കാവല്ലാരായ വെനുംഭാനം
ഒത്തേൻ്തും തിരുമനസ്സിലെ പ്രാണാപ്യയം വകത്രുവാൻ
ഉത്സാഹിച്ച ഭാഗമാണ്”

രാജാ [വ' ഷാരീച്ചിട്ട്]

എരെസ്സുമാനങ്ങളേ നൽകി ഞാനാ
ആരമാക്കിന്നിട്ടുമീ നമിലേവം
വെവരം വർദ്ധിച്ചായവക്കുമേറും
ക്കീരാൽ ക്ഷേപിച്ചും പാന്തുകരക്കന്നപോലെ.

ഭാഷ്യമാരംഭ° കെടം ദയ കാണിക്കുതു°. അവരെ
അല്ലായ് ചൊറിം റീക്കുചുക്കുത്തിശ്ശോണ്ടതനേ ഇരി
ക്കണം. അവിടം വായികൾ നല്ലപാലു കുറഞ്ഞു.

രാധാസക്കരൻ

വരത കണ്ണിയതാര ഗണ്ണാജിഷ്ഠയ° പാ—

ത്രിര പദ്മൻ

പരമണ്വാസമദ്വാജസി വാന്നിപ്രകാരം

നാപതിരൈ വയിപ്പിനായി വൈഹാക്കാൻ

തൃശ്ശേരി—

നീതിക്കരതുകാലം നിർദ്ദിശം നിയോജിച്ചു.

രാജാ

ഇവക്കാട കമ കേട്ടിട° ഇനിക്കു പിന്നെയും പീ
നീയും അത്യേച്ചും തോന്നുന്ന അതുടു, പിന്നെ?

രാധാസക്കരൻ

സപാമിദ്രോഹത്തിനിപ്പാതകങ്ങളുമിൽ കോ—

പ്രീടിക്കാരാദ്ധ്യാപപ്പും

ഗ്രീമാർദ്ദവായി കേട്ടംഡതു മഹിഷിായാട—

നേരമേ വന്ന ചൊല്ലി

ത്രുമീദ സ്തരന്നാടപ്പേംലമിഴിയറിയി—

ചുള്ളി വല്ലും സെന്റും

ഗ്രീമാരം്പ്പി പന്തം ലഭാതകരിക്കവരെയും

തന്നെ മുഖിൽ വരതതി.

രാജാ.

മോർദ്ദവായിയുടെ സപാമിക്കതി അതിശയിക്കു
ത്തക്കരു തന്നെ. ഈ താഴു° ഉത്തമമായാട ലക്ഷ്മണം.

എല്ലാവരും ഇള്ളമഹത്തകണ്ഠാടി പഠിച്ചുകൂടിൽ എന്നു
നന്നായിരുന്നു. ഈതാ,

സത്തരവാക്കായ രഹമായ* വിലപ്പുമുഖി—

ദൈഖ്യങ്ങളുപുറാറി മ—

ആശം കെട്ടുകമേറ്റുമേറ്റുമുന്നാ—

തേട്ടു കേടുന്നിയേ

കസ്തുരാക്ഷ മന്ദാജ്ഞമാം പരിമുള്ളം

ചോദ്യാഗ്രത്ത് കാണം വിഡിയു

സത്ത്രക്കരംകവനീപഭക്തി മഹിയിൽ

സപ്രാഭാവികം തന്നായാം.

പീനു, പീനു?

രാധാക്കാരൻ

കഷ്ടം തന്നുടെ ജീവനാശമതിന—

തപ്പിസാാരമായ* ചൊല്ലാം—

ചുട്ടംകുട്ടക്കുട്ടക്കുട്ടം വിവരമായ*

ബാധിച്ച തന്നാണ്ടേ

രീഴ്ചൻ ഭർജ്ജനാന്തകൻ റു ഭരനാ

ഭർജ്ജപ്രഭരേത വിഡി—

ചുട്ടം താമസമനീയേ കഴിവതിൽ

തുക്കിച്ച കൊന്നാഞ്ഞയാ.

രാജു

ഒറി, കാക്കനുംനാടി* അ പരദ്ദോഡം അരാമനയിൽ
അന്നു ഉണ്ടായിരുന്നു. അവരുടെ കൂട്ടകെട്ട മാറാതം അ—
റിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നും. അറികയില്ലെന്നുമായിരുന്ന അവ—
രുടെ വിഭാം വിഡിംഗികൾ! ആട്ടക്ക, പീനു?

രാധാകൃഷ്ണൻ

മഹിഷിംഖത്തിൽ മോർദ്ദവായിരും ക്രിപറ്റോഗ്രാഫിക്
മഹിത്തുണ്ടാമെന്നും ഗ്രീക്കാജണ്ടിയും ചൊന്നാറിശ്വരത്
നിഹാസമുള്ളവായിലെങ്ങിബാക്കരുമലാഡാ-
രഹരഹ ദുർബരജീവനാന്തരാഥനകിരുവന്ന.

രാജാ

സംശയമില്ല. എപ്പം ക്രിലപ്പേക്കാണ് “ശത്രീനിടയാ
അഭേദനേ ഉള്ളൂ. പിന്നോ?

രാധാകൃഷ്ണൻ

ധനപുന്ന മോർദ്ദവായിയെബു ഭക്തിപൂർവ്വം
നാഡിക്കണം പാരിലുത്തേഴ്ത്താരംഞ്ചും
വദ്ധപാതാവാമിപ്പുംഖൻ തന്നെയല്ലു.
റാഡിപ്പുംശത്തപ്പറയും റീക്ഷയണം.

രാജാ

അജ്ഞനെ വേണും. ഏല്ലാവരും മാനീക്കണം.
നല്ലപേബലെ ബഹുഭാഗിക്കണം. നിരവികന്നവരു
എല്ലാവരും. റീക്ഷിക്കണം. കംപിനമായീ റീക്ഷി
ക്കണം, സംശയമില്ല. ഇതു തോർ തന്നെ പാശ്ചത്യത്തു
തിച്ചതാണോ, അല്ലോ?

രാധാകൃഷ്ണൻ

എറണൻ, കല്പിത്തു രന്നെ ഏഴ്തിച്ചതാണോ

രാജാ

ദേഹം! വളരെ നന്നാചിട്ടണ്ട് പിന്നോ?

രാധാക്കാരൻ

മേദിയാപ്രഭവന്നാശിൽ
മേദിനീപതിസന്നിധ്യം
മോദ്ധമാത്തത്തിയന്നും—
കാജരിച്ചവനേ മുചൻ.

രാജു

എ, നിംഗൾ ഉറക്കപ്പീച്ച് കരു കല്ലരക്ക് തന്നെ
അണം. വായിച്ചുതിന്റെ ദേഹം വേണ്ടെങ്കിലും
കാൻ?

രാധാക്കാരൻ

[പാഞ്ചക്കന്തിൽ മുകളിച്ച നോക്കീട്]

മുൻപേ വായിച്ചുതിന്റെ ദേഹം തന്നായാണ്
അടിയൻ വായിച്ചതു.

രാജു

എ, ഒരു നാളിമല്ല. മൊർദ്ദവായിക്കു സമ്മാനം
കൊടുത്ത ഭാരം വായിച്ചു കേട്ടില്ലല്ലോ. അവിടു
വായിക്കു.

രാധാക്കാരൻ

[വായു പൊതീ പിരിച്ചുംകൊണ്ട്]

മൊർദ്ദവായിക്കു സമ്മാനം കൊടുത്തതായി മുഴ
ചുന്നുകത്തിൽ കാണുന്നില്ല.

രാജു

അവത്രത്രകാണ്ട്? അ ഭാരം എഴുതാതെ വിളിക്ക
മുയാൻ എന്തു കാശാം?

രാധാക്രാന്തി

മോർദ്വവായിക്ക് ഒന്നം കല്പിച്ച കൊട്ടക്കാഡിശാഖ
അടിസ്ഥാനമല്ലോ. അനുകൊണ്ടായിരിക്കും ഇതിൽ കാണാം
തത്രു.

രാഥാ

ചെരി എറ്റു ചുറ്റുന്നു? മോർദ്വവായിക്ക് ഒന്നം
കൊട്ടത്തിട്ടില്ലെന്നോ? അങ്ങനേഹാ വരുമോ?

[വിചാരണാഭ്യർഥ്ഥി]

എന്ന കാഴ്ചിപ്പത്തെന്നതാരള്ളതമജ-

സും മിത്രവർല്ലത്തിനായോ

ചൊന്നം ഭ്രമിയുമന്ന വേണു വിലയേ-

റീഞ്ച രതാ സദ്ധി.

നദീങ്ങൾക്കായന്നും താ സഹജമാ-

ണല്ലോ നമ്മക്കീവിയം

പിന്നണ്ണാവതിനെന്ന്തു ബന്ധമവനേ-

ഇം തോൻ കൊട്ടത്തിലയേം?

-അന്തുടി നല്ലപോലെ നോക്കോ.

രാധാക്രാന്തി

[ഒന്നാംകീഴ്ത്ത്]

ഈലു. ഒന്നം കല്പിച്ച കൊട്ടത്തതായി കാണു
നിലു. എന്ന മാത്രവുമല്ല അന്നും ഒന്നം കല്പിച്ച കൊട്ട
തത്തിട്ടില്ലെന്നും അടിയന്ന നല്ല ഓമ്മയുണ്ടും. ഈ
സംഗതി നടന്നിട്ടും അതു വളരെക്കാലമായില്ലല്ലോ.
അല്ലെങ്കിൽ എന്നതും കല്പിച്ച കൊട്ടത്തതെന്നും തിരു
മനസ്സിൽ തന്നെ ഒന്നും കാര്യത്തോന്നും.

രാജാം [അല്ലോ വിചാരിക്കിട്ട്]

ഈ തന്നെയായിരിക്കാം. എന്നും കൊടുത്തതായിട്ടില്ല. കുഴും! ഇതു് ഏതു പോരാത്തതായിപ്പോയി! ഇതു് ഇനിക്കിങ്ങനെ വന്നതു്?

[പദ്ധതിവരുത്തുക്കിട്ട്]

അംഗും കുഴും നിന്മമീറ്റകിലതിക്കിട്ടാം
മാമകം മാനസംബന്ധം
മെയ്യിന്നോത്രനാതാധാരിതിലണ്ണവിടയും
നാമിയെന്നുള്ള തിലു
ചെഡ്യുണ്ടം കാട്ടുമോക്കാതലഘട്ടിയനുണ്ട്
സ്ഥാമിയെന്നോതി മുമ്പിൽ
കയ്യുണ്ട് വാ ചപാത്തി നിങ്ങളുകൾ—
നവധി ധനാദം—
പ്രേരിക്കുമെന്നും സുമാ തോൻ.

തോൻ ഇനി ഇതിലധികം തുതാലു് നാംവാണണോടു്
ഒരുട്ടു, ഏതക്കിലും പ്രഭാതമാവുട്ടു.

രാധനാക്കാരൻ [പുരിംഗരയ്ക്കു നിന്മക്കീട്ട്]

നോം പ്രഭാതമായിക്കഴിഞ്ഞു. ഇതാ,
കുംഡലാദ്ദുനേ മധുപനിനും
പുളുമായു് കേട്ടിടനു
രീംഡാപേതം ചരമതിരിയിൽ.
ചന്ദ്രമല്ലുറിടനു
ഇശ്വരാമാദം റീംറിരതനും.
മാത്രത്രു വീംറിടനു

നാഡം നീഡേഡാൽക്ക് വസമുദ്ദയം

പാഞ്ചകരം പാട' ദനം.

അതുമല്ല,

വെദന്മാർപ്പം ചുണ്ടിന്യകാരം ദ്രോതതരമിള്ളവി—
ടിക്കാവ് ദൗത്യം മാറായ്

കനാഡിച്ചുംരാത്തി തേടക്കിക്കമുംസമുദ്ദയം。
സവ്വമം കൂന്തുംരായ്

മരം മാത്രാണ്യമുംബം കരാറിം ചിതറി—
കൊണ്ടപിള്ളിട്ടമാറായ്

മിന്നം നൽകാത്തി ചിന്തിക്കമലഗണമരേ—
ഷം വിടിന്നിട്ടമാറായ്

(അണ്ണിയറയിച്ച)

ഒവതാള്ളിക്കുഠ

സ്വാപത്തെത്തതള്ളിനീക്കി പ്രമദശാംബുദ്ധനേ—
ററജസം പെണ്ണരൂപം

ആചാരത്തംസ! തപദീയാനനഹിമകരനെ—
കണ്ണു കൊണ്ടാട്ട വാനം

ഗ്രീപത്താർ കൂദ്ദു ബാണം വിവരത്തെംട നീ—
ല്ലിനുടൻ നീദു ബിട്ടി—

താപത്തെത്തത്തീര്ത്ത രക്ഷിച്ചുകളംമിനിയും.
താമസം ചെയ്തിട്ടല്ല.

നന്നായിട്ടുതിനായും നാം തപരയോട് വികസി—
ക്കണാഡിപാക്കി ചതു—

ദ്രാദ്രപം സംഫുല്ലമാകം ദ്രോതുമു പരിഹാ—
സാർച്ചരാം നാമദേശം

എന്നെല്ല തത്തിട്ടമുപ്പാള്ളിമിഷ്യോട് ഭ-
ജ്ഞിത്തിയും നമ്മിലെന്നോ—
തെത്തുവാനാണോ നല്ലപേംബംഗ്രാജനിം വികസി—
അാതിങ്ങാം നിന്നിട്ടുണ്ട്.

രാജാ

[എന്നീക്കലാദ്ദേഹം നാട്ടുട്ടി എഴുന്നായും ചെവിശംഖത്തിട്ട്]
ഹാമാൻം എന്നും എന്നും അതു മണ്ണപ്പത്തിൽ വന്നിട്ടുണ്ടോ?

രാധാകൃഷ്ണൻ

ഈ നടക്കം “അംഗുഹ തതിനെൻ്റെ റബ്ബുവും കേരംക്കണ്ണ
ഞേരം കൊന്നുന്നും.

രാജാ

ഹാമാൻ ഈ രാധിലേ വരിക പതിവില്ലപ്പോ.
നോക്കും, അവിടെ ഉണ്ണേക്കായിൽ ക്ഷണാത്തിയിൽ ഇരുക്കാട്ട
വിളിച്ചു കൊണ്ടുവരണം.

രാധാകൃഷ്ണൻ

കല്ലുന്നിപാലു.

[എപ്പാളി]

അംഗാനിയറയിൽ

സന്ധവത്തും സവർണ്ണസൗഭാഗ്യവുമില്ല ഒപ്പേ

ദാസവർദ്ധിത്തിനോത്താൽ

നിന്നു നാല്ലൂണ്ട കണ്ണില്ല പരമിതക്കരാ—

രിക്ഷലൂഡ്തിടവേണാ

അംഗവ്യാതതബ്യം ആ എന്ന വെല്ലും തവ

തിരക്കുണ്ടിയു—

നും മീഴിച്ചു ഇജനത്തിൽ

ക്രമവെത്തത്തീതിഡേണാം കരക്കരത്തീനായു—

മാറ്റപ്പെമ്പണിള്ള തേരും.

രാജാ

സ്കീഫ്

ഒരീ, ഹാമാൻറെ റൈറ്റും തന്നെയാണെന്തു്.

ഹരിഹരം രാജാപക്ഷരംഗം ദ്രുദിവധിക്കും.

ഹരിഹരം

മഹാരാജാവു സദ്ധ്യാല്ലും പിബണ്ടു വത്തിക്കും.

രാജാ

തോൻ ഒരു കാലും അതുവാചിപ്പു കൊണ്ടിരിക്കു
ംണു്. ഇപ്പോൾ താൻ ശ്രീ വന്നതു് വളരെ സന്ദേശ
പ്രഭായി.

ഹരിഹരം

കാലും എന്തായിരിക്കുംോ?

രാജാ

മഹരാജമല്ല തോൻ ഇന്തു് ഒരത്തമപ്പുങ്ങാന
ഒവണ്ടിവണ്ണും വ്യാപ്തമാനപ്പെടുമെന്നു നിശ്ചയിപ്പിരി
ക്കുന്നു

ഹാമാൻ

അവിടുത്ത ഇപ്പും പ്രോജെക്റ്റ് ആവശ്യം.

രാജാ

എന്നാൽ അതു് ഇന പ്രകാരമല്ലോ വേണ്ട
മെന്നു് താൻ തന്നെ തീർച്ചയാക്കിപ്പറയുണ്ടോ.

ഹാമാൻ | ഇല്ലോ ആദ്ദോപിച്ചിട്ടു്

അ സത്യപ്പുങ്ങാന ക്ഷാണന തിരക്കുന്നപാകു
വരുത്തി, തിരക്കുന്നുകൊണ്ടു പതിവായി ധരിക്കുന്ന

വസ്തുഭാണ്ഡികളിൽ പൊന്തടക്കിയും ധരിപ്പിച്ചു് അവി ടന്റെ പതിവായി കയറി ഏഴു നേരിലുള്ള കത്തിരായും രത്തു കയറി, പട്ടണവീശിതോരം പടരംബും അടി പ്രിച്ചു് സഖ്യരിപ്പിക്കയും, മുധാന ഉദ്ദോഗസമരം തിൽ ഒരാറും കത്തിരായട്ടു മന്ത്രപിൽ നടന്നക്കണ്ണു് “മഹാരാജാവു ബഹുമാനിപ്പാൻ നിന്തുവിച്ചിരിക്കുന്ന പുത്രയും ഇപ്പു കാരം ബഹുമാനിക്കുപ്പെട്ടും” എന്നു കൂടു ആടിട ഉച്ചസ്പർശത്തിൽ വിളിച്ചു് പരകയും വണ്ണാതു നാണ്ണം അടിയെന്നു അടിപ്പായം.

രംഭാ

രംഭി, ഈ അടിപ്പായം നടക്കം സമമതമായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഈ ബഹുമതതിക്കു് അർഹന്മന്നായി മഹാമനസ്സുനായിരിക്കുന്ന മോർദ്ദേശവായിയെ ക്ഷണം തതിൽ താൻ തന്നെ അഭാനിയിച്ചു് മടങ്ങും. ധരിപ്പിച്ചു് നമ്മുടെ കത്തിരായിൽ കയറി ഈ പട്ടണം തതിൽ എല്ലാം സഖ്യരിപ്പിക്കണം. അതുമല്ല,

തുരംനമത്തിനുടെ മുഖ്യിലേററമാ—

ദശാശ്വ മേൽ ചൊന്നാഞ്ഞ നല്ല വാഹകം

ചുരാസ്മാരല്ലാമറിയുന്നതിനു നൽ—

സപദാശ്വ താൻ തന്നെ വിളിച്ചു് ചൊല്ലണം.

ഈ തിരലുന്നംം അല്ലുംപോലും വസ്ത്രപാസം വന്നു പോകയുമരത്തു്.

ഹാഥാന്ന്

[വീണാദശത ഉള്ളിൽ ഇളക്കിക്കൊണ്ടു്]

തിരക്കമനസ്സും കല്പനപോലെ ചെയ്യാം.

രാജാ

എന്നാലുവെട്ട്. ഒട്ടം താമസിക്കണം. അഥവാ
തതിൽ മോർദ്ദേഖായിരെ വഞ്ഞതണ്ണം.

രാധാക്ഷൗണ്ട്

അംഗ്രഹം ഏകാംടിയിൽ ചട്ടിവാതുകയും
നീലപ്പാണ്ഡിലും തോന്തനും.

രാജാ [മംഗലഭാഷ്ട്]

എന്നാൽ താൻ തന്നെ പൊതി, മോർദ്ദേഖം
അഭിയ വിച്ഛിത്യ ക്ഷാണിക്കാവരണം. അതു കൂടി ഉയരയും
ക്ഷബാത്തിൽ ക്ഷാണിക്കാവണ്ണതിനെ കൊന്ധാനോട് പറ
ക്കാം. വേണം.

ഹാഹാൻ

ക്ലിന്റപാഡ്യ ചെയ്യാം. [ചെയ്യി]

രാജാ

ഇപ്പോൾ എന്നാൻ മനസ്സിനൊരു സ്ഥാധാനമുണ്ടാക്കി.

ഒറ്റത്തിൽ യുശാത്തിച്ചുക്കും. കണാപിഴിത കണ-
ക്കും കൃഞ്ഞതയുപരിമന്നേ,

നീത്രും ക്ലൈമപ്പമാം ദാഹവുമനുചുമമാം

തോദവും ഫേൻ പ്രക്കുപ്പിൽ
ചുപ്പത്രം. നാലുാൺ ഏതലം ചുവാരിയുമത്ര കണ-

ക്കും നമ്മകിക്ഷബാത്തിൽ
ചുപ്പിത്താരാംപാശുണ്ടായും റോടി ഇലമിവം-

തപ്പള്ളുമായും തീന്തിരുക്കും.

രാധാക്കാരൻ

എറാൻ, അങ്ങനെ തോന്തനാതാണ്^o

[ഹുമാൻ മോർദ്ദവായിയും പ്രവർഷിക്കുന്നു]

മോർദ്ദവായി

മന്മാഖാവു സർവ്വദാ വിജയിച്ചായി ഭവിക്കേട്ട്

രാജാ

സപ്രമാണിക്കതിയള്ളു ഭവാൻ സപാനതം.

[കീഴീട്ടവല്ലും മുക്കരണങ്ങൾം ഏടുത്തു ഹാരാൻറെ
കത്തിൽ കൊടുക്കുന്നു]

[ഹാരാൻ മോർദ്ദവായിയെ അണിയിക്കുന്നു]

[കതിരക്കാരൻ പ്രവർഷിക്കുന്നു]

കതിരക്കാരൻ

തീരമേനി ജയിക്കെട്ട്.

രാജാ.

കതിരയെ തയാറാക്കി കൊണ്ടുവന്നുവോ?

കതിരക്കാരൻ

എറാൻ, ടടിവാതുക്കൽ നിരത്തിയിരിക്കുന്നു.

രാജാ

[ഹാമാനാട്ട്]

മോർദ്ദവായിയെ എല്ലാം അണിയിച്ചിട്ട് തു്
ന്നില്ലോ?

ഹാമാൻ

ഉഡ്ദ്.

രാജാ

എന്നാൽ ഇനി കൊണ്ടുപോയി കതിരേപ്പിറത്തു
കയറ്റി ടടിവാതുക്കിണു കഴിപ്പിക്ക തണ്ണേ.

ഹാമാൻ

കല്പനപോലെ ചെയ്യും.

പ്രാഥാനം ശ്വാസദിവായിയിൽ കതിരക്കാരനം പോഴി ।

രാജം

മോർജ്ജവായി നമ്മാട മുന്ദംകെ വന്നേപ്പറ്റാം അ
യംകൈ എന്തു ചെയ്യാനാണ് അവിക്ഷന്നതെന്നാറിയാതെ
വള്ളരെ പരിഗ്രമിച്ച എന്ന തോന്തനം

രാധനക്കാരൻ

എറാൻ. അറിയാൻ. അടിയന്തം അതു സുക്ഷി
ച്ച മനസ്സിലെ പരിഗ്രമം അയാളുടെ മുഖഭാവംകൊണ്ട്
പ്രത്രക്ഷമായിക്കും. എങ്കിലും ഉടനെ തന്നെ അതു
തീരക്കും ചെയ്തു.

രാജം.

ഹാമാൻ. ഇവതാനം. അതു രസിച്ചിരലുന്ന തോ
ന്തനം.

രാധനക്കാരൻ

ഇല്ലായിരിക്കും. അങ്ങോനെ വരുന്നതുമാണോ ഒപ്പ്

ഹിതമായും വരികൂടില്ല ഭംഗതി--

കിതരന്നുവായിടം ഇണം

അതിഡോജനമായ്മാവു തന്ത-

കതിരായതു നത്തിനെന്ന ശ്പായ്

രാജം

അര്യോദാരം ഹാജാൻ ഭംഗതിയാണെന്നോ?

രാധനക്കാരൻ

എന്ന. അടിയൻ അറിയിക്കുന്നീല്ല.

രാജു

വേണു മുന്നിക്കരിയോ. അധികാരം അധികമായ
എപ്പുഴക്ക് ശാഹദാരവും കലാഡായിട്ടണ്ട് നീ പറ
ഞ്ഞത്തു് ഈ സ്ഥാതനതല്ല.

അംഗീയരഭാരം

ഈ തപ്പാ തൊട്ടുത്തിരിക്കും പുംബതിന-

തിങ്ക വരെ-

ഒളിക്ക് രാജപ്പാപ്പരക്കും

ചീറ്റും കാരണപ്പും മാട്ടം നയമൊട്ടമവനം

ചെയ്യിട്ടും ഭ്രംപനിരപ്പാം

സപ്പാന്താഖ്യം തന്നിലേററം വെള്ള-

മതിയതു നൽ-

കേണമെന്നല്ലെന്നു

സൃഷ്ടാഖ്യിരുന്നു മാനഷനിതി വെള്ളമാ-

നാത്തിനാളാമജസ്സം.

രാജാ

[ക്കിട്ട്]

ഹാമാനം മരം മോർക്കവായിരേയും കൊണ്ട്
ചുറ്റുപ്പുട്ടുന്ന തോന്തനം.

രാധാക്ഷാരൻ

[പുംഗതക്ക ഗോക്കീട്ട്]

ഈതാ ഇവിടെ നിന്നാൽ ധാരാളം കാണാം.

രാജാ

[ഗോക്കീട്ട്]

ഈരി. കാണുന്നണ്ട് മോർക്കവായിക്ക് ഇതു കത്തി
രഫ്പാത്തു കയറിയെപ്പും മുഖവു ഉണ്ടായിരുന്നതിൽ
കരംതുട്ടടി ചെണ്ണുപ്പും കാണുന്നണ്ട്

രായസക്കാരൻ

എറാൻ, അദ്ദേഹം യോദ്ധാനായ ചുങ്കവന്നല്ലോ
കതിരയും ബഹു വിശ്വാസം.

രാജാ

ശരീ തന്നെ, ഈ താ,

വർഷ്ണത്താഖപക്ഷിത്തിരെയത്രഹിന്തര-
റൂപക്രമവും മേത്തു നൽ-

സപർശ്വാത്തായ പണ്ണി ചെയ്തു കൊള്ളുകളണ്ണ-
ഒത്താരീത്രു ശംഭവാത്തമം

വിജയിക്കു തന്ത്വരജാതമാം പോടിയത-
ബും പൊൽ പരതതിബേംഞ്ചം

പണ്യത്തെ സ്വരംഘത്തിനായ പവനനേ-
കി ഫ്രോലുസിക്കന്നുമാ.

ഓന്നിയായിക്ക്

ഈത്രാ താംട്ടിക്കൂപ്പാവതിനതിങ്ക വരെ-
ക്കളിക്ക രാജപ്രസംഗാളല്ലാം

ചീരും കാരണപ്രമോട്ടം നയമാട്ടമവനം

ചെയ്തിടം ഭ്രമനിപ്പോറ്റം

ന്നപാരാജാബേംജം തന്നിക്കലററം ബഹുമ-
തിയതു നൽ-

ക്കണമെണ്ണല്ലെന്നോ

സന്തോഷിച്ചുമാ മാനംഗനിതി ബഹുമം-
തനിന്നാളംമജ്ജും

രാജാ

ഹാമാൻ ഉറക്കെ വിളിച്ചുപറയുന്നില്ലോ?

രാധസക്കാരൻ

ഉദ്യോഗം അഭ്യർത്ഥിച്ചു വിളിപ്പിച്ച്
പറഞ്ഞാതു്. മുരംകൊണ്ട് ഇവിടെ നല്ലപോലെ കേടു
ക്കുന്നില്ലെന്നു ഉള്ളു.

രാജു

എു! അതു മുഴുവൻ തിരിയോ? നമ്മുടെ പ്രഭുവിൽ-
നിന്നു മരണത്തിട്ടില്ലപ്പോ.

രാധസക്കാരൻ

അതു വഴിയുടെ ചൊല്ലു് നിമിത്തമാണോ. അല്ലാ-
തെ സാമീപ്യം കൊണ്ടാണെന്നു തോന്തനില്ല ഇതാ,
യീരിക്കുന്നതുമാനസംപോലയിക്കവിശദമാ—

യാ മഹാചൃത്യപ്പൻതന്—

സാരസപ്പം ചാരമേലുണ്ടാൽ മൊഴിയതു പോ—

ലേറവും ചൊല്ലിയന്നും

ചുങ്കരും തിങ്കിട്ടുന്നീ വഴിയതു ബഹു-

രത്തിലുള്ളുണ്ടോഹം.

ചുരുത്താണുവിശ്വാം. ദേഹത്തിലിരു—

നാക്കുണ്ടാക്കിട്ടും.

രാജു

ഒരു തന്നെ.

രാധസക്കാരൻ

എന്നാൽ ഇന്തി നീംകുളിക്കും എഴുന്നുള്ളു
യോലു?

രംജന

അംഗോട്ടന തന്നെ.

ത്രഞ്ചക്കേട്ട നിമിത്തങ്ങൾ മാർ-

വാചയാശക്കേട്ടമണ്ണപ്പും

വൻപെട്ടെന്നാൽ നീജപ്രയത്നമതു

കൊണ്ടു തീരുന്ന് രജിമാനി പോതു

സംപ്രതം വിധിവാദന കേരളയൈ തു

താത്മനാളി വഴിപെറ്റലെ ഞാ-

നിന്മമീന്ന കൂട്ടിയാടിട്ടുനായിക്കു-

മായ് മമാഡയസരാക്കേം.

[അലംവരകം ഒപ്പുക്കു]

നാലും അംജം

ചുർഖാംഗം

[സംന്ദര്ഭം ഓസറസ് പ്രവർത്തിക്കണ്ണ]

സേറസ്

മോർഡേവായിരെ കൊല്ലിക്കുന്നതിനും കഹാരാ
ജാവിരുന്ന അംഗവാദം വാങ്ങിപ്പും പോയ തേതാവു
ജനവിരോധിയായ ആ ഭിഷ്ണുനും അക്കവടിയാവാനീട്
യായിത്തിന്നുത്ര വിചാരിക്കുന്നും എന്നുന്ന മനസ്സു
പൊടിയുന്നു. അംഗേഹം ഇനിയും ഇങ്ങോട്ടു വരുമ്പോൾ

ഹരിക്കുന്നതാണ് അതിലധികം വ്യസനമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നതു് [കിൽവുംതു് നോക്കീടു്] കാ! ഇതാ അംഗുഹം തന്നെയാണു് വക്കുതെനു തോനുനു. [നേരുളിഞ്ചുഡിപ്പുക്കിച്ചു നോക്കീടു്] അതേ സംദയമില്ല. വഴുതെ വ്യസനിച്ചാണു് വക്കുന്നതു്

അനന്തരം ബാംബൻ പ്രജവദിക്കുന്നു.

ബോധി

അല്ലയോ പ്രിയത്മാ, കുള്ളം! ഇവിടനു് ഒരു പ്രായമായിത്തീർന്നാല്ലോ. ഇതം,

ദോഷശ്രൂതമാണലോ തവ വക്കുത്താകം
ദോഷാകരൾത്തല്ലവില്ലും പ്രതാപം
വിഷാദമാകം ഗ്രഹണത്തിനാൽ നി-
ദ്ദേശം നഠിച്ചിനു വരുത്തി കുള്ളം.

അതുകൂടി,

താരകാന്തിയെ ജ്ഞയിച്ചുംരീഖു് ഭവ—
തതാരകാകരം നഠിച്ചു ദേഹവും
നീരജതതാടാതെതാരീക്ഷണപ്രയം.
നീരു ചിന്തിച്ചുന്നതീവ മേലവൽ.

അങ്ങും ഇതിനിക്കു് കട്ടം സഹിച്ചുള്ളൂ.

മാമാൻ

എത്രാക്കുന്നതിനേണ്ട തോനു

നിന്നോട്ടിപ്പാറാ

കാങ്ങു ചിന്താരതനേ ബന്ധുംംനു!
സന്താപത്തീ മുലചമന്നുന്നതുംനു
വെന്തിച്ചുന്നതുത്രുത്തുമീനുവരാക്കും!

അല്പം മുളായാ പ്രിയതമേ, ഇന്ന് ഇന്നിക്കണ്ണായ അവരും
നവും ഭജാവും എല്ലാം ഉള്ളിവല്ലും ചരഞ്ഞതു കൊടും
പും ഇന്നിക്കുന്ന നാവു ചോദ്യോന്നില്ല.

പിശ്ചാലിനിറ്റ മഹ സർപ്പഭത്രമഹല്ലാം
നംജ്ഞപ്പട്ടമഹമിനിരൈഗ്രതു ഏമയ്യീടെനെ
ഇംജ്ഞമാന്തരം ദിവസാരസത്തിലഘയ്യു
കഷ്ടം തോൻ കടമാനിനി നോഡിന്തു കാരണത്

[സംശയാഖ്യാനങ്ങൾ നീറ്റിനാണ്.]
സേരിസ്*

ഈ ചുഡന്താവേ! ഇവിടെത്തുടർന്നുപോന്ന ഭത്രും
വന്ന പരക്കാൽ,

അങ്ങയും മൽപ്രിയതമിന്തെ സഹിതുകാരിവാൻ
വയുംതുജളിംങ്കവിധമാണ് ഇവിത്തുല്ലാം
മെയ്യാഡ് കേടുകമലശാത്തിനുലമീയം

തീക്കാൽ ചോദ്യങ്കി വരായിതേററവും ഒരു
എന്നാൽ ഇവിടന്ന് ചരഞ്ഞാണ് ഫോർഡേവായിക്ക്
ഈ ബഹുമാനമല്ലാം കൊട്ടപ്പിച്ചതന്നുടി അവൻ
പരക്കണണ്ണായി. വിവരംായി പ്രദേശകം ചോദിച്ച
പേപ്പാരം ശത്രു കുടിത്തെന്ന് കണ്ണം അംഗിരത്തുടി. ഇങ്ങനെ
അവൻ ചരിച്ചാണുള്ള കാരണമെന്തു്?

ഹാമാൻ

അതു പരിയാം. മഹാശാഖാവു് എന്നെന്നക്കണ്ണഡയുടനേ
രാജാവിനാൽ നല്ലവല്ലും ബഹുമാനിക്കപ്പെട്ടവാൻ നി
ത്യാക്കിക്കപ്പെട്ട ചുഡാവൻ എങ്ങനെന്ന ബഹുമാനിക്കപ്പെ
ടണ്ണ് എന്ന് എന്നാട്ട ചോദിച്ചു, മഹാശാഖാവു് ബ

ഇമന്നീപ്പാൾ ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന പുഞ്ചൻ തൊൻ
തന്നെ അതാണെന്ന് അവിടെക്കഴു എന്നെന്നക്കാരം ഇഷ്ടിനം
മാന്നപ്പൻ. അതി മറ്റായം ഇല്ലവല്ലും എന്നും വിചാരി
ച്ചു് ഇന്നീന വിധാമല്ലോ വേണമെന്നു് തൊൻ തീങ്ങ്
മനസ്സാറിയിച്ചു്. അ ക്ഷണത്തിൽ അവിടെത്തു മുഖ
തതിൽ നിന്നു് എജൻറ ചെവിയിൽ ഒരു അന്തിഞ്ചില്ലവം
കടത്തിയാലെന്നുപോലെ ഉള്ള വേദനയെ ഇന്നിക്കു
ഉണ്ടാക്കിക്കാണ്ടു് ‘മോർദ്ദേഖായിരെ ഇപ്പു കാരാമല്ലോ
വെള്ളുംകിക്കു് എന്നുള്ള കല്പന പുറമ്പുട്ടി. അതു കേട്ട
തുകാണ്ടു്,

തീയും പഴയപ്പിച്ചും സാധകം മെ
മെയ്യും തന്ത്രം വിധാക്ഷണം തൊൻ
അഭേദം തച്ചിച്ചുത്തരമൊന്നുമോതാൻ
വയ്ക്കുതെ നിന്നല്ലമൊറു പോലെ.

പിന്നു എജൻറ വസനമല്ലോ ഉള്ള തിൽ ഒരു
ക്കിശക്കാണ്ടു് അവനെ അണ്ടിയിച്ചു് നഠരത്തിൽ സ
ബ്രഹ്മപ്പിച്ചു്. ഈ ദിഷ്ടനന്നയാണു് മഹാരാജാവു് ഉദ്ദ
ംചീത്യിക്കുതെന്നു് തൊൻ മുൻപിൽ സ്ഥിട്ടി അഡിശന്തി
അവന്നുകിൽ അവനു് അണ്ടില്ലമായി രക്ഷണപ്പോലും
തൊൻ പറക്കയില്ലായിരുന്നു.

സേരുസ്

കുപ്പം. അവപ്പും പറവകയാണെല്ലും ഉണ്ടായതു്.
മോർദ്ദേഖായിക്കു് വള്ളരെ ദേശവാനരക്തലപ്പുമിള്ളതു പോ
ലെ തോന്നുന്നു.

ഹാമാൻ

ഇന്നീക്കഴം അംഗങ്ങൾ തന്നെയാണ് “തോന്തരന്തു”
സേരിസ്*

ഈ സ്ഥിതിക്കഴം നമ്മാട അമ പിരോധിയായിരി
ക്കൊ ഈ ദിനും നീകിതതം ഒട്ടകം അവിടെക്കഴം അ
പായത്തിൽ കൂടി സംഘതിയായേക്കുമോ എന്ന് ഞാൻ
ഡയപ്പട്ടിനു അയ്യും അംഗങ്ങൾ വരുന്നതായാൽ,

അങ്ങാവസാനസമയേ മരീചിതൻ—
നിരുപ്പാലെ തോന്തരനലേ പതിക്കവൻ
അറിയോര വീഴ്ചക്കുന്നു സാല്പികരം
മരവീചകിലു പതിരെപ്പിരിഞ്ഞിഹ.

അന്തരുക്കല്ലു,

അൻ പമയാമീ വപ്പമയതു മുലം
തനയരംഗങ്ങം പരവര്ണരാകം
വിനയവിഹീനൻ രിച്ചവരനേറു
എന്തരെഴും കീൽത്തിയുമളവാകം.

ഹാ! കൂട്ടം, ഏപ്പുമേ!

[മുൻപരിക്കണ്ണ]

ഹാമാൻ

[താങ്കിക്കണ്ണ്]

അല്ലയോ പ്രിയതഃമ! അത്യപസിക്ക, അത്യപസിക്ക.

സേരിസ്*

[ശൃംപസിച്ചിട്ട്]

അംഗ്യും ഞാൻ എങ്ങങ്ങൻ അത്യപസിക്കണ്ണ! അവി
ടെക്കും ഇത്തമാത്രം അവമാനത്തിൽം വ്യസനത്തിൽം
ഇടയായതു വിവാഴിപ്പിട്ടും എന്നു മനസ്സു പൊടി
അന്നു.

ഹാമാൻ

എൻറെ പ്രാണപീഡേ! ഈ വ്യസനത്തെ തോൻ
എങ്ങനെ ഉള്ളിൽ തെളിയുന്നു? എൻറെ മനസ്സുമായാ
നവും ദൈത്യത്വവും എല്ലാം അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.
ഈതാ,

സൗംഗ്രം താനസ്ത്രത്താടി ചേരുന്നൊരു നേരം—
തതാദ്ധേ! ഓസ്പുറിന്നുതമര്യാദയിവണ്ണു
ദൈത്യം. ചിത്രതെ നഷ്ടമതാഹാസ്യമയ—
തെത്തംപത്രം. സർവ്വം നീങ്ങളി നികാരം.

വ്യൂമ തിണ്ടും.

എന്നജ്ഞത്” ഇനിക്കിയേപ്പാരം അംഗവൈസിഡ്യമായി
രിക്കുന്നു. ഹാ, കഴും! ഇനി തോൻ എത്ര ചെയ്യേണ്ടു?
ഇന്നലെ അ കഴിവു നാട്ടിച്ചതു. വലിയ അബ്യാസമാ-
യിപ്പോയി.

സേറൻ°

അദ്ദേ, അതു വേണ്ടായിരുന്നു. ഇനി വിചാരി
ച്ചിട്ട ഫലമില്ലാലും. അ സപാമിദ്രാഹികൾ മഹാരാ-
ജാവിനെ അപായയെടുട്ടതുവാൻ നിത്യയിച്ചിരിക്കുന്ന
വിവരം അനും തിരുമനസ്സറിയിച്ചതു. മോർക്കവായി
കാണുന്നു” ഇവിടുന്നു” അറിഞ്ഞതിരിപ്പിലുണ്ടാ?

ഹാമാൻ

ഇല്ലാസ്തു അതിലേ ഇ അപകടമൊന്നുക്കു ഉണ്ടാ-
കിത്തീന്നതു? അനു തോൻ ഭവതിഃശാടക്കുടി അസ്ത്രി
ആയിലായിരുന്നവല്ലു.

സേറസ്

ഡാറി, ഇപ്പുംധ തൊൻ ചാത്ര,

ഹാമാൻ [രണ്ട് വികാരിച്ചിട്ട്]

ഈ മുന്നം വികാരിൽ ചെല്ലുണ്ടെന്നു് മഹാരാജന്റെ ഇന്നാലെ പ്രത്യേകം ക്ഷണിച്ചിട്ടിട്ടണല്ലോ. ഇന്നു കണ്ണദ്ദുംധ മഹാരാജാവ്” വിശ്വാസം ഒന്നുമുട്ടി താല്പര്യമായിപ്പറഞ്ഞതിട്ടു് ഉണ്ട്” അതിനാൽ തൊൻ ചെല്ലുണ്ട് താമസിച്ചുപ്പാൽ മഹാരാജാവ് കാത്തിരിക്കാം. സമയവും അല്ലും കടന്നിരിക്കുന്നു. ഒരേസ്ഥലു കൊണ്ടിരുന്നു നോം പോയതറിഞ്ഞില്ല. ഇന്തിയം താമസിക്കുന്നതു തരിയല്ല. അതിനാൽ തൊൻ വേദ അകിൽ പോയി വരാം.

സേറസ്

എന്നാൽ അസ്ത്രഹന അതുവെട്ട്. മോർദ്ദേഖായിയിരുന്ന പേരിൽ വല്ല വിധവവും മഹാരാജാവിനു വിരോധക ശാക്കിത്തീക്കാൻ ശ്രമിച്ചാൽ കൊള്ളിക്കുമെന്നു മഹാരാജന്റെയോട് പറഞ്ഞു നോക്കുന്നും.

ഹാമാൻ

അസ്ത്രഹന ചെയ്യാം. [രണ്ട് പോയി]

രാജാവും, എഴുപ്പുകും, ഹാമാൻം പ്രവഗിക്കുന്നും.

രംജാ

അല്ലയോ പ്രിയതുമ! ഇന്നും ഭവതിയോടുകൂടി ക്ഷേമം കഴിച്ചതു നിമിത്തം തോൻ അതപറ്റം സ്വന്തം ആശായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ തെസ്തും വരുന്നതിനു

അല്ലെങ്കിൽ പോയി എന്നണംവരീക്ഷം, ഇപ്പോൾ
അതിനു കാരണം തൊന്ത്രം. ഇതു വാഹനാശം” ഇതുവാൻ
വരാൻ കഴുറി അധികം താമസിച്ചു കളിത്തു.

എന്നേക്ക്

മഹാരാജാവും സമയം ഇന്ന് അതു അധികമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

രംജാ

എൻറ പ്രിയതമെങ്കിൽ ഇട്ടുംനുത്തിനും ഇട
യാദയക്കമോ എന്ന വിചാരിച്ചു” തൊൻ വളരെ പഠി
മേഖിച്ചു. എന്നാൽ അതു നേരുപാധിക്കപ്പെട്ടു നിമിഞ്ഞു
തന്നെയാണ്. നേരുപാത്തിനും സ്ഥിരി അക്കദാനയും
ബാല്പു. ചുഡക്കിപ്പുറഞ്ഞ താഴാൽ,

സൗഖ്യം മന്ത്രപ്രജ്ഞതകൾക്കുത്തുവാം ദ-
സ്ത്രാധം മത്തപ്രജ്ഞതകൾക്കുത്തുവാം
ദോധത്തകാരം കണക്കുവെരുയ്യം
നേരുപാദം ചാലുണ്ടു! വച്ചിക്കൊമ്പം

എന്നേക്ക്

അതു റൈയാണ്” നേരുപാദം എന്നതും ഏറ്റവും
വും ബലമുള്ളതുനെന്ന സംശയമില്ല. എക്കദാനയും
നോൽ,

സാം കൂട്ടണാക്ക തടിശയയും

നിംഫ് പ്രധാനം തൃപ്പേശ-
നോം ഭംഗം മയുലപരിയാൽ
പത്മതർഭേ കട്ടങ്ങാം

പാരം വേദിച്ചുമതമള്ളവിന്ന്
പങ്കജഞ്ചത്തെ നാളിപ്പാൻ
യീരോത്തംസ! പ്രണാമതിനാൽ
ഒക്കുംവില്ല ചോലം.

ഈ സ്ഥാതിക്കും മണ്ഡപത്തെട കുമ ചംഡാണംഞാട്
രാജാ.

ഭവതിക്കും എന്നൊക്കും തുച്ഛ രണ്ടുവും ഓളുമുണ്ടാവും നാളിക്കും അധികമായ വിസ്തൃതത്തെ ഒന്നിപ്പിക്കും നാശം. അപ്രകാരം തന്നെ വാക്ക് ചുത്തുവും. അതിനാൽ ഈ തീരം മുൻപും കണ്ണ രണ്ടി പ്രാവശ്യം വേദി ആതിനൊത്തെന്ന മുന്നം രാവത്തിനീ കുടങ്ങുംപിക്കും.

ഹിതമിതു സമയം തവ കരിളിലെ—

നത്ര വിയുമുഖി! ചൊല്ലുക മമ ദയിതേ!
അതിവിശദ്ധതനോ! തദവന്നതവിലും

ദ്രുതമഹമയുന്ന ഗ്രണ്ടാണവസതേ!

ഒന്തുയുമല്ല,

സരോജാദ്ദേസപ്പ് ജായേ നീനുന്നുരസം മൽ-
ധരാർലുത്തിനിക്കിച്ചിപ്പിക്കിലും റങ്കയെന്നുപറിച്ചുവും ധനുപ്പ് താമസം വേണ്ട തെല്ലും
താമിച്ചും തന്നെ തോന്തരാനന്ദചൂഡ്യും.

എന്നേക്ക്

അല്ലയോ ജീവനാമനായുള്ളാവേ! ഇവിടെക്കും
ഈപ്രകാരം എന്നൊക്കും വാസലപ്പുമിള്ളതിനാൽ
തൊൻ വള്ളരെ വള്ളരെ ഭാഗപ്പുവതിയായിത്തീന്നിരിക്കും
അ. മേലാലും ഇന്ന വിധം കാരണപ്പും എന്നൊക്കും

അവിടെക്കു് സ്ഥിരമായി നില്പുന്നതാണെങ്കിൽ ഭയപാലം രഖണം ഇനിക്കു് കല്പിച്ചു് അടയം തന്നു് എന്നു യും എൻ്റെ സ്വഭവക്കുള്ളിൽ മരണാശൈഷ്യമിൽനിന്നു ഒഴിച്ചു് രക്ഷിപ്പാറാക്കാം. ഇതല്ലാതെ ഇനിക്കു് യാതൊരുപോക്കും അനുഗ്രഹവു് ഇല്ല. എന്നും കാണും,

കലവിയിടയറടനേ നിഹനിക്കു്
നിലമതിലേക്കു റിപായിക്കേണ്ടു്
ബലമതക്കു നടപ്പുവന്നേറും
വിലസിച്ചാകനകാൾ കീഴത്തു്?

[ഇവാദണാട്ടക്കടി നിങ്ങൾനു]

ഹാമാൻ [പരിമേക്കും]

രാജാ [വിഷാദണാട്ടക്കടി]

അയ്യു ഇതെല്ലു കാമാണു് [എങ്ങുരിൻ്റെ രക്ഷ പിടിച്ചുകൊണ്ടു്] അല്ലയോ പ്രിയതമേ! ഭവതിയെ മരണ റീക്ഷക വിധിവച്ചുവന്നാരു്? ഇനിക്കു മനസ്സുലിലാക്കണില്ല.

എന്തിവള്ളും കമലനയനേ
ഇത്തുജ്ജുജ്ജുമം ദോം
വന്തസ്സാപാലഞ്ചി തവ മുഖം
വാടവാന്തളി മുലം
കാരന കാറനാൽ ജലനാഡി കണ-
ക്കിഞ്ഞുനത്തിൻ്റെ ചിത്തം
സന്നാപത്താൽ ഭ്രംമിളിക്കിട
നെന്തു എന്നു ചെയ്യിടേണ്ടു്?

അങ്ങളും പ്രിയതമേ ഭവതിയുടെ ഭാവഭത്തിനുള്ള
കാരണം വേദത്തിൽ പറയും ഇതു,

സാന്ധമററിതിവിവർഖ്യമംഗലയേ
ബന്ധുരാംഗി തവ മെന്തി കാണ്ടകയാൽ
സന്ധിബന്ധമകലം പ്രകാരമി—
നാന്ദനായോ പരിതപിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നും.

എന്നും

അവിട്ടും ഇങ്ങനെ പരിതപിക്കുന്നതെന്നീരോ?

രാജാ

അങ്ങളും ഭവതിയുടെ ഇംഗ്ലീഷുന്നാഡാം കണ്ണംകു
തൊന്ത് എങ്ങനെ സമാധാനപ്പെട്ടിരിക്കുന്നോ? [അല്ലോ
അരുളാചിച്ചിട്ട്] പ്രാണാത്മലപ്രയായ പ്രിയതമേ,
തവജീവിതമസ്തുമാക്കുവാനീ

ഒവന്ത്തിൽ ദയിതേ! സമർപ്പില്ല.

ശാമവാ ഉണ്ടായിങ്ങനാൽ,

അവന്നത്തരംസെവ തോന്തിഭാനീം

ഈമാശീംവനില്ല കില്ല തെല്ലും.

എന്നും

എൻറ പ്രാണനാശത്തിനും ഇച്ചിക്കുന്ന അ
ചുരുക്കാന നിറുഹിമണ്ണമെന്നും ഇന്തിക്കും അപേക്ഷ
യില്ല എന്നും എൻറ വംശത്തെയും മരണവിഡി
യിൽ നിന്നുണ്ടിച്ചു രക്ഷിക്കുന്നും എന്ന മാത്രമേ
ഇന്തിക്കും അനുഹദമില്ല. ഇപരവണയായിരിക്കുന്ന
ഇന്തിക്കും ഇതിലധികമാനും, അറിയിക്കുന്നതിനു
അക്കത്തിയില്ല.

രാജാ

വെതി എന്തിന ഭയപ്പെടുന്നു?

താണും ചെയ്യീടുവാൻഞാവനിവനിതു സമയം

ഭീതിക്കാണ്ടി വിധം നി

പ്രാണാപായം വരുത്താല്ലെന്നു കരതിയോ—

ലും മനസ്സാരസത്തിൽ

വേണാൻനിട്ടം പ്രിയേ നിന്റെ കമ്മമത്രവാന്നു
വർഷകാലത്തില്ലാറോ—

നോൺ മൽച്ചിത്തരംഗം വ്യസനമത്രനിമി—
തന്മ കലങ്ങളാണിതേയും.

അതിനാൽ ഇനിയെക്കിലും എന്നു വ്യസനമീപ്പിച്ച്
കാരം വെതിയെയും വെതിയുടെ ഇനത്തെയും നാഡി
പ്രിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നതു് അതാണെന്നുണ്ടി
തിനു സ്വീകരായിത്തന്നു ചെയ്യണം. അദ്ദും,

വാടികരിഞ്ഞ തവ വക്കുത്സരോക്കഹം കു—
ണ്ടിടന്നതിനിനി വം മമ തെല്ലുമില്ല
നാടെങ്ങുമെ ചുക്കേഴ്ചെന്നാരിവന്നു ഇവന്ന
ചാടികടപ്പതിനിതാ മതിക്കുന്ന കാണ്ട.

എന്തോട്

യുദ്ധുമീയായ എന്നൊയും മോർദ്ദേഖായി തുടങ്ങി
യുള്ള യുദ്ധമാരായ എന്നുന്ന ഇനങ്ങൾക്കും നിശ്ചയമായി
നിറുഹിക്കുന്നതിനുള്ള നിയമം നിമ്മിച്ചുതു് ഈ ദശാ
മന്ത്രത്തിനായ ഹാമാൻ തന്നെയാണു് വാസ്തവം പറയുന്ന
തായാൽ,

ഇവന്നൊടൊത്ത ഭംഗിയുണ്ട് അഹിതലേ
ഒവന്നേവ! നാസ്തി വിവദിപ്പിച്ചുവെറും
തവ കൂത്രമാഡേംടടിയാക്കുവും ആവാൽ
ഈവാ! ഹാതു കൊല്ലുവതിനായ് വിധിച്ചിവൻ.

അല്ലയോ പ്രാണനായകാ, ഈ ഭംഗികൾ ദിഷ്ടം “പ്രാണ
അതികരം ചുല്ലാം റോറായി നാറിയുന്നതിനു” ഇടവ
രായ്യായാൽ അവിട്ടുണ്ട് ഇവന്നു കന്നിക്കുന്നാനിനു
ഇയൽത്തി ചെവക്കുണ്ട്. അതിനാതിനും ഇവരും അവക്കാ
രവം വർഖിച്ചു വരികയാണ് ഒരു ദോഷവും ചെവലും
തന ഈ സുദിമാരാ സന്ധുലന്നാണെ ചെള്ളുന്നതിനു വിളി
വും പ്രസിദ്ധുപ്പട്ടതിയതുകൊണ്ടു തന്നു ഇവൻറെ
ഭംഗക്കാരമത്രേ താഴുമുണ്ടുണ്ടുണ്ട് ഇവിടെക്കും അറിയാ
വുന്നതാണ് [കരണ്ണംകൊണ്ട്] എന്തിന്യീകും പറ
യുന്ന,

വാന്നിയായിപ്പ! നോന്നിപ്പ യുഽക്കലോ
ലസമാനന്തരീരി! ഇന്തിക്കുകയാൽ
അസുന്നാങ്ക! ഭസ്തുവമായയുണ്ട്
വസന്തിച്ചിട്ടിവാനിടയായിതേഹാ.

രാജം

സ്വാമിക്കതിയുള്ള യുദ്ധനങ്ങൾക്കും ഈ ഭംഗി
വയവിയി നിയേയിച്ചിരിക്കുന്നവോ? ശ്രതിനെന്നു
കാശണം?

എന്നുകൾ

ഈ ഭംഗിന്റെ അവക്കാരത്തിന്റെ ആധിക്യപും ത
നന്നാണ് ഇതിനു കാരണം. അല്ലാതെയെന്നാണ്?

[കാക്കാൻ പരവ്യന്നായി വിരിഞ്ഞു]

രാജാ

എൻറ പ്രാണശ്വര ചെയ്തു ഉഹാരഭാവനായ
അക്കമ്മേഖായിരെയും കൊല്ലിക്കുന്നതിനും ഇവൻ ഉത്സാ
ഹരിച്ചുവോ?

എംഗ്ലീഷ്

ഉദ്ദേശ്യം അതിനായിട്ടാണ് ഫ്രാൻസ് ഉത്സാഹി
ച്ചത് എന്ന മാത്രമല്ല, അഡ്വോക്യൂറ്റ് തുക്കിക്കൊല്ലുന്ന
തിനായി ഇവൻ അംഗീപത്ര മഴിം ഉയരമുള്ള ഒരു കഴിവ്
മരം നാട്ടിക്കൂട്ടി ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

രാജാ.

അതെന്തും? എവിടെ? അതേരേക്കാണോ?

എംഗ്ലീഷ്

ഈനാലു അസ്ഥിച്ചതിന്റെ ഫോം ഈ നന്ദ
തതിന്റെ മല്ലുത്തിങ്കൽ വഹർഭവാനാരെക്കണ്ണാണ്
അതു നാട്ടിച്ചത്.

രാജാ

വഹർഭവാനാരെവിടെ?

[വൈശിഷ്ട്യാനായിട്ടു രജി ശിഖാശിക്കും പ്രവർത്തിക്കും]

വഹർഭവാനാ [മേഘം ദാരക്കുടി]

മഹാരാജാവു സ്വർഘാ വിജയിയായി ഭവിക്കേട്ട്.

രാജാ.

ഈനാലു രാത്രിയിൽ ഒരു കഴിവുമരം നാട്ടിച്ചുവോ?

വഹർഭവാനാ.

എംബാൻ.

രാജു.

എന്തിനായിട്ടാണ്?

ഹെർഡേവാനാ.

ക്രതിരാധമാനാശൻ ഉത്തരവിൽപ്പുകാരം മോൾ
ക്കോഡിരൈ തുകിരക്കാല്പാനായിട്ടാണ്.

രാജു

പിന്ന എത്തുചകാണു് അങ്ങങ്ങനെ ചെയ്യില്ല?
ഹെർഡേവാനാ

ഈന്ന രാവിലേ എന്നായിതന്നു ഉത്തരവ്.

രാജു

ഒറി. മനസ്സിലായി. അതിനു് എന്നോട്ടുടി
അന്നവാദം വാങ്ങിക്കാനായിരിക്കും ഈ ദിംജിൻ പതി
വിൽപ്പുകാരമല്ലാതെ ഈനു് അതിരാവിലെ കൊട്ടാര
തതിൽ വന്നതു്. അതാട്ട, അധികം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്
ലാല്ലോ. മഹാമതിയായ മോൾദേവായിരൈ തുകിരക്കാ
ല്പാനതിനായി നാട്ടിപ്പു അ കഴുവിൽ തന്നെ ഈ ദിംജി
ഹാമാനെ ഈ ക്ഷണത്തിൽ തുകിരക്കാല്പണം.

ഹെർഡേവാനാ

എറാൻ.

[ഹാമാൻ ദർശരിച്ച വീഴ്ന്ന]

എംഗൂർ

അല്ലയോ പ്രാണനാമാ! ഈവൻ പരമഭിംഗാന്തനെ
വാണു് എക്കിലും ഈപ്പുകാരം ചെയ്യണമെന്നു് ഈനി
ക്കു അതുറുഹമില്ല. വല്ല വിധവം ഈ ജനങ്ങളുടെ ആ
ണ്ണനെ രക്ഷിച്ചു വിണ്ടുവിട്ടാൽ അതിലധികമായി ഒ
വിട്ടനു് ഈനിക്കു കന്നു ചെയ്യുണ്ടതില്ല.

രംജം

അല്ലയോ പ്രിയതമേ! വേദതിയുടെ ദയ അതിനു
അഭിക്ഷരതക്കു തന്നെ. ഇപ്പുകാരം ഭിംഗാധിരിക്ഷനു
ഇവനെ ഇന്തിയും ജീവനോടെ വിച്ചയക്കായെന്നോ?

ഇപ്പുലെ ഭിംഗാത പെത്തത്തവനന്നുനില്ലോ—
നാഡിപ്പാരിടത്തിലിവനേ നിഹനിച്ചിട്ടായും മിക്ക
കൈല്ലാൻ്റ് മാമപി വയിച്ചുവന്നിൽവത്തു—
പ്രില്ലാട്ട് തന്റെ വന്നമാക്കിച്ചുകമാനം.

[ഹർഭവാനാശിഖാട്]

എം, എന്താണോ താമസു?

ഹർഭവാനാ

നൗമില്ല. ഇതാ കൊണ്ട് വിടക്കുംതുണ്ടോ.

ഹർഭവാനായും ശിവായികളുംകൂട്?
ഹാമരനെ വെറ്റിച്ചുകൊണ്ടുവായി.

രംജം

അല്ലയോ പ്രിയതമേ!

വരകരനുടെ നിസ്തുലപ്രതാപം
വരതക്കാണോ! ദയിതേ! ഒമ്പിച്ചിത്തല്ലാം
സമസ്ഥവവന്തിലപ്പു ചോയി—
തതിരി കമലാക്ഷി! നടക്ക ലാരുകളും

എന്നേക്ക്

അവിച്ചതെന്തു ഇഷ്ടംപോലെ അതുവക്ക്.

[എല്ലാവരും ചുഡായി]

അരബ്യറം അം സ്കോ.

പുസ്തകം

കായ സംഗ്രഹം പ്രവർഷിക്കണം

രാധനസംശാരം [വിചാരം]

ഹാ, കംസീ! അപാരിമിതമായ രാധാത്മാപ്രതിഭാ
ശ്രീകൃഷ്ണന്നെ പാദം മന്ത്രിയുടെ അവസാനം ഇതു
ഈ പൊസാവമാണെന്നീൻ വല്ലോ. കംസീ, കംസീ! ആ
താപമെന്തിന്റേ? ചെയ്യപ്പെട്ടുമാതിന്റേ? എന്നും സാരമി
ല്ല. ഈതാ,

കംസീ, തോയമതിക്കലേക്കുമെല്ല ദോ-

ദ്വരം നല്ലും കോലുമുാ-

ഖുഞ്ചപ്പോ കണ്ണമെ ചിന്തപ്പു തന്നുടെ മനോ..

അഞ്ചാകാരമെല്ലോം ജവാങ്ങ്

നഞ്ചപ്പേട്ടു നണ്ണിച്ചിട്ടുനിൽ നര-

നമാരേവക്കും വാസ്തവം

സ്വപ്പും പാക്കിലിലിയെത്തിലിപിക്കുന്നു ജനി-

ചീടായ്യും യാണത്തമം

[കന്ന ദോക്കിയേജഡാക്കം]

ഹാമാനേത്രക്കിരുംവാച്ചും ഈതാ ഫോർബേബാനാ
വന്നു കഴിഞ്ഞതു വല്ലോ.

[ഫോർബേബാനാ പ്രവർഷിക്കണം]

ഫോർബേബാനാ

എന്നാണാണ്ടുനോ, ഒപ്പാരപ്പാരത്രുംകൊണ്ടു നീ
ഓളിന്നതു?

രാധാസക്കാരൻ

പറവാൻ തകതായിരട്ടാനുമില്ല.

ഹർദ്ദേബാനാ

എങ്ങിലും കോടംക്കരടി.

രാധാസക്കാരൻ

മരറാനുമല്ല,

കഷ്ണം തോയമതിക്കാലക്കമല്ല പോ-

ലേററം നല്ലം കോലുമാ-

ഖ്രഷ്ണം കണ്ണമു പിന്നുപ്പു തന്നുടെ മനോ-

ജ്ഞാകാരമെല്ലാം ജവാൽ

നഷ്ടപ്പെട്ട നംിച്ചിടനിഹ നര-

മാരേവരും വാസ്തുവം

സ്വഷ്ണം ധാക്കിലിഹത്തിലിക്കിങ്ങനെ ഇനി-

ചീടായ്യാണത്തമം.

ഹർദ്ദേബാനാ

ഇതാണോ അതാണോ പിശച്ചതിനു കോമട്ടിയെ
കഴുവിലിട്ടക എന്നുള്ള സാന്തുഷ്ടം. തങ്ങുള്ളതും ഒപ്പാലെ
തന്നെ മറവിളിവും എല്ലാവരെയും എല്ലാവരും കയ
തേണ്ണതാണോ സജ്ജനങ്ങൾ അങ്ങുനെ ഹെയ്യാതിരിക്കു
യില്ല. ദിശാനങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തി നേരേ മറിച്ചായി
രിക്കും.

ഇതരഭിവസ്തുവങ്ങളിന്താനുമേ

മതിയിലോത്തിട്ടകില്ലായ ലേഡാദി.

സത്തമാതമസ്തവ്യുഗിനേഷയും

ഈതരംനുടെ വൃത്തികളാണുണ്ടോ.

അതു പൊക്കട്ടി അന്വസ്താന ഉച്ചദിവിക്കാരെ
എക്കിലും ഇരിക്കണമെന്നോ? ദർശനം അതു് അംഗങ്ങൾ
സമ്മതിക്കുന്നീലും പാടാളിടത്തോളും പരോപദ്രവം
ചെയ്യുക്കാളും. അവസാനം അന്തർമ്മാശാനം സ്ഥി
ജന്മായ ഒരുംഗാണം ധാരാളം. വിശ്വാസിക്കുന്നാണെങ്കിലും
അവരെ തുണവൽക്കരിച്ചു കൂട്ടാം. ഒരു കഥ,

കാരണങ്ങൾ തിങ്കാം വാതിൽ ഡയട

റയട എന്നനീട്-

ഒഹാചവും കാരണമായി-

പുഠം വർഷിക്ക കൂലും ചെങ്കുഡിയ നിലയ-

റദ്ധി വെള്ളി. കണക്കേ

ആരാധനക്കറന്മററം ഡയടിതി വരമന-

ത്മം തദാ മുൻചു ചെയ്യു-

ദൈഹം ദിഷ്ടുതപ്രമോത്താംയമ തിലതിര-

റദ്ധി സന്താപചുണ്ടാം.

അതുകൊണ്ടുന്ന സാദ്ധ്യം? മുൻപേ ഓക്കണം.

അല്ലാത്തവാദം. പരിദ്രാഹിയായ ഇഴ ഹാമാനു
ദ്രോജല ഏവക്കും പരിദ്രമതിനിടയാകും.

രാധാസക്കാരൻ

അങ്ങളും ഭയങ്കരം, ദയങ്കരം. എന്തും നല്ല ജീവൻ
പോകിരിക്കുന്നു.

മഹർജ്ജേവാനാ

ഭയങ്കരം രന്ന സംശയമീലും. ഏന്നാൽ ഇന്ത ഭയ
കുറ റീക്കു ഉണ്ടാവാൻ ദൈഹം കാരണം ശ്രീ ഓക്കണം.

തന്ന തകാരെ നീജതലവയതിൽ
തീക്കന്നം കോരിയിട്ടി—
എന്നേ ക്രൈസ്തവ തലവയ്ക്ക് ചുട്ട്—
നെന്ന ചൊദ്ദിപ്പായ മടയനെ—
പ്പോലെയ ത്രേ കരണ്ടീ
മറ്റൻ മന്ത്രിപ്പുവരൗധികം
ചീഡ കാണിച്ചുതോത്താൻ.

രാധാക്കാർണ്ണ

നീജം ചരണ്ടത്തു സുക്ഷ്മാണം°. അസൂയ
നീമിത്തം മഹാനായ മോർദ്ദവായിയേയും യുദ്ധം
രായും നാശിപ്പിക്കുന്നതിനും ഉത്സാഹിച്ചിട്ട് തന്ന
യാണം° മന്ത്രിക്കും ഇംഗ്ലീഷും കൂടിശാഖായതു°.
വാസ്തവം ചാര്യന്നതായാൽ,
പാരുണ്ണമതിലോരു വെരുകടക്കിടയും
കത്തകത്തിലും നീജക്കരിള്ളതിലുമിതം
നീജപമ്മാലമിതു പാരുണ്ണവിരസൻ
നാനിഹ ഭവി ബഹുഭരിതമന്ത്രിവാം.

ഈതു° കാക്കാഴികയാലാണു° ഇപ്പേരുത്തിനും ഇപ്പു
അവബലം ചററിയതു°. ഇതുപോലെ തന്ന തക്കവും
ഈ മന്ത്രപ്രസ്താവിൽ അസാമാന്ത്രമായിട്ടിണ്ണായിരുന്നു.

വെർബോനാ

ഈവ രണ്ടിം അരക്കപ്പാനപ്പം കെട്ടവെട്ടിരീക്കുന്ന
കൂട്ടുതക്കളും? അതുകൊണ്ടു,

ഒർപ്പം വെവരമനുയയേന്നിവകളിൽ—

തതാരിൽ ജനീക്കാല്ലുതീ—

നൊപ്പോഴിം നാട്ടേവതം കയറ്റണം

മേൽ മഹാന്മ ദേശഭാഷണങ്ങൾ

അല്ലോ തീയതുകൊണ്ട് നല്ലുഴക്കഴി—

ഉന്നാരാലാഡം ചെംബുടൻ

നല്ലോ സകലേപ്പേരുമുഖിലം

നാഞ്ചാപ്പട്ടം നായേയം

അംഗത്വമുല്ലു,

ഒർപ്പാച്ചാന്ത്രപ്രദേഹരം സപയമക്കമതിനാൽ

ചുണ്ടിട്ടുനാൽ മത്തപ്പൻ

ക്ഷിപ്പം സർപ്പേണകോപാൽ ശിംഗിരപവനനാ—

ലാവി പോസ്തുംഖപതപ്പാം

കൈല്ലില്ലാതായോച്ചമന്ത്രാ നിലയതിനെ വെടി—

ഞത്തിട്ടയില്ലാൽ ചതിക്കു—

നൊപ്പോഴിം കാന്തിായപ്പുത്താ മണിമകട—

തതിനു ചോപാൽ ഓന്തി നൽകം.

രാധസക്കാരൻ

അതു റാറിയാണോ യോറപ്പാമാക്കോ അതുഭരണം വി നായവും മനനം തൃശ്ശൂരിയും തന്നെയാണോ സംശയമില്ല. മോർദ്ദവായിരിൽ ഇള സത്തുംഖാങ്കളിലും സ്വാമിമകതി ആണും അപാരമായിട്ടുണ്ടോ.

ഹർഭവാനാ

അപ്പുകാരംതാന ദൈഡ്രുവം. അപ്പേരുണ്ടാൽ കൊല്ലുക്കിഴനതിനു കഴുവുമരം നാട്ടിച്ചു എന്ന കേട്ടിട്ടിം. അശ്ലേഷത്തിനു ചരിളുക്കുവും ഉണ്ണായില്ലന്നാണു കേട്ടതും.

രായസക്കാരൻ

അംതു[°] അരള്ളതോ തന്നെ. അവ, ഇത് എയ്യും മണഞ്ചല്ലുാ. എക്കിലും മനസ്സുിൽ കണ്ണീതോ ഉണ്ടായിരുന്നിരീക്കണം.

ഹൗരാഖ്യാനം

അതിനു സംയയമുണ്ടോ? എക്കിലും ഇന്നു രാവിലെ രാജപദവിയോടുള്ള കത്തിരിച്ചുറ്റുതു കേരിയോപ്പും ദേഹം[°] അരതൊക്കെ തീർന്ന് പുണ്ടിയേല്ല?

ശരാന്നരത്തതതമാത്രം പ്രമദമത്രളവാ—

യപ്പുമാനാശയത്തിൽ

ധന്മാർക്കിൽത്തല്ലണംകിലമടനതൊഴി—

നത്തിപ്പരാന്നരുഹത്താൽ

നന്നായും ഗീഷ്യും ദോഷം മതപ്പുറുമനിര മഴയാ—

ലെന്നവണ്ണം ക്ഷുണ്ടത്തിൽ

തന്നെമുഖന്തിലെന്നനാത്രവുമതികച്ചിച്ചാം

നേടമാസ്സുംജനങ്ങൾ

രായസക്കാരൻ

ഹൗരാഖ്യാനി മഹാഭാഗ്നവാൻ തന്നെ.

ചുരുക്കാനമതാണ മേനാഹരവിത്തനിയാഡം

പാരിടമായതിലില്ലിത്രപാശലാങ മാനംപറം

ആശസ്ത്രമതിൽ തുഹിനപ്പുതിയെന്നതു പൊക്ക

ധീരനിയാളിയേമേല്ലത്രണേ വില്ലുന്നതുലും

ക്ഷുണ്ടും മും ഭാഗ്യംബാവിശേ കഴിയിൽ ചായിച്ചു ക്ഷുണ്ടാമന്നും മന്ത്രി എയ്യുച്ചുട്ടക്കല്ലുാ. അതുവും തന്നെ.

ഹെർഡേവാനാ

ഹൈ, എന്നീടു ഉണ്ടായ അംഗങ്ങാം കണ്ണിലേ?
 കണ്ണന്തുക്കു വിചത്രതു നോട്ടീവത്—
 നായിച്ചുമച്ചുടിലു—
 കണ്ണാട്ടണാക്കിയ ദൃഷ്ടമാറ്റംപ്പാതിക്കി—
 ശ്രദ്ധക്കാളതു കിൾട്ടാശ്രദ്ധി—
 പണ്ണാരാണ്ണ പറഞ്ഞിരീതിപ്പുണ്ടാമോ—
 ക്ഷണാട്ടക്കിലും ഫേഡി—
 നാണ്ണായോ?വക്കമീവിയം ചിറ്റന്താ—
 മെല്ലാക്കം ഉന്നം ജവാൽ.

രാധസക്കാരൻ

കഷ്ടി, കഷ്ടം! തന്നെ റാനുവിനെ തുക്കിക്കലാണ്
 നാതിനും ഉണ്ടാക്കിച്ചു കഴുവിൽ തന്നെ തുക്കി മരിക്ക
 നാതിനും ഇം മരുക്കിക്കും ഇടയായതാണും അധികം
 കിഷ്ടം.

അംഗാത്മിമസ്യകം ജവാലാക്കണവാനയത്തുരാ—
 ദുരം തിരിത്തെയച്ചു ഭന്നാരൻറു കണ്ണാട്ടുമായ—
 അംഗാത്രതു കൊന്നാടും വിയം മരിച്ചു മരുതി കിളുമെ
 സ്ഥാച്ചിച്ചിടേണ്ണെതാനാിവക്കം മനസ്സിലെപ്പുണ്ടാം.

ഹെർഡേവാനാ

ഇന്നി അധികം പറഞ്ഞിട്ടാവണ്ണമെന്തും? തന്നെ ര
 കഷ്ടപ്പുത്തിക്കു തക്കതായ റീക്കഡ്യാണും മരുക്കിക്ക
 കിട്ടിയതും. ഇംദ്രജിതാക്കും കക്കായും ഇപ്പുകാരം സംക
 വിക്കണ്ണതുമാണും.

രാധനസക്കാരൻ

രംഗി തന്നെ.

വഹർദ്ദേശാനാ

എന്നാൽ ഇന്തി തൊൻ പൊയി ഇം വിവരം തീരു
മനസ്സുറിച്ചിക്കേട്.

രാധനസക്കാരൻ

അം സദവന തന്നെ. ഇതാ അക്കരെത മണിയപത്രത്തിൽ
മഹാരാജാവും രാജത്തിയും ഫോർഡബായിയും, കൂടി സല്ലും
പബ്യും ചെയ്തുകൊണ്ടിരീക്കേണ. പൊയി തീരുമനസ്സുറി
യിച്ചും വരു.

വഹർദ്ദേശാനാ

എന്നാലാവാട്ട.

[രജിഖവരം പൊയി]

[സ്ഥാനത്തം റംജാവും, എംസ്സും, ഫോർഡബായിയും,
ദൈനം പ്രാബല്യിക്കേണ]

രംജാ

അല്ലെങ്കിലും പ്രിയതുമാണ് ഇതു ദിഷ്ടനാ
യിക്കേണ എന്നും ഇന്നു മാത്രം നാട്ടു മനസ്സും ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്.
ഇവൻ ഇം യൂദജാതിയെ മഴുവൻ നിർമ്മലപ്പെട്ടതു
വാൻ ദെയൽപ്പെട്ടാണ്. കംിനം തന്നെ.

എൻസുർ

മഹാത്മാവാക്യം നിന്തിയവട്ടി മഹാ-

ദിഷ്ടനാബന്നന്തൊട്ടം

ഗഹിച്ചുടിക്കാതേററം പദവികളുകൾ-

ചുവത്രിൽ പ്രിതിചുർബ്ബം

അംഗമാരാത്രം നന്നായും നവവർ! കൊട്ട്-

തതാകയാലുന്നുള്ളി—

ടക്കാരം വർഷിച്ചു പറ്റ മധുശ—

തതാൽ കുമം ചപാലിവള്ളും..

രാജാ

കിള്ളാൻ കിള്ളാൻ പരമ കിള്ളാൻ! തങ്ങൾക്കു് ദിനുള്ള
കയും അധികാരവും സിഖിച്ചുള്ളം അനുസ്ഥാര മനസ്
ചുട്ടും ഉച്ച ചികയോദശാ വേണ്ടതു്?

അന്നപ്രാണാരഘ്യുന്നതം പ്രീതിചുട്ടും

നന്ദിക്കണം ധന്പനായുള്ള മത്തപ്പൻ

അന്നപ്രായങ്ങൾക്കായു് മുള്ളന്നാലിവള്ളും

വന്നിട്ടും ദഹ്നപ്രാണമാമന്ത്രനേപ്പ.

എന്ന മാത്രമല്ല, ഇവൻറെ നാമം ഏന്നേക്കും
നിന്മാണാജനമായിത്തീരും. ഇങ്ങനെന്നുള്ള കിള്ളാന്മാത്രം
ഈവിധമുള്ള പരിശാമം സജ്ജനങ്ങൾക്കു് സന്ദേശം
പ്രദാനയും ഇരിക്കിം. ഭവതിച്ചട മനോവസ്ത്രമയും
ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹം തീന്നില്ലേ?

ഏന്നും

അപ്പാണോ പ്രിയതമാ,

ദേവി തപദീയദയയാം മഴ കൊണ്ട് ഒംക്—

ഭാവാന്നി ക്ഷേത്ര മര മാനസമാമരണേപ്പ്

ഒരു വാന്നുള്ളുമതിനാലുന്നിം ദയാഭേദി!

ഭവ്യം ഭാവാനവധിയിരുട്ട് ഭവിച്ഛിട്ടേ.

രാജാ

ഇപ്പോൾ ഇനിക്ക് വളരെ സന്ദേഹമണ്ണി. മന്ത്രപേ വെതിയുടെ വസന്ന കണ്ട് തൊൻ അതു എം പരവന്നൊയിപ്പോയി. ഇനി ഒരിക്കലും വെതിയേ അപ്പകാരം വസന്നഗ്രാധന്നായി കാണുന്നതിനു സംശയിക്കാതെ ഇരിക്കണമെന്നു്” ഇനിക്ക് വളരെ ആത്മ മഹാബി.

എന്നേക്ക്

അല്ലെങ്കിൽ പ്രാണനാമാ,

പുമപീഡണിതമു് ഗ്രാഹാദിയാകമഞ്ച—
അനിതത്തിൽ തുപ കര്ത്തീടിലാത്തിരെന്നും
എത്തീടാ മമ സവിധത്തിലിന്നാമെന്നും

മാത്രാണേധ തചതി തമിസ്വാമന്നപോലെ
ആകയാൽ ഇനി ഒരിക്കലും ഇനിക്ക് വസന്നത്തിനും
അംതു നീമിത്തം അവിടെക്കു് മനസ്സാപത്തിനും ഇടവ
രികയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

രാജാ

[“മാർക്കദാരായിഃയംചു്”]

അഹി, സദിവ നിങ്ങളുണ്ടും പറയാതെത്തന്താണു്?
മോർക്കദാരായി

അല്ലെങ്കിൽ കരണാനിധിയായുള്ളൂടെ, തൊൻ ഇ
വിടു എന്നാണു് പറയുന്നേതു? എന്നും എന്നും
സപജനങ്ങളുടെയും പ്രാണരക്ഷാവയ്ക്കും അവിടെത്തു ദയാ
റീലവെത്തും. ആതു വാതസച്ചാരത്തും വേണ്ടം
വുന്നും. പ്രതിനിധിക്കണതിനു തൊൻ റക്ഷന്നുക
നീലും.

രാജം.

ഭിഷ്മരെ റൈക്ഷികയും പൌഷ്ടിനരെ രക്ഷിക്കാം എം ചെയ്യുന്നതു് രാജാക്കരിഞ്ഞെട ധന്മാണം. അതിനുണ്ടാവിയും എന്ന അതു അഭിനന്ദിക്കാവാനും ശരില്ല. എന്ന മാത്രമല്ല എൻ്റെ പ്രാണരക്ഷചെയ്യുന്നിങ്ങൾക്കുവണ്ണി എന്നും ഇന്തു തന്നു ചെയ്യാൻ ചേർത്തുണ്ടാക്കാം. അതിനാൽ ഈന്തി എന്ന പ്രാണരക്ഷചെയ്യുന്നതിനും എന്നും ത മാറ്റായിരിക്കുന്നു.

മോർദ്ദേഖ്യായി

മഹാരാജാവിന്റെ കാത്തണ്ടം ഇപ്രകാരം ഏല്ലാ കുംഭോധം ഇം ആണ്ണാളിൽ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നല്ലോ ഒരു ഇന്തി ഒരാഗ്രഹവുമില്ല.

രാജം

ഈ ഭംഗിവാക്ഷവകാണ്ടു് ഇന്തിക്കു് അല്ലംഭാവം തുംബാക്കണ്ണതല്ല അതിനാൽ എന്തെങ്കിലും ഒന്നു ചോദിക്കുന്നതു് മതിയാവു.

മോർദ്ദേഖ്യായി

അവിടെത്തക്കരണയെ മാത്രമല്ലാതെ ഏൻ്റെ അന്തസ്സു് അരാഗഹിഷണാില്ല.

രാജാ

അതു എന്നും സമ്മതിക്കയീല്ല. നീങ്ങൾ മാമാ എൻ്റെ സ്ഥാനത്തിൽ എൻ്റെ പ്രധാന മന്ത്രിയായി എന്നും നീയമിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഈ മദ്ദമോ തീരം വാക്കിക്കണം.

മോർദ്ദവായി

അരയും, ഇതിനെ തൊന്ത് യോഗ്യനല്ല.

രാജാ

അതു തൊന്താല്ലെ നിയൈവിക്കേണാല്ലോ? അക്ക് എംബിം
പറയണം. ഇതു വാങ്ങിക്കു. [എഴുന്നതിനും കൊടുക്കുന്നു]

മോർദ്ദവായി

അമ്പണ്ടാംഗം ചെയ്യുന്നതു വിഹിതമല്ലാലു. അ
തിനാൽ ഇതിനെ തൊന്ത് അമ്പരവോട്ടക്കുടി വാങ്ങിച്ചു.
കൊള്ളുന്നു. [എഴുന്നതിനും വാങ്ങിക്കുന്നു]

രാജാ

നർവില്ലായ്ക്കു സഖിന്മാരിക്കു ഭ്രംശണംതന്നെ. അ
തിരിക്കെട്ട്. ഇന്തി വേണ്ടുന്ന കാര്യം ചരയാം.

സാരജ്ഞതാത്തംസ! വിദ്യാവിനയനയനീയേ!

താങ്കളും യോച്ച യോഗ്യ—

മാരായോരെ തിരിച്ചുംക്കുണ്ടുമയി ഓയമും

നാട്ടിലെങ്കും നടത്താൻ

ശ്രീഗ്രീയാന്നിച്ചും നല്ലും മട്ടിയതിലു—

നേബാട്ട് നൽച്ചതമരാറാം

വെരം തൊട്ടുള്ള റത്തങ്കളും മിനസമതാ—

യിപ്പതിക്കുന്ന പോലെ.

അധികാരികൾ നന്നായിരുന്നുകും പ്രജകൾ കു
ക്കുമ്മണ്ണാകയുള്ളൂ.

മോർദ്ദവായി

ഒരിയാണ് കല്ലുന്നപോലെ ചെയ്യാം.

രംജാ

സീഷ്ടമാക്കിററമെററം പ്രമദമത്രുളവാ-
യീച്ചിവാൻ തക്ക റാട്ട്

കൈട്ടല്ലാം മഹയുനിഭേണം വൃസനമതവരിൽ
ചേത്തിട്ടഭേണംക്കിത്തംക്കം

നാട്ടിൽ പാർപ്പാനിട്ടം നല്ല, അതിലും ദയനം
തനാഖിലംഭാക്കിററത്തിന്ത്-

കുട്ട തതിനാത്തി ചേക്കഭേണാൽ വിധവിനാഹ-
സ്സും ദിനേറണ്ട് കണക്കേ.

ഡാഖ്യമാരോ കംിനമായിത്തന്നൊ സീക്കിക്കണം.

അംഗല്യകിൽ ഹാമാനെന്നഫ്രാലെ എഴവിൽ അനന്തമ്കാരി
കളായിത്തീരും. എന്ന മാത്രമല്ല,

ഭദ്രേശിരം ഭംഗിവർദ്ധിത്താട്ട ദയ പെങ്ങമാ-
രന്നാത്തിട്ടിട്ടിലുണ്ട്.

കൊള്ളിശ്ശേണാണ് പക്ഷം മമ വലനീരു ന-
നാവകിശ്ശേണം കൊണ്ടും

വെള്ളി. പാലേനിവരംായു പല
കരി കഴക്കി.

കാണതിരക്കാ രൂളിത്തി-

നാമ്പളിയു പത്താണ്ട് വച്ചീടില്ലമതി-

നൈട തൈക്ക-

പ്രല്പവം നാസ്തിയംമോ?

മോർദ്ദേഖായി

കല്പിച്ചുരു വാസ്തവമാണ്"

രാജാ

അതുയുഗല്പ,

ദിഷ്ടാനാട് ദേവൻ മരവുന്ന നരഭാടം
സിഷ്ടത്തു കാട്ടത്ര തന്തക്കാണണ്യെഡിം
ദിഷ്ടാഫനി ദിഷ്ടാഫലമെന്നു ആണ്ടേ
പ്രിഡ്യൂചയി തത്സമാനത്തുമില്ലോടു വിവാദം.

മോർദ്ദേഖാധി

സാമിയാനം^o ദിഷ്ടാനാഭാടക്കുട്ടി സഹബാനം
ചെയ്യുന്നവങ്ങം ദിഷ്ടാനാശയിത്തനു തീരം.

രാജാ

അപ്രകാരം തനു അധികാരികൾ ഒക്കയും റോ
ഡായി ഇരിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നുള്ളിരും. എല്ലാംയും
സുക്ഷിക്കുന്നും.

ഉദ്ദോഗ ഗമനാതത്തന്നല്പമനയം

ചെച്ചയുന്നറിഞ്ഞിട്ടിട്ടിൽ
സംശ്ലാപ ദേവാം തിരക്ക് ചെയ്യുതു യഥാ-
ത്മ, തനുവയന്നാകിലോ
ഉദ്ദോഗത്താഖാഴിയു ചിന്പ വന്ന നാ-
ട്ടിനാട്ടിയാടിക്കുന്നും.
വിദ്യാശ്രാസജ്മായ നല്ലറിവനാ-
മാരശാളിയുപ്പാലുടൻ.

ഈംകുംഡാർ ജന്നാപദ്യം ചെയ്യുന്നതു^o വെലി
വിശ്വ തിന്നുന്നതുപോലെ ആണ്. അതിനാൽ ഈ
കാൽ തതിൽ പ്രഥമ്പകം ദിഷ്ടി വെക്കുന്നും.

മോർദ്ദേഖാധി

എല്ലാം അവിട്ടതു കല്പനപോലെ ചെയ്യാം.

എറ്റവും

യുദ്ധമാര എല്ലാം ഒരേ ദിവസം തന്നെ നിന്തു
ഹിക്കോതിനായി മൻസ്രണഭാധിച്ചിട്ടുള്ള വിശ്വബന്ധത്തെ
അംഗമിരദ്ദേപ്പട്ടിയിരിക്കുന്ന എന്ന് ഒരു കല്പനയ്ക്ക്
ഉടൻ പ്രസിദ്ധമദ്ദേപ്പട്ടതാൽ ഇങ്ങനൊന്ത് കുറഞ്ഞിക്കു
ളിൽ പാക്കിന് യുദ്ധമാക്കു അപായത്തിനിടവനേ
എംബു എന്ന തോന്ത് ദയദ്ദേപ്പട്ടാണ്.

രാജാ

നാല്പതിയു പ്രായത്തോമ, ആവതി അരക്കണ്ണ ദയദ്ദേപ്പ
ടണ്ണ ഇതും തോന്ത് വിച്ചാരിച്ചിട്ടിട്ടുള്ള താണം^o. എന്ന
മാത്രമല്ല ഭവതിയും ഇത്തോന്ത് യുദ്ധവംശജന്മരാജനാ
നം ഇന്തിക്കും ഒരു ഉഖ്യം ദ്രോഡം ഇല്ലാതിരുന്നതിനാ
ലാണും ഇതും കഴിപ്പുത്തിനു തന്നെ ഇടയായതു^o.
ഇന്തി ഇം ജ.തിക്ക ഒപ്പകടവും ഗോട്ടാരത തോന്ത്
പ്രാത്രകും റൈറ്റേക്കട്ടിക്കൊള്ളും^o. [ഇരുശ്ലേമാഡിഷണം]
കേട്ടില്ലോ? മൻവിശ്വബന്ധത്തെ അംഗമിരദ്ദേപ്പട്ടിയി
രിക്കോതായും യുദ്ധവംശജന്മരായ അതുര എക്കിലും
അതാക്കിലും, ഉപദ്രവിക്കോതായാൽ അവർ കംപിന
റൈക്കേഷണം അർഹമന്മാരായിത്തീരുന്നതാണെന്നും വ്യക്ത
മായി വിവരിക്കോതായ ഒരു വിശ്വബന്ധം എഴുതിച്ച
രുദ്രപതിച്ചു നന്ദിട കീഴിലുള്ള ഇത്തപ്പരേതമുണ്ട് രാജപ്
ദാക്ഷിലും പ്രസിദ്ധമദ്ദേപ്പട്ടതുന്നതിനു നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ
തന്നെ റൈറ്റേക്കട്ടണം.

മോർദ്ദേഖായി.

കല്പനയും പാരലും ചെയ്യും

രാജം.

അല്ലെന്നു പ്രാണപ്രിയേ, അവതീയട എന്തെങ്കിൽ
മുച്ചത്തയാണ്? ഇന്നീ തോൻ ചെങ്ങുണ്ടതു്? ഇന്നീയും
അതുകൊള്ളാതിന്നുറവേത്താളി.

എന്നേർ.

ഈ പ്രാണം അളവററ അവിട്ടതെക്കാരണംപോൾ
എന്നും ഇംഗ്ലീഷ് ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നല്ലാതെ
ഇന്നീക്കും ഇന്നീ ഒരാളുഹവും ഇല്ല.

രാജം.

അതിനീ പ്രാണപ്രിയും പറയാൻ ശാമ്പാ? എങ്കിലും
ഈ പ്രാണം മല്ലാം അവിശ്വാസം

ഭരതവാസം

സ്ഥാവാമവിലേംബന്നല്ല കലങ്കം.

നിത്യം സ്ഥാതിച്ചീടിഞ്ഞം.

ചുംബിയോട് പാരതിയിൽ പരമമാം

വേദം ലസിച്ചീടിണം.

ഈ ദ്രോഹാക്കൽത്തിമാത്രമാക്കിതിയതിൽ

ക്ഷേമം വെച്ചീടിണം.

ശ്രദ്ധം നാക്കിവാസം ഇജ്ഞാമതി—

നാന്ത്ര ലക്ഷിച്ചീടിണം.

[എല്ലാ രാജം പുഡി.]

